

GORENJSKI GLAS

Leto XIII — št. 36 — CENA 5 din

Kranj, petek, 11. maja 1990

Zadnja vest

Kranj, 10. maja - V zvezi s težavami Elana se stvari vse bolj zapletajo, tožilcu Temeljnega javnega tožilstva Kranj Andreju Polaku so zastopniki Komercialno-hipotekarne banke Ljubljana včeraj izročili ovadbo in v zvezi z njo nam je danes dal naslednjo izjava: "Ovadbo zdaj preverjajo delavci UNZ Kranj, saj obstaja sum, da so v poslovni enoti te banke v Kranju prekoračili pooblastila pri analiranju menic za posojila, ki jih je najemal begunski Elan. Ničesar nočemo prejudicirati, nemimo, da bomo v tednu dni imeli že bistveno več podatkov in dokumentov o tej zadevi. Ovadba bremeni odgovorno osebo v kranjski Komercialno-hipotekarni banki in odgovorno osebo Elana." Kazenska ovadba je sprožila uvedbo preiskave, ki bo obsežna kot smo neuradno izvedeli. M. V.

Oblast in čast

Kot časnikar imam po prvi seji novega slovenskega parlamenta mešane občutke. Veseli me prekinjena dolgoletna monotonost več ali manj programiranih sej, dobrodošla je ostrina medsebojnih poslanskih dvobojev in puščic, ki so začele leteti z levece na desnico in obratno, razumljivi so zapleti pri proceduralnih vprašanjih, ki so pogosto (tako kažejo tudi tuje izkušnje) tudi zelo vsebinska, številni odmori zaradi dogovarjanja parlamentarnih frakcij o ravnanju in glasovanju poslanec, pa konč koncev, vsaj kar se prve seje tiče, tudi nerodnosti pri vodenju prvih sej. Volilci, ki smo neposredno in svobodno izvolili novo garnituro delegatov (takšen je še njihov naziv, sicer pa gre dejansko za poslance, sploh če se pogovarjam o njihovi profesionalizaciji), smo v drugem delu seje tudi spoznali, da bo po začetni trdoti in nepopustljivosti obeh skupin v parlamentu (Demos na eni in liberalno-komunistična in socialistična opozicija na drugi strani) le mogoče najti skupni jezik, kar se je pokazalo tudi pri sklenjenem soglasju o načinu volitev vodstva skupščine, ko je vsaka stran le znala popustiti. Nikakor pa niso dobra popotnica novemu parlamentu, predvsem pa njemu ne v čast, branjevski špetri, neargumentirani očitki, tudi zgodovinskih grehov, s katerimi si večina v parlamentu ni mazala rok, ampak je to dediščina "očetov in stricev", pa tudi grožnje s čistkami, za začetek v novinarskih vrstah. Nekateri sem se spomnil

nekaterih primerov dobrih deset, petnajst let nazaj, v svinčenem času, ko je bilo nekaterim mojim kolegom zagroženo, da bodo naslednje jutro leteli iz službe. Smo se morda prehitro oddahnili, da se takši časi ne bodo več vrnili. Ne jezimo se torej na rek: ne jezi se na ogledalo, če je tvoj obraz grd! Da je po prvi seji skupščine ogledalo tudi takšno, samo ni krivo.

Vendar se tehnična razmišljjanja nagiba k optimizmu. Mislim, da bo novi parlament oblastno in svobodno, obenem pa častno in odgovorno, kar še posebej velja za parlamentarno večino, nič manj pa za opozicijo, opravljal svojo dolžnost. Novi predsednik parlamenta dr. France Bučar, in v sredo ponoc zaprtezeni predsednik Republike Slovenije Milan Kučan, sta, sicer vsak na svoj način povedala isto: parlament je kos nalogi, ni razlog za malodusje, o temeljnih ciljih je v državi Sloveniji dosežena enotnost, razhajanja so v načinih doseganja teh ciljev, problemi niso neresljivi, Slovenija je zrela za narodno spravo, za poravnava dolga še živim, za čast in spokoj mrtvim, za dojmovino vsem Slovencem, ne glede na to, kje živijo. Oba zaupanja vredna moža sta jasno povedala: državljanske vojne je konec. Bila je kruta: zaznamovala je tako zmagovalce kot poražence. Takih znamenj pa Slovenci ne potrebujemo več, nikdar več. To je stvar parlamentove oblasti in časti.

Jože Košnjek

Elan vložil na kranjskem sodišču predlog prisilne poravnave

Elan ni več sam svoj gospod

Dolgovi begunjskega Elana znašajo 330 milijonov mark, s prisilno poravnavo naj bi 60 odstotkov upniških terjatev odložili do 1. oktobra 1992, za 40 odstotkov pa naj bi upniki vpisali delnice.

Begunje, 8. maja - Že pred prazniki napovedana časnikarska konferenca se je odvila na dan, ko je begunjski Elan v dogovoru z največjimi upniki (predstavniki treh bank so se udeležili konference) na Temeljnem sodišču v Kranju vložil predlog za uvedbo prisilne poravnave.

Elana ne želimo zapreti, ne želimo ga spustiti iz rok, nismo še vseh informirali, kako je z blokado žiro računa v času prisilne poravnave, saj je to pri nas novost, vendar pričakujemo, da bo deblokiran z dnem, ko bo sodni senat sprejel odločitev in jo obesil na oglasno desko, je dejal Vinko Bogataj, v.d. predsednika poslovodnega odbora begunjskega Elana. Domov se je vrnil po treh letih

dela v Elanovem avstrijskem holdingu in začasno prevzel direktorsko krmilo, ko je izbruhnila Elanova kriza prezadolžnosti, ki ima tolikšne razsežnosti, da jo nekateri že primerjajo z Agrokomercom.

Elanovi dolgori znašajo 330 milijonov mark oziroma 2,31 milijarde dinarjev, konvertibilnih seveda, približno tretjino je dolžan bankah in kar dve tretji

(več na 12. strani)

M. Volčjak

MEDNARODNA POSLOVNA - INFORMATIVNA PRIREDITEV

AKTUALNO - STROKOVNI SEMINAR: KAKOVOST ZA EVROPO 92

- ponudba in oddaja kooperacijskih programov
- iskanje uvoznih nadomestkov
- domača in umeđna obrta
- ugodna prodaja industrijskih izdelkov
- informacije o nakupu in uvozu avtomobilov

Protest

Aktiv novinarjev Gorenjske je na včerajšnji redni seji obravnaval tudi aktualne dogodke v slovenski skupščini in zadnje napade na medije, zlasti na novinarje in urednike TV Ljubljana. Aktiv soglasno obsoja in zavrača takšno ravnanje, ki je v nasprotju s predvolilnim poudarjanjem neodvisnosti in strokovnosti novinarstva ter pravne države.

Aktiv novinarjev Gorenjske

Rina Klinar predsednica

Jesenice, 10. maja - Na Jesenicah je bila skupna seja vseh treh zborov občine Jesenice, na kateri so za podpredsednika skupščine občine Jesenice izvolili Daniela Ažmana, pravnika iz Blejske Dobrave, za mandatarko, oz. predsednico izvršnega sveta pa Rino Klinar dipl. sociologinjo z Jesenic. Nihče od dveh predlaganih kandidatov za predsednika skupščine občine Jesenice ni dobil potrebnega števila glasov, zato bodo v roku petih dni predlagali nove kandidate.

Deteljica

V času Mednarodne razstave mineralov, fosilov in nakita bo odprtta večina prodajaln v trgovskem centru

Deteljica: - sobota, 12. maja, od 8. do 18. ure
- nedelja 13. maja, od 8. do 13. ure.

JOŽE KOŠNJEK
NOTRANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Stranka dobre volje

Takšno ime se je prijelo sedaj že bivše Zveze komunistov Jugoslavije na zadnjem zasedanju oskubljenega centralnega komiteja v beograjskem kongresnem središču Sava v začetku tedna. Na sejo so prišli tisti člani cekaju, ki so z dobro voljo hoteli pokazati svojo prirvenost ideji, da mora Zveza komunistov Jugoslavije kot enota jugoslovanska organizacija komunistov, vendar grajena na drugačnih temeljih, ostajati še naprej, pa partijski funkcionarji tistega kova, ki se še vedno ogrevajo za staro Zvezo komunistov, enotno, jugoslovansko, boljševistično in leninistično, v kateri ostaja demokratični centralizem s poudarkom na centralizmu glavnih principov delovanja. Slovenskih komunistov - prenoviteljev ni bilo v Beograd, ker zanje Zveza komunistov Jugoslavije od prekinjenega 14. kongresa dalje ne obstaja več, prav tako pa ne hrvaških, razen enega, ki še vedno verjame v ponovno oživitev Zveze komunistov Jugoslavije. Člani centralnega komiteja iz Bosne in Hercegovine so prišli predvsem s pomirjevalnimi, dobrovoljnimi nameni, da se reši, kar se rešiti da, kar je zaradi razmerja političnih sil v tej republiki razumljivo, prišli pa so tudi delegati iz Makedonije, vendar po moje predvsem z ciljem povedati, da sedanja ZKJ in njeni organi niso več legitimni, da takšna organizacija nima več pravice do obstoja. Makedonci pa so ponovno javno povedali, da sedanji predstavniki njihove partije v cekaju in predsedstvu nimajo več pravice do zastopstva.

Seveda jugoslovanska avantgardna organizacija tudi tokrat ni mogla mimo železnega besednjaka, kadar gre za slovenske in jugoslovanske komuniste. Nekateri delegati, predvsem iz Srbije in Crne gore, so početje komunistov v Sloveniji in na Hrvaskem, ki so sprejeli stranksko organiziranost družbe in vanjo enakopravno, čeprav za ceno poraza, vstopili, ocenili kot avanturizem nevarnih namenov, edini hrvaški udeleženec te seje pa je dejal, da je zaradi tega Jugoslavija v takšni nevarnosti, kot je bila leta 1941!

Komentar teh dveh tez je odveč že zato, ker je vsakemu kolikor toliko razumnemu Jugoslovanu jasno, da se samo s pluralizmom in prodrom tako naravnane demokracije lahko še ohrani Jugoslavija, v takšni ali drugačni obliki, nikakor pa ne na način, ki ga zagovarjajo pristaši stare partije.

Da je šlo na beograjski seji res za sestanek dobre volje (lahko bi uporabili še kakšen drug izraz), kažeta tudi dva sklepa. V enem mesecu naj bi sklicali dva kongresa: zaključili naj bi prekinjenega 14., potem pa sklicali novega, na katerem bi formirali novo jugoslovansko komunistično partijo ali stranko, kakor se bo pač imenovala. Zdi se mi, da bo to v sedanjih razmerah zelo težko. Ne samo zato, ker je enotna ZKJ razpadla in se že oblikujejo tri samostojne republiške komunistične stranke, katerih glavna naloga ni jugoslovanstvo, ampak bo za politični prostor v svojih republikah, jugoslovansko povezovanje pa ostaja ta hip v drugem planu, vezano le na posamezna skupna področja. Predvsem pa utegne biti za pozitiven izhod tega scenarija velika zavora, da isti ljudje ne bodo zmogli začeti nove politike. Novo jugoslovansko partijo obnovi pa naj bi organizirali prav ljudje, ki so največ krivi, da je razpadla in po njihovi zaslugi pokopalna še zadnje upe, da bi preživel. ZKJ za Jugoslavijo ni več, tudi dolgoročno, glavni povezovalni element, ampak nas lahko povezuje vse kaj drugega. V tem pogledu so namere zadnjega cekaju v Beogradu v veliki meri utopične. Imajo pa zagovorniki jugoslovansko naravnane Zveze komunistov v strankarskem političnem sistemu seveda vso pravico do svoje stranke, seveda enakopravno med političnimi strankami, vendar vplivne le toliko, kolikor bodo imeli članov in družbenega ugleda. O kakšni drugačni vlogi pa se bomo najverjetneje v Jugoslaviji težko pogovarjali.

Ogrevanje bo dražje

Jesenice, 10. maja - Člani jeseniškega izvršnega sveta so se na minuli seji strinjali, da se poravnava razlika nekaj več kot 3 milijonov dinarjev, ki jo mora delovna organizacija KRES Jesenice plačati Železarni za stroške vroče vode. Lani je bilo kar trinajst podražitev naftnih derivatov, Železarna Jesenice pa je Kresu petkrat predlagala podražitev. Vendar pa je nastala izguba 3 milijonov dinarjev, ki se mora poravnati. Občani so za ogrevanje iz vročevoda do zdaj plačevali 5,60 dinara za kvadratni meter, ob polletju pa naj bi se cena povišala na 8,80 dinarja. Pri Kresu pravijo, da je to še vedno manj kot stane ogrevanje v drugih občinah, več plačujejo tudi, delimo na Hrušici na Belem polju, v Bezjah v Kranjski gori in tudi drugod.

D. S.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska ČGP Delo Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za 1. trimesterje 100 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (v. d. odgovornega urednika), Vilma Stanovnik (šport, turizem, poslovne informacije), Danica Zavrl Žlebir (socialna politika, sindikati), Jože Košnjev (notranja politika, šport), Marija Volčjak (gospodarstvo, Kranj), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), Les Mencinger (kulturna), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Cvetko Zapotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Darinka Sedej (razvedrično, Jesenice), Stojan Saje (državne organizacije in društva, SLO in DS, ekologija), Dušan Humer (šport), Vine Bešter (mladina, kultura), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija), Igor Pokorn (oblikovanje), Mirjana Draksler (tehnično urejanje) in Marijeta Vozlič (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 – Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 – Telefon: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, naslovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Casopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

uredništvo tel. 21860

Ponoči s sredo na četrtek se je končalo prvo zasedanje novega slovenskega parlamenta

Republika ima novo oblast

Za predsednika slovenskega parlamenta je bil izvoljen dr. France Bučar, za podpredsednika pa Vane Gošnik in Vitodrag Pukl. Predsednik družbenopolitičnega zbora je dr. Ludvik Toplak, predsednik zbora občin Ivan Bizjak in predsednik zbora združenega dela Jože Zušpančič.

Begunje, 8. maja - Že pred prazniki napovedana časnikarska konferenca se je odvila na dan, ko je begunjski Elan v dogovoru z največjimi upniki (predstavniki treh bank so se udeležili konference) na Temeljnem sodišču v Kranju vložil predlog za uvedbo prisilne poravnave.

Elana ne želimo zapreti, ne želimo ga spustiti iz rok, nismo še vseh informacij, kako je z blokado žiro računa v času prisilne poravnave, saj je to pri novost, vendar pričakujemo, da bo deblokiran z dnem, ko bo sodni senat sprejel odločitev in jo obesil na oglasno deko, je dejal Vinko Bogataj, v.d. predsednika poslovodnega

odbora begunjskega Elana. Domov se je vrnil po treh letih dela v Elanovem avstrijskem holdingu in začasno prevzel direktoško krmilo, ko je izbruhnila Elanova kriza prezadložnosti, ki ima tolikšne razsežnosti, da jo nekateri že primerjajo z Agrokomercom.

Elanovi dolgori znašajo 330 milijonov mark oziroma 2,31

Dr. France Bučar: Konec državljanke vojne

"Konstituiranje te skupščine imamo lahko za konec državljanke vojne, ki nas je lomila in hromila skoraj celega pol stoletja. Državljanška vojna namreč ne more biti končana, naj gledamo na to karkoli že, če imamo opraviti z njenim najpomembnejšim in najbolj usodnim nasledkom, to je z monopolom ene politične stranke, ki je to vojno začela prav z namenom, da si prisvoji monopol nad oblastjo in da s položajem te oblasti po svojih predstavah preoblikuje narodovo usodo. Skupščina dobiva normalno se-

stavo. Ima namreč svojo notranjo funkcijo korektivnega mehanizma. Brez tega mehanizma ni sposoben preživeti noben sistem, ne socialni, ne biološki. Z velikim zadovoljstvom lahko ugotovimo, da o najbolj pomembnih vprašanjih, ki nas zadevajo kot narod, nismo vsaksebi. Nasprotno, programi skoraj vseh strank se o najbolj pomembnih vprašanjih skoraj prekrivajo. Razumljivo, o ciljih smo si lahko enotni, o poteh, kako do teh ciljev priti, pa so pogledi lahko zelo različni. In ravno glede poti se lahko razhajamo. To pa ni še nikakrsna tragedija, prav to je lahko plodno polje za sodelovanje z opozicijo. V tem pogledu je posebej razveseljivo, da se je tudi ZKS - stranka demokratične prenove s svojim programom vključila v demokratična prizadevanja naše družbe. Ni torej nobenega razloga za malodružje pred nakičenimi problemi, čeprav se včasih zdijo skoraj nepremagljivi."

M. Volčjak

Milan Kučan: Domovina vseh Slovencev

"Danes je vzpostavljena nova slovenska oblast po volji ljudstva, njegova suverena država, ki je svobodna domovina vseh Slovencev, nas, ki živimo doma, tistih, ki živijo za našimi mejami, in vseh tistih, ki jih je usoda raztepla po Evropi in čez morja na vse konce sveta. Vse naše rojake po svetu moramo danes posebej prisreči, naj zaupajo v svojo domovino, v Republiko Slovenijo, v novo obdobje našeg zgodovine, ki se zdaj pričenja na temeljih, ki smo jih postavili s trdim delom in z zavrnano držo in so naš skupen narodni ponos. Rodovom, ki so se že rodili in se bodo še rojevali v svobodni domovini, bo tako morda lažje poskrbeti za prijaznejše življenje in za zanesljivo, bolj optimistično skupno prihodnost vseh Slovencev v naši prenovljeni slovenski domovini. Ob vsej odgovornosti in ustvarjalnosti, ki jo bo terjal delo na novi ustanovi Republike Slovenije in pri urejanju naših razmerj z drugimi narodi v Jugoslaviji, pa vendar ne moremo zanemariti resnice, da živimo od kruha, od tega, kar bomo ustvarili z delom in naporji na področju materialne in duhovne produkcije."

Slovensko prvenstvo v orientacijskih tekih

Udin boršt vabi

Kranj, maja - Letošnje mednarodno prvenstvo Slovenije v orientacijskih tekih bo 16. in 17. junija v Udin borštu. Prijave še do 15. maja.

Orientacijski tek je šport, ki se pri nas uveljavil še pred kakšnimi petimi leti, vendar pridobiva vedno več prirvenčev, kajti rekreativci so ga spoznali kot zelo zanimiv šport.

Ne le, da z njim sprostijo telo, temveč razgibaš tudi misli, najbolj pomembno pa je, da se človek pri tem giblje v naravi.

Organizacijo orientacijskih tekov pri nas vodi Orientacijski klub Tivoli, ki je pomagal ustaviti tovrstne klube tudi v Cerknem, Slovenj Gradcu in

ninskih društv v Idriji in Zabukovici v Savinjski dolini, vse skupaj pa je povezal v Zvezo orientacijskih klubov Slovenije, ki jo vodi Roman Volčič.

V mednarodno prvenstvo Slovenije so orientacijski teki prerasli iz lanskega odprtega prvenstva Gorenjske, ki so se ga udeležili tudi tekmovalci iz Sovjetske zveze, Avstrije in celo z Japonske. Tokrat pričakujejo še močnejšo mednarodno udeležbo in vse vidnejše tekmovalce iz vse Jugoslavije,

Orientacijski tek združuje fizično in miselnou dejavnost, je zanimiva rekreacija, pri kateri lahko sodeluje vsa družina.

skupno okrog 500 tekmovalcev, ki se bodo pomerili v rekreacijskih tekih na progah dolgih od 2 do 10 km. Organizatorji so navdušeni nad Udin borštom, za katerega pravijo, da je najbolj primeren gozd za organizacijo orientacijskih tekmovanj, kar jih ima Slovenija, napovedujejo pa tudi, da se bo do leta 1994 potegovali že za organizacijo svetovnega pokala.

Prijave za orientacijske teke 16. in 17. junija sprejema Orientacijski klub Tivoli, Rožna dolina cesta 1/5, 61000 Ljubljana. Štartnina stane 4 DEM za obdneva, plačljivo v dinarjih pri prevzemu štartnih kartonov, kasnejše prijave, do 15. junija, pa bodo zahtevale dvojno štartnino. Na dan tekmovanja se bo mogoče prijaviti samo v odprtih kategorijah.

D. Dolenc

Tržič pričakuje ljubitelje okamnin iz vse Evrope

Jutri odprta razstava mineralov in fosilov

Tržič, maja - V Osnovni šoli heroja Bračiča v Bistrici v Tržiču bodo jutri, v soboto, 12. maja, ob 8. uri odprli 18. mednarodno razstavo mineralov, fosilov in nakita. Letošnji pokrovitelj razstave je mesto Maribor s Tehniško fakulteto, poseben poudarek razstave pa bo letos dan poohranci kamninam.

Slovesnosti se bodo začele že danes, 11. maja, ob 17. uri, ko bo v Paviljonu NOB v Tržiču odprtta razstava akademskega kiparja Slavka Tiča iz Maribora, ob 19. uri pa bo pred Osnovno šolo heroja Bračiča zapel Mariborski oktet.

Organizatorji Društvo prijateljev mineralov in fosilov Tržič, Komite za mednarodne razstave mineralov in fosilov Tržič ter preditvena odbora v

razstavo "Geologija Pohorja", ki bo kasneje dobila stalno mesto na mariborski Tehnični fakulteti, Mineral Ljubljana bo predstavljal kamnolom Oplotnico. Združenje kamnarskih obrtnikov Slovenije bo prikazalo kamnoseške delavnice, Zlatarna Celja bo pokazala minerale v nakitu, Muzej železarne Jesenice svojo stalno zbirko Okameno življenje jeseniškega prostora, Trilobit Velika Gorica pa bo ponazorila geološke raziskave.

Tudi letošnjo razstavo bo spremilja vrsta strokovnih predstav. Tako bo prvi dan, v soboto, ob 9. uri seminar za pedagoge osnovnih in srednjih

šol z naslovom "Sodobni vidiki geologije in mineralogije", ob 11. uri bo seja podpisnikov Družbenga dogovora o finančiranju mednarodne razstave mineralov, fosilov in nakita v Tržiču, ob 14. uri pa bo strokovni ogled Dolžanove soteske, svetovnoznanega nahajališča fosilov ob Slovenski geološki poti.

In ker so pokrovitelji Stajerci, bodo na razstavnišču nudili tudi štajerske kulinarne posebnosti, Vinag Maribor pa bo poskrbel za odlična štajerska vina. Te poleg štajerske nedeve največje tržičske strokovne turistične prireditive prav res ne gre zamuditi.

D. Dolenc

Gorenjski liberalci ocenili volitve

Stranka, ki ji ljudje najbolj zaupajo

Škofja Loka, 10. maja - V torek so predstavniki vseh občinskih konferenc ZSMS - Liberalne stranke z Gorenjske ocenili rezultate parlamentarnih volitev. Liberalci so zadovoljni, saj se je izkazalo, da od vseh strank na Gorenjskem prav oni uživajo največ zaupanja volilcev. Razen v tržiški občini je nameč povod drugod zanje glasovalo več kot 20 odstotkov ljudi, največ (23,9 odstotka) pa v Škofji Loki.

Kot je dejal gostitelj torkovega dejanja **Andrej Novak**, je razlog za takšno zaupanje predvsem jasna identiteta Liberalne stranke ob dobro sestavljenih programih in premišljene propagandi. **Zoran Thaler**, ki bo gorenjski liberalce zastopal v republiškem družbenopolitičnem zboru, pa je dodal, da imajo kot sredinska stranka prosti pot za pogovore oziroma pogajanja z vsemi drugimi strankami, s čimer bodo lahko dali določeno težo tako delu novih parlamentov kot državne uprave.

Marjan Švab iz Tržiča je dejal, da so tržiški liberalci dobili v občinskem parlamentu tri mesta in da je glavni vzrok, zakaj so kot stranka prav oni na volitvah na Gorenjskem iztrzili najskromnejši odstotek, predvsem ta, da je v tržiški občini kandidiralo šest list, nihanja med njimi pa so bila zelo ma-

lenostna. **Matjaž Pestar** z Jesenic je zadovoljen z dvema mestoma v občinskem družbenopolitičnem zboru, posebej če upošteva, da je okrog 25 odstotkov jeseniškega prebivalstva nešlovenskega. Tudi nobena od drugih strank ni dobila absolutne večine. Liberalci so že nekaj dni po volitvah ustanovili klub poslancev ZSMS, pogajanja z drugimi strankami o delitvi skupščinskih funkcij, ki so bila doslej trikrat, pa je Matjaž Pestar ocenil za neuspešna. Dejal je, da sta bila tako Demos kot Liberalna stranka pripravljena nekoliko popustiti od svojih prvotnih zahtev, da pa prenovitelji in socialisti trdasto vztrajajo pri svojih. Zlasti ZKS - SDP hoče večinske ključne funkcije v novem parlamentu. Liberalci so vedno igrali z odprtimi kartami; ne sprejemajo odgovornosti v primeru neizvolitve skupščinskih

funkcionarjev (skupščina v četrtek, 10. maja). Če uskladitev med strankami ne bo mogoča, bodo predlagali svoje kandidate.

V kranjski občini je Liberalna stranka z 22,8 odstotka volilskih glasov postala najmočnejša posamična stranka. V skupščini ima deset poslanskih mest, enako kot prenovitelji, ki so sicer dobili 600 glasov manj. Kot je povedal **Sašo Govekar**, je bilo iz neformalnih pogovorov z Demosom zaznati, da namera Demos sam sestaviti občinsko vlado. Torej po njegovih besedah ne postavlja v ospredje strokovnosti, ampak "barvo" ljudi. Z Demosom se ne bodo pogovarjali o mestih v vladi, ampak se bodo potegovali za dve mesti neprofesionalnih članov izvršnega sveta. Neodločeni so tudi še glede tege, ali bodo skupščini predlagali svojega kandidata za župana ali ne.

Radovljški liberalci imajo od 20 poslanskih mest v občinskem družbenopolitičnem zboru štiri mesta. **Rafael Podlogar** je povedal, da jim je Demos ponudil pogovore o delitvi funkcij. Na voljo jim je manda-

tarstvo za sestavo vlade (kandidat je Jože Resman, s katerim se strinjajo tudi prenovitelji, dokončni dogovor bo v četrtek) in sprejemajo njihovo videnie nove vlade. Sestavljena bo izključno glede na licitacijo kadriv, ne strankarstvo. Liberalci so tudi dosegli, da bodo v predsedstvu skupščine zastopane vse stranke.

In še pogled v Škofjo Loko, kjer imajo liberalci pet mest v občinskem DPZ. **Andrej Novak** je ocenil ponedeljkovo srečanje vseh strank (na povabilo starega župana) za manj uspešno, saj so glede delitve funkcij dosegli minimalno uskladitev. V četrtek se bodo ponovno dogovarjali. Ne glede na izid liberalci ne bodo odstopili od temeljnih usmeritev svojega programa. Med drugim bodo vztrajali pri formirjanju občinske komiteve za turizem. Svojo "sredinsko" vlogo in dobro voljo pa nameravajo pokazati tudi s povabilom vseh izvoljenih delegatov vseh strank na zabavno srečanje. Ustanovili bodo klub poslancev, ki bo številjen.

H. Jelovčan

Garancija občine za najem kredita

Turistična taksa za športno dvorano

Jesenice, 10. maja - Člani izvršnega sveta Jesenice so po živahnih razpravi vendarle dali garancijo za najem kredita za izgradnjo športne dvorane v Kranjski gori. Ustanovitev firme, ki se bo ukvarjala z marketingom.

V Kranjski gori SCT kot investitor gradi športno dvorano, vendar je zdaj za nadaljevanje del zmanjšalo denarja. Kljub temu da je pretežni vir sredstev za dokončanje gradbenih del zagotovljenih, bo treba za opremljanje dvorane s športnimi pripomočki in ostalih prostorov najeti kredit Gorenjske banke v višini 10 odstotkov od predračunske vrednosti in pridobiti razvojni dinar v višini 40 odstotkov predračunske vrednosti. Za upravljanje z dvorano so ustanovili tudi podjetje Kekec, ki pa tudi še nima lastnih sredstev, zato so zaprosili jesenski izvršni svet, da izda ga-

rancijo za najem kreditov. Komite za gospodarstvo in urejanje prostora je ugotovil, da se bo letos zbralo okoli 600.000 nemških mark turistične takse, kar bi bilo dovolj za odpeljevanje anuitet. Da bi turistično takso namenili za športno dvorano, se je odločil tudi upravni odbor Turističnega društva Kranjska gora in občinska turistična zveza.

Vendar pa se vsi člani izvršnega sveta po dokaj živahnih razpravi z marsičim niso strinjali. Dejali so, da ne bi bilo prav, da bi se turistična taksa namenila tudi za poslovanje na novo ustanovljenega podje-

tja Kekec ali za pokritje morebitnih izgub. Nekateri so dvolili, ali je prav, da dajejo garancijo investitorju, ki je brez sredstev, prav tako pa se niso strinjali, da bi dali garancijo tudi za obratovalne stroške dvorane.

Na koncu so vendarle dali garancijo za kredit, a le v višini turistične takse. Tako bo naslednja leta šla turistična taksa, ki jo bo zbrala Kranjska gora, za športno dvorano. Ta je take na turističnemu kraju, kot je Kranjska gora, nedvomno potrebna. Če so jo že začeli graditi - občinski delež je bilo zemljišče - jo morajo seveda tudi

končati. Ce občina ne bi dala garancije, bi se gradnja ustavila, prav tako pa bi bili ob posmembna sredstva razvojnega dinarja. Novo ustanovljeno podjetje za upravljanje z dvorano pa bo moralno poskrbeti, da se bo dvorana čimprej začela uspešno tržiti. Včasih je Kranjska gora gostila vrsto športnih ekip in reprezentanc, domačih in tujih. Z novo športno dvorano bo sposobna organizirati zimske športne prireditve, v poletno ponudbo pa vključiti čimveč rekreacije, vrhunskega športa in tudi kulturnih prireditev.

D. Sedej

Svojim volilcem ostajam zvesta

Prosim, da v skladu z zakonom o javnem obveščanju objavite moj odgovor na prispevek pod naslovom: Sporočilo javnosti, Prestop delegatke, ki je bil objavljen v vašem časopisu v torem, 3. maja 1990, na 3. strani.

Javnosti in predvsem svojim volilcem sporočam, da je objava »da nisem več socialistična, ampak komunistilna delegatka« izmišljena. S kakšnim namenom je predsednik Socialistične zveze Škofja Loka, skonstruiral to svojo ugotovitev, je najbrž znano le njemu samemu. Vsekakor pa o tem ne ve ničesar ustreznih kolektivnih organov, ki ga zastopa in se za njim skriva z uporabo množine, niti jaz sama. Gotovo pa tudi ne more biti nikomur razumljiva partijska disciplina, o kateri govorim, da bi se je moralna držati, čeprav ni nikjer niti dogovorjena, niti zapisana. Pravzaprav pa se dosledno držim morale. Ta pa izhaja iz zaupanja vseh tistih ljudi, ki so me volili in tistih, ki so se odločali za program stranke, ki jo zastopam. Zastopati program stranke, ki je javno preverjen, pa v parlamentarni demokraciji ne pomeni vojne napovedi drugim strankam, ampak pogovor z njimi. Zato sem se tudi odzvala vabilu stranke ZKS-SDP v klub, ki je mesto razgovorov, izražanja mnenj in pogledov, s katerimi lahko soglašam ali ne, vsekakor pa niso v ničemer obvezujoči. Demokratično in konstruktivno drži mislim ohraniti še naprej, ne glede na to, kdo bo moj pogovornik, saj mi gre le za to, da pride do čimboljših predlogov rešitev, o problemih, ki jih čutijo moji volilci, in o tistih, ki jih bo postavljala na dnevnih red naša skupščina.

Ker so mi vsakršne, čeprav strankske mafinacije tuje, se z njimi ne mislim ukvarjati. Svoja stališča bo n, seveda v skladu s programom stranke, zato še naprej poverjala predvsem med ljudmi.

O odgovornosti predsednika za svoj individualni manever, s katerim diskreditira svojo lastno stranko in se igra z zaupanjem njenim članom in simpatizerjem, pa bo gotovo kaj več sporočil za to pooblaščen organ SZDL Škofje Loke.

Delegatka
Bogomila Mitič

Radovljški liberalci pred prvo sejo občinske skupščine

Med prvomajskimi prazniki in po njih smo se sestali s predstavniki Demosa, ZKS-SDP in neodvisnim županskim kandidatom.

Sogovornike smo seznanili z našim stališčem, da ne bomo sklepali trdnih zaveznosti, vendar smo se s slehernim pripravljeni pogovarjati o konkretnih vprašanjih. Tema omenjenih pogovorov je bil odnos do volitev funkcionarjev skupščine in izvršnega sveta.

Po prvih pogovorih predlagamo, da predsednika in podpredsednika občine volimo med predlaganimi kandidati, da pa se pri vodstvu predstavniki pomembnejših strank v skupščini.

Sogovornike smo seznanili tudi z našim odnosom do izvršnega sveta. Predlagamo novo sestavo, v kateri bi bili ljudje, odgovorni za posamezne resorje, na katerih bi vodili politiko, ki bi jo usklajeval predsednik IS. Posebej pomembni resorji bi bili zaščita kapitala, nadzor nad transformacijo družbenih lastnine in področja, ki jim nameravamo posvetiti posebno pozornost (turizem, obrt in podjetništvo, kmetijstvo, ekologijo, prostorski razvoj, indikativno planiranje, skupne potrebe).

Smotrnio se nam zdi, da bi se predstavniki strank na skupščini sestanku dogovorili o predlogu za mandatarja izvršnega sveta, ki bi mu potem pomagali s kadrovskimi predlogi. Strokovnost naj bi pri sestavi izvršnega sveta imela pomembnejšo vlogo kot strankarska pripadnost.

Nekaj besed smo na omenjenih pogovorih posvetili tudi organizaciji dela skupščine (polozaj poslancev, informacijska služba, skupščinski bonton, kadrovska glasovanja naj bi bila tajna, druga javna).

Jože Dežman

Sporočilo za javnost

Klub poslancev ZSMS - Liberalne stranke Jesenice daje naslednjo izjavo za javnost v zvezi s pogajanjem političnih strank občine Jesenice o sestavi občinske skupščine:

»Izjavljamo, da smo trikrat aktivno sodelovali v skupnih pogajanjih z drugimi političnimi strankami, vendar so bila ta pogajanja neuspešna. DEMOS in ZSMS - liberlana stranka sta od svojih prvotnih zahtev odstopila in popustila, ZKS - stranka demokratične prenove pa trdasto vztraja pri svojih zahteh. V ZSMS - liberalni stranki smo vedno igrali z odprtimi kartami in zato ne sprejemamo odgovornosti v primeru neizvolitve pomembnih funkcij v skupščini občine.«

ZSMS-liberlana stranka Jesenice

Gospodu Landsbergisu predsedniku parlamenta Litve

Slovenska obrtniška stranka pozdravlja in podpira odločitev Litovskega parlamenta: razglasitev neodvisnosti svoje države. Mi odštej priznavamo Litvo za neodvisno državo in obsojamo vsakršno vmešavanje v vaše notranje zadeve.

Lepo pozdravljamo vas in vse državljanje Litve.

Slovenska obrtniška stranka predsednik dipl. ing. Franc Golja

Članstvo v Mladinskem svetu

Ustanovni zbor Mladinskega sveta Slovenije (MSS) je na svoji prvi seji konec preteklega meseca sprejel med drugim tudi sklep o začetku postopka registracije članstva v Mladinskem svetu Slovenije. Postopek bo trajal dva meseca, članstvo v MSS pa je namenjeno mladinskim združenjem ter organizacijam, ki v svojem obsegu delovanja pretežno izvajajo dejavnosti za mlade. Zainteresirane organizacije morajo posredovati izvršnemu odboru MSS (Dalmatinova 4, Ljubljana) prošnje za sprejem.

V. B.

Demos - Kranj vabi na Šmarjetno goro

Kranj - Demos Kranj pripravlja v soboto, 12. maja, na Šmarjetno goro nad Kranjem sklepno volilno prireditve, politični shod z družbenim delom. Pričetek prireditve bo ob 10. uri, ob 12. uri bo v cerkvi sv. Marjete (v primeru primerrega vremena na prostem) maša za domovino, ob 14. uri bo udeleženec spregovoril predsednik Demosa Kranj Vitomir Gros. Kulturno-zabavni program, ki ga bo povezoval znani kranjski humorist France Trefalt-Lipe, obsegata nastop zborov in glasbenih skupin.

Povabljeni so vsi politični veljaki, ki so se udeležili Demosove predvolilne shode v Kranju, kot tudi novi mandatar slovenske vlade Lojze Peterle. Gostje bodo popoldne zbrani namenili kratke pozdravne nagovore.

Za gostinsko ponudbo bo poskrbel hotel Bellevue s Šmarjetno goro.

V soboto od 10. ure dalje ste torej lepo povabljeni na Šmarjetno goro.

Odločal bo nov izvršni svet

Daljnovid na Kofce - da ali ne

Tržič, 8. maja - Tržičani se že dolga leta pripravljajo, da bi električno potegnili prav do svoje najbolj priljubljene planinske postojanke na Kofcah. Elektro Gorenjska naj bi izdelal idejni projekt, o sami investiciji pa bo odločal novi izvršni svet Tržiča.

Odjemalec je v planini sicer malo, le planinski dom Kofce, planina Šija in planšarska koča, vendar pa bi bila elektrofikacija planine temelj za živahnejši razvoj turizma in živinoreje v tem delu Tržiča, so na torkovi seji razmišljali člani izvršnega sveta SO Tržič. Daljnovid 20 kV naj bi segal od trafo-potajoče Geben do Kofce. Investicija bo velika, vendar enkrat je z njo treba začeti. Stari izvršni svet se je odločil, da naroči pravno projektni dokument in finančno konstrukcijo, naprej pa naj o investiciji odloča novi izvršni svet.

D. Dolenc

Ponovno sindikalno štetje

Delavci se še kar odločajo, komu bodo v sedanjem sindikalnem plurlizmu oddali svoj podpis: Ravniku, Tomšiču, Plohlju... Svobodni sindikati Slovenije, ki so nekdaj »razpolagali« z domala vsemi začlenimi, zdaj govorijo o 40.000 na novo včlanjenih, medtem ko so podatki o članstvu v novih sindikatih manj dostopni.

Po mednarodni konvenciji o sindikalnih pravicah in svobodnih sindikatih, ki jo je ratificirala tudi naša država, se delavci v sindikat včlanjujejo s pristopom izjavo. Od kongresa dalje svobodni sindikati na ta način »obnavljajo« svoje članstvo. Kakor trdijo, se je trenutno ponovno včlanilo okoli 40.000 delavcev. Kako uspešni so pri tem početju na Gorenjskem, smo povprašali pri medobčinskem sindikatu, kjer so nam postregli z zelo različnimi števkami. Akcija se poteka, zato je razumeti tudi skromen odziv v nekaterih občinah, so nam dejali. V Radovljici se je v uradne sindikate ponovno do zdaj včlanilo le nekaj sto delavcev. V Škofji Loki govorijo o tisoč vrnjenih pristopnih izjavah, na Jesenicah o dva tisočih. V Železarni, ki ima glavnino zaposlenih v občini, se je včlanilo kakih 30 odstotkov delavce

Metulji z vsega sveta - Med različne dejavnosti oziroma prireditve, ki so med letom v Domu JLA v Kranju, sodijo tudi redne raznovrstne razstave. Pri tovrstnem programu pa vodstvo doma namenja še posebno pozornost predstavljivosti v ohranjanju slovenske kulturne dediščine. Umetnikom na različnih področjih in oblikah njihove ustvarjalne dejavnosti so tako v Domu za predstavitev oziroma razstave vedno odprta vrata. Tako so se pred sedanjem razstavo predstavili na primer s svojimi grafičnimi deli gorenjski avtorji. Pred tednom dni (petek) pa so v domu odprli zanimivo zbirko okrog tisoč metuljev z vsega sveta. Zbirka je last Matjaža Črnile iz Ljubljane in jo je do zdaj predstavil že v različnih krajih in tudi domovih JLA v Sloveniji. V Kranju je razstava takoj po otvoritvi vzbudila veliko zanimanje; še posebej med mladimi v šolah. Zato so se prireditelji tudi odločili, da bo namesto do 9. odprta v Domu JLA do pondeljka, 14. maja. - A. Ž. - Foto: G. Šnik

Razstava cvetja v Cerkljah

Cerkle - Že nekaj časa, predvsem pa od nedavnega občnega zborna Turističnega društva Cerkle, ki združuje člane z območja vseh sedmih krajevnih skupnosti pod Krvavcem, se turistični delavci pripravljajo na letošnjo tradicionalno razstavo cvetja in lovstva. Tradicionalna prireditev, znana širom Slovenije in tudi onkraj meja bo od 29. junija do 4. julija. Napovedujejo, da bo celotna prireditev letos še veliko zanimivejša od dosedanjih, sicer pa so njeni zasnova zaupali domačinu Štefanu Močniku. Kar zadeva gostinsko ponudbo na prireditvi, že iščejo najboljše ponudnike, odločitev pa bo znana po 20. maju. V okviru prireditve bodo letos skušali "oživeti" in predstaviti tudi nekdanje stare običaje, kot so na primer podkovanje konj, lončanje in podobno. Ta del programa pripravlja komisija, ki jo vodi Janez Globočnik iz Cerkelj. V prihodnjih dneh pa bodo predstavniki društva (Franc Bolka, Marjan Jagodic) obiskali tudi gospodinje pod Krvavcem in se pogovorili z njimi o sodelovanju na razstavi. Odločeno je tudi že, da bodo na razstavi nagradili tri najlepše ikebane.

(až)

Izpit za voditelje čolnov

Kranj, 8. maja - Navtično društvo Navtik iz Kranja je sredi aprila pripravilo teoretični del tečaja za voditelje čolnov, ki ga je obiskovalo 16 udeležencev. Med njimi je bilo največ mladih, za katere je to bilo prvo spoznavanje s tehniko plovbe in predpis zanjo. Koliko znanja so si tečajniki pridobili, se bo izkazalo že to soboto, 12. maja, ko bodo kandidati za voditelje čolnov opravljali izpite na Reki. Ob testu iz teorije bodo na mreč morali opraviti tudi praktični preizkus v vožnji čolna po morju.

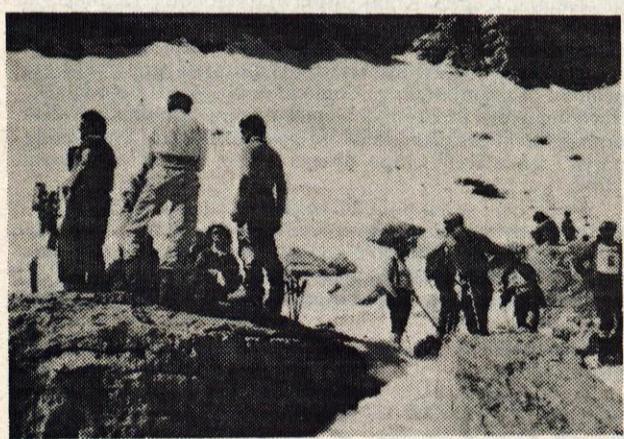
Večina tečajnikov se je pridružila vrstnikom v društvu, ki ima sedaj že več kot 60 članov. V vodstvu društva Navtik načrtujejo, da bodo jeseni ponovili tečaj za voditelje čolnov, če bo dovolj zanimanja zanj.

S. Saje

Zvezna razstava psov

Jesenice - To nedeljo, 13. maja, bo v športnem parku Podmežakljo Kinološko društvo Jesenice pripravilo prvo zvezno razstavo psov vseh pasem. Prijavljenih je več kot 400 psov iz različnih krajev Jugoslavije in sosednjih držav. Ob 9. uri bo na programu ocenjevanje psov, ob 14. uri nastop službenih psov UNZ Kranj, ob 15. uri pa bo slavnostni spredvod in podelitev nagrad. Razglasili bodo več prvakov in izbrali najlepšega psa razstave.

(rj)

Gorski reševalci na smučeh - V spomin na znanega alpinista Zvoneta Koflerja, ki je umrl v prometni nesreči v Afganistanu 1970. leta, so člani Gorske reševalne službe Mojstrana v nedeljo, 6. maja, v Vratih pod severno steno Triglava že osemnajstič predili smučarsko tekmovanje za Koflerjev memorial. Tekmovanja in družabno-informativnega srečanja hkrati se je v prelepem sončnem vremenu udeležilo 46 ekip GRS oziroma več kot 140 članov iz vse Slovenije ter sosednje Avstrije in Italije. Nastopila pa je tudi ekipa alpskega voda iz Tolmin, kjer služijo vojaški rok člani iz Kranja, Jezerskega in Velenja. Posebnost tekmovanja, katerega start je bil v Luknji, cilj pa 400 metrov pod njo, je bila, da so se morale ekipe čim bolj približati povprečnemu času na proggi. Zmagala je peta ekipa Mojstrane (Lankus, M. Smolej, Smolej) pred drugo in prvo ekipo Jesenic. - A. Ž.

ureja ANDREJ ŽALAR

Pridobitev za kraj in kamp v Dragočajni

Trgovina pred sezono, društveni prostori po njej

V nedeljo bo v Dragočajni ob kampu Turističnega društva Dragočajna - Moše svečana otvoritev živilsko-špecerijske trgovine v večnamenskem objektu, ki so ga člani društva začeli graditi lani jeseni.

Dragočajna, 13. maja - Turistično društvo Dragočajna - Moše v krajevni skupnosti Smlednik, ki meji s krajevno skupnostjo Trboje v kranjski občini, ima okrog 150 članov. Društvo je že vrsto let poznano po kampu, ki so ga začeli urejati pred tridesetimi leti, v njem pa se vsako leto radi za nekaj dni ustavijo predvsem tudi turisti, ki odhajajo na dopust k morju in v druge kraje, ali pa se vračajo domov. Vodstvo s prizadavnimi člani društva je posebno v zadnjih letih kamp dogradilo oziroma prijetno uredilo. Zdaj pa so uresničili tudi nekajletno željo, ki je bila v tem srednjoročnem obdobju tudi glavna naloga v njihovem programu. V večnamenskem objektu ob ograji kampa bodo v nedeljo odprli novo trgovino.

Jože Rozman
Lani so v kampu v Dragočajni zabeležili blizu deset tisoč prenočitev. Potem ko so v zadnjih letih kamp ogradili, zgradili balinišče, recepcijo, uredili v njem razsvetljavo, dograjevali vodovodno omrežje, urejali sanitarije..., so lani k objektom za razvedriло oziroma rekreacijo gostov (in tudi izletnikov ob koncu tedna) dodali še dve novi teniški igrišči. To sezono bodo ljubitelji tenisa lahko na obeh igriščih igrali tenis tudi še v mraku, saj sta osvetljeni.

Najtrši oreh pa je bila zadnja leta trgovina, ki smo jo vsi skupaj, tako v vodstvu društva oziroma kampa, kot turisti in tudi domačini, zelo pogrešali," je poučaril pred dnevi predsednik društva Jože Rozman. V neprimernem objektu v kampu smo zadnja leta tovrstno ponudbo nekako zasilo "krupali", potem pa smo se lani jeseni, po končani sezoni, ko smo že prej dobili vsa potrebna dovoljenja oziroma dokumentacijo, lotili gradnje večnamenskega objekta s trgovino in društvenimi prostori. Ko smo člani društva objekt še pred koncem leta zgradili do podstrehe, smo se odločili, da dograditev trgovine in objekta oddamo morebitnemu interesentu, ki bi skrbel za trgovin-

no. Našo takratno odločitev ste objavili tudi v Gorenjskem glasu in prav to je pripomoglo, da bomo v nedeljo že imeli novo trgovino, jeseni, ko bomo proslavili tudi 30-letnico kampa Dragočajna, pa bodo končani tudi društveni prostori."

Za dograditev prostora oziroma trgovine in objekta sta se odločila Jana Hafner in Jože Koželj. Začela sta z deli 1. marca letos in v dveh mesecih sta vsa potrebna dela, ob pomoči članov društva pri urejanju okolice, končala.

Jana Hafner
"Za ponudbo društva sva izvedela prav iz članka v Gorenjskem glasu. Hitro sva se odločila. Mislim, da nisva nadnila napake, saj je po podatkih društva v zadnjih letih obisk gostov v kampu od 1. maja do jeseni kar precejšen, pa tudi domačini so takšno trgovino pogrešali. Priznam pa, da je trenutno "strah" pred nedeljsko otvoritvijo precej večji, kot je bil na začetku, ko sva se lotila del," je pred dnevi povedala Jana Hafner. Trgovina, ki bo nedvomno resnično velika pridobitev ne le za kamp, marveč tudi za kraj in okolico, bo, kot obljubljata Jana in Jože, dobro založena z živilskimi izdelki, pa tudi z različnim tekstilom, galerijo in športnimi pripomočki.

Nekakšen mini market bo to, z imenom Cekin, odprt pa bo zdaj v sezoni vsak dan od 8. do 11. in od 16. do 21. ure (tudi ob sobotah), ob nedeljah pa doppoldne.

Sicer pa sta v kampu tudi dva gostinsko-okrepčevalna lokalna. Bife Sodček je lani odprla in prijetno presenetila lanske goste s pestro ponudbo Marieta Kastner, letos pa bo v objektu, kjer je bila doslej "začasna" trgovina okrepčevalnica, za katero bo skrbel Vili Ambrož. Pravi, da bo k pestri ponudbi dodal tudi žar in kot posebnost postrvi...

Zdaj nova trgovina, jeseni pa še društveni prostori...

Začetek turistične sezone so torej člani Turističnega društva Dragočajna-Moše oziroma kampa "pričakali" precej bolj "bogati", kot so bili do zdaj. Obogatitev turistične ponudbe pa je še toliko pomembnejša, ker pomeni hkrati tudi uresničitev vse večje želje prebivalcev Dragočajne in Moš ter okoliških krajev. Zdaj, kot pravi podpredsednik Turističnega društva Srečo Roznam, si želijo le še dobre turistične sezone... A. Žalar

Gasilsko društvo Stara Loka

Letos visok jubilej

Škofja Loka, 8. maja - Dolgoletna tradicija gasilstva v Stari Lobi se je ohranila vse do današnjih dni. Čeprav ima društvo okrog 90 članov, bi vanj radi privabilo več prebivalcev, zlasti mlajših, iz novih naselij. Morda bo dobra priložnost za bližje spoznavanje z društvom tudi slavje ob 90-letnici delovanja avgusta letos. Že sedaj pa društvo predstavlja našim bralcem njegov predsednik Jože Jereb.

Katere so osnovne značilnosti današnjega delovanja vašega društva?

»Med približno 90 člani jih je okrog 40 usposobljenih za operativne naloge, imamo pa tudi tri pionirske in dve mladinski desetini ter nekaj članic. Zelo dobro sodelujemo z Osnovno šolo Ivan Grohar, kjer pridobivamo pionirje, manj uspešna pa je povezava s srednjimi šolami. Večji del članstva izhaja iz starega primestnega jedra, zato bi že zeleli navezati več stikov tudi s prebivalci iz novejših naselij. Prav tam nas največkrat potrebujejo za takšno ali drugačno pomoč.«

Imate več dela z gašenjem požarov ali z drugimi nalogami?

»V krajevni skupnosti Stara Loka - Podlubnik na srečo ne zagori pogosto; le lani smo imeli večji požar na gospodarskem poslopju. Največkrat je treba pogasiti manjši ogenj, ki nastane zaradi malomarnosti v zabojnihih za odpadke ali kakšni garaži. Ob potrebi prisloči-

mo na pomoč tudi sosednjim gasilskim društvom. Vseeno namenjam veliko skrb izobraževanju in usposabljanju. Letos smo v društvu, kjer imamo tudi nekaj poklicnih gasilcev, že pridobili 17 novih izprashanih gasilcev. Več članov bomo poslali na strokovne tečaje pri občinski gasilske zvezi. Pred nedavnim smo organizirali tudi ogled poklicne gasilske enote v Kopru. K izurenosti članstva pomembno prispevajo redne vaje in sodelovanje na tekmovanjih. Ob tem skrbimo za preventivne pregledne po naseljih pa prodajo in servisiranje gasilnih aparativ.

Kateri so glavni uspehi v preteklosti in kaj načrtujete za letos? »Veliko prostovoljnega dela je bilo pri prenovi gasilske doma, kjer nameravamo letos urediti še novo skladišče za opremo in vnetljive tekočine. V zadnjih treh letih smo obnovili celoten vozni park, tako da imamo sedaj novo orodno vozilo in cisterno. Temu smo prilagodili staro opremo, katero bo treba dodati še nekaj sodobnejše, obenem pa namestiti nekaj protipožarnih omaric v odročnih naseljih. Za naprej bo treba stalno skrbeti za vključevanje novih članov, predvsem mladih in žensk. Najpomembnejša naloga v letosnjem letu bo proslavitev 90-letnice društva sredi avgusta, ko bomo prikazali tudi našo usposobljenost.«

S. Saje

Lovci in šolarji čistili gozdove

Šenčur, maja - Člani Lovske družine Šenčur, ki so lani praznovali 40-letnico, so podobno kot lani, tudi letos organizirali minilo nedeljo, 6. maja, dopoldne veliko očiščevalno akcijo. Tokrat so jim pomagali tudi učenci Osnovne šole Janko in Stanko Mlakar iz Šenčurja. Območje, s katerim upravljajo člani te lovskih družin, so precej temeljito čistili in upajo, da prihodnje leto slika ne bo spet podobna letosnjemu.

"Zbral se nas je tokrat skupaj s šolarji kar blizu osemdeset in v dobrih štirih urah smo očistili gozdove ob reke Save oziroma ob reke Kokre pa do meje našega lovšča, ki poteka od Olševke preko Luž, Srednje vasi, Voklega do Trboj. Pravzaprav smo bili vsi skupaj precej razočarani nad današnjo kulturo in zavestjo, saj so tisti, ki še imajo še vedno gozd za najbolj primerno in priročno smetišče, v enem letu od lanske podobne akcije "poskrbeli" za precej bogato bero. Kakšnih dvanajst kamionov in traktorskih prikolic smo naložili z odpadki, med katerimi je prevladoval polvinil, pa tudi kože od domačih zakolov niso bile redke," je nekako razočarano povedal po končani akciji predsednik Lovske družine Šenčur Stane Verbič.

Na celotnem območju, do kamor seže lovšča lovskih družin, imajo danes že urejen po večini tedenski odvoz odpadkov. Zato je kritika, kakšni smo (neodgovorni in brezbrinji), še kako na mestu. Po drugi strani pa velja pojaviti lovčem šenčurske družine, saj si nenehno prizadevajo, da bi v svojem lovšču čimbolje gospodarili. V Hrastju so na primer zgradili lovsko kočo in ob njej voljero (krmilje) za mlade fazane. Ob nenehni skrbi za ohranitev avtohtone divjadi na tem območju (srnjad, zajci, fazani, lisice, jerebice...) pa je že nekaj časa motorni promet na razvejanem cestnem omrežju v tem delu kranjske občine tisti, ki vsako leto "pobere" kar dobro tretjino načrtovane letnega odstrela.

"Škoda je ogromna, saj se na primer na ta način zmanjšuje tudi dohodek, ki ga sicer v družini dobimo od vsake odstreljene divjadi in ga potem vlagamo nazaj v lovščo. Še posebej pa lovci prosi lastnike psov, da prav zdaj, spomladi, svojih ljubljenec ne puščajo, da "begajo" po gozdovih in plašijo divjad oziroma njeno mladež. Če bomo lovci v gozdu naleteli na takšne pse, jih bomo odstrelili; nenazadnje je pes brez "nadzora" ogrožen tudi zaradi steklišč," opozarja Stane Verbič.

A. Žalar

Po čem bo upokojitev?

V pokoj tudi z dokupom let

Po 15. maju bodo začeli v SPIZ reševati zahteve za upokojitev z dokupom zavarovalne dobe

Tovarne, ki se otepajo s presežki delavcev, so pozdravile z zakonom o delovnih razmerjih vpeljano pravico do dokupa let zavarovalne dobe za predčasno starostno upokojitev. Hkrati na Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja znova oživljajo tudi možnost dokupa let za t.i. samostojne zavarovance.

V marca sprejetem republiškem zakonu o delovnih razmerjih je opredeljena tudi možnost dokupa delovne dobe za delavce, katerih delo v organizacijah ni več potrebno, pa jim do redne starostne pokojnine manjka še do pet let. Pričakovati je, da bodo določilo zakona lahko začeli izvajati že po 15. maju, ko bodo v enotah SPIZ začeli sprejemati zahteve za dokup zavarovalne dobe. Tamkajšnje strokovne službe so že določile obseg in način plačila.

Kdo vse bo lahko uveljavljal omenjeno pravico? Tisti, ki bo

imel najprej dokazilo o tem, da je tehnološki presežek. Tisti, ki še ni star 55 (moški) ali 50 (ženski) let in ima najmanj 35 (moški) ali 30 (ženska) let delovne dobe. Potem zavarovanec, ki je star 55 (ali 50 ženska) let in več, če ima najmanj 35 (ženska) let pokojninske dobe; zavarovanec s 65 (ženska 60) leti starosti ali več, če ima najmanj 15 let pokojninske dobe; zavarovanec s 65 (ženska 60) leti, če ima najmanj 10 let delovne dobe; zavarovanec, ki je star 55 (ženska 50) let in ima najmanj 30 (ženska 25) let zavarovalne dobe. Leta za izpolnitve pogo-

jev za invalidsko upokojitev sme uveljaviti tudi delovni invalid II in III kategorije (do tretjine delovnih let).

Vse seveda najbolj zanima, koliko bo treba plačati za dokupljeno dobo (od najmanj meseca dni do 5 let). Enotne cene ni, ker je odvisna od starosti in spola zavarovanca, pokojninske osnove, dosežene delovne dobe, števila let, ki jih kupuje, sta nam na kranjski enoti SPIZ povedala Štefan Horvat in Vinko Simnovec. Dokup let je denimo za žensko dražji kot za moškega, ker dlje živi in ker prej uveljavlja pravico do pokojnine.

Ob novosti iz delovne zakonodaje pa poznamo še en način za dokup zavarovalne dobe, ki velja za t.i. samostojne zavar-

Na Skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja morebitne vlagatelje za dokup let opozarjajo na naslednje: tudi če jih v tovarni okličejo za tehnološki presežek in so jim voljni dokupiti pokojninska leta, naj delavci sami vložijo zahtevek. Sprejemali bodo le popolne zahteve. Opominjajo tudi na izredno kratek rok vplačila, le 15 dni. Če tega zamudijo, pri ponovnem vlaganju zahtevek stroški bremene vlagatelja.

vance. Do konca leta 1986 so to pravico lahko uveljavljali obrtniki, kmetje, umetniki, vrhunski športniki, delavci v samostojnih poklicih, šlo pa je za naknadno plačilo pokojninskih prispevkov za čas samostojne poklicne dejavnosti, ki jo je človek opravljal še pred obveznim zavarovanjem. Ta pravica je zadnja leta mirovala, zdaj pa jo pri SPIZ oživljajo in spet sprejemajo zahtevek. Merila za dokup te vrste zavarovalne dobe se razlikujejo od prejšnjega, zato tudi cena, strokovnjaki SPIZ pa zagotavljajo, da bo slednja ekonomika. O tem več v prihodnji številki.

D. Z. Žlebir

Marjan Kozelj: »Slišal sem za možnost upokojitve z dokupom let. Seveda jo odobravam, saj je to ena od rešitev v vse večjem posankjanju delovnih mest. Verjetno pa mora biti takšen dokup precej drag.«

Jana Gantar: »Brala sem o možnosti dokupa delovne dobe, vendar se vsaj osebno ne zanimam za to možnost. Pri upokojevanju z dokupom pa bodo starejši delavci napravili mesto mlajšim, med katerimi je tudi veliko brezposelnih.«

Borut Chvatal, ravnatelj Prešernove šole

Podaljšano bivanje se odmika učencem, ki ga najbolj potrebujejo

V kranjski občini klub denarnim stiskam, ki pestijo družbene dejavnosti, na področju izobraževanja (še) vztrajajo pri enakem deležu financiranja (neobveznega) dodatnega in razširjenega programa. Približno dve tretjini tega denarja gre za podaljšano bivanje.

Kranj, 9. maja - Klub temu pa se prav podaljšano bivanje vse bolj odmika od učencev, ki je prvenstveno namenjen, ugotavlja ravnatelj Prešernove šole Borut Chvatal. Ko so začeli uvajati te oddelke, so bili celo na predmetni stopnji, kasneje so se dolga leta zadržali v vseh oddelkih razredne stopnje, zdaj pa jih neguje samo še v prvih treh razredih (v večini drugih šol pa celo samo v prvih dveh).

»V šolah smo vedno, ko je prišlo na tapeto zategovanje pa, vztrajali, naj bi izobraževalna skupnost ne varčevala pri neobveznih oblikah šolskega programa, zlasti podaljšanem bivanju, ker ukiniljivo ne bi ničesar privarčevali, kvečjemu bi napravili še več škode učencem, ki bi bili sicer brez domačega varstva, prepričeni cesti, in tistim, ki jim domači ne pomagajo v učnih težavah. Tako je obvezal-

sklep, da se število oddelkov podaljšanega bivanja sicer ne širi, pa tudi krči ne,« pravi Borut Chvatal.

Žal pa se nehote dogaja prav to drugo; ne zaradi zategovanja dotacij, ampak iz preprostega razloga, ker najbolj revni starši ne najdejo več 300 dinarjev, kolikor na mesec trenutno stanejo šolska kosila. Zlasti ob krizi v Tekstilindusu pa tudi v nekaterih drugih podjetjih se je dogajalo, da so starši - sicer neradi - izpisovali otroke iz podaljšanega bivanja. Kje so zdaj ti otroci, ni treba veliko ugibati.

»Namen podaljšanega bivanja se tako počasi spreverača v prid tistih učencev, katerih starši lahko plačajo 300 dinarjev na mesec. Menim, da bi moral vprašanje neustrezne selekcije drugače rešiti, morda spet uveljaviti nekdanjo prakso nakazovanja otroških dokladov neposredno v šolo; kar dokladi prihajo v roke staršev, so ti začeli razmišljati, da bi jih drugače porabili. Menim, da bi moral uvesti takšen način financiranja oddelkov podaljšanega bivanja, da socialni status otrok ne bi bil ovira za vključevanje.«

H. Jelovčan

Stiki med otroki in starši po razvezi (3)

Ob razvezi naj partnerja ne razvežeta tudi starševstva

Tokrat objavljamo tretji del analize, ki jo je opravila socialna delavka Albina Krek s škofovješkega Centra za socialno delo, o tem, kako potekajo stiki med otroki in starši po razvezi zakonske zvezze. Izследki raziskave jim bodo prišli prav pri svetovanju razvezanim partnerjem glede stikov in siceršnjih odnosov z otroki.

Otrok ima običajno rad oba starša in ima pravico, da si sam oblikuje svoje mnenje o njih. Imeti sime drugačno mnenje o starših, kot ga imata onadva drug o drugem. Vendar so otroci večkrat okrnjeni pri oblikovanju samostojnega odnosa do vsakega od staršev, ker od njiju dobivajo informacije ne le o dobrih, temveč tudi slabih lastnostih. Dve tretjini mater in 40 odstotkov očetov je v anketi navedlo, da se z otrokom pogovarja tako o dobrih kot o slabih lastnostih drugega roditelja.

Ija. Le četrtna mater je prepricana, da ima oče na otroku ugoden vpliv, medtem ko tri četrtine očetov o sebi meni, da na otroka vplivajo pozitivno. V to različno zaznavanje odnosov s strani obeh staršev je vključen otrok, ki je lahko povsem zbeganc, če ne dobi ustreznih informacij.

Razvezi staršev otrok običajno doživlja stisko, ki se odraža na različne načine in v raznih okoljih, prav gotovo tudi doma. Starše smo povprašali, ali so pri otrocih opazili kak-

sne težave, a je kar 70 odstotkov staršev, ki so jim bili po razvezi zaupani otroci, odgovorilo, da stisk in težav pri otroku niso opazili. Od staršev, ki jim otroci niso bili zaupani, jih je tako odgovorila polovica. Višok odstotek staršev, ki težav pri otrocih niso opazili, je mogoče pripisati temu, da so bili s svojimi težavami tako obremenjeni, da so le-te pri otroku prezrli. Med težavami, ki so jih ostali starši opazili pri otrocih, navajamo naslednje: agresivnost, jezikavost, zaprost vas, strah, povečana občutljivost, močenje postelje in podobno.

Zanimalo nas je tudi, koliko se starša po razvezi še posvetuje glede otroka. Ob razvezi naj partnerja ne bi razvezala tudi svojega starševstva. Kot starša naj bi se naprej nastopa-

la skupno in si delila breme vzgoje, preživljvanja ter drugih prijetnih, pa tudi bolečih plati starševstva. Vendar nam je 74 odstotkov roditeljev, ki živijo z otrokom, odgovorilo, da se z bivšim partnerjem nikoli ne posvetujeta o bistvenih vprašanjih glede otroka. Ta podatek ni spodbuden in ob njem lahko razmišljamo o tem, da matere niso morda niso zmogle pridobiti bivših partnerjev za to, da bi jim pomagali nositi breme odgovornosti za otroka. Morda pa si misljijo, da otroka tako ali tako bolje poznajo in se jim posvet z bivšim zakoncem ne zdi potreben.

(se nadaljuje)
Albina Krek
Center za socialno delo
Škofta Loka

DELAVSKI ODVETNIK ODGOVARJA

PRAVICE

PRESEŽNIH DELAVEV

VPRAŠANJE:

Do kakšnega nadomestila imaš pravico, če te podjetje pošlje na »prisilni dopust« oz. čakanje na delo? V kakšnem primeru delavcu pripada odpravnina v višini 24 plač?

ODGOVOR:

Ce v organizaciji določenemu številu delavcev samo začasno ni mogoče zagotoviti dela, govorimo o začasnih presežkih, če pa njihovo delo iz tehnoloških, organizacijskih ali ekonomskih in drugih razlogov postane v organizaciji trajno nepotrebno, govorimo o trajnih presežkih delavcev.

Odločba o čakanju na delo (»prisilnem dopustu«) se izda delavcem, ki so presežni le začasno. Za čas čakanja na delo so delavci upravičeni do nadomestila osebnega dohodka, katerega višina pa ni določena z zakonom. Zakon v zvezi s tem določa le, da takšno nadomestilo ne more biti nižje od zajamčenega osebnega dohodka. Zato je konkretno določanje višine nadomestila zaenkrat v celoti prepričeno splošnim aktom posameznih organizacij in je od organizacije do organizacije različno (od 70 odstotkov do 85 odstotkov trimesečnega povprečnega osebnega dohodka delavca). Pričakuje pa se, da bo vprašanje višine nadomestila vsaj najnižjega) za začasno presežne delavce v prihodnje enotno urejeno s kolektivnimi pogodbami, ki morajo biti sklenjene do konca junija.

Pravica do enkratnega nadomestila (odpravnine) v višini najmanj 24-kratnega zneska povprečnega osebnega dohodka delavca v zadnjem trimesečju je le ena izmed pravic, ki pripadajo trajno presežnim delavcem. Zakon namreč določa še vrsto drugih možnih pravic trajno presežnih delavcev (prezaposlitev v drugo organizacijo oziroma k delodajalcu za določen ali nedoločen čas oziroma s krajšim delovnim časom in pravico do delnega nadomestila OD ali do delne pokojnine; prekvalifikacija ali dokvalifikacija; od kup zavarovalne dobe; nadomestilo OD za dobo dveh let). Dokler trajno presežnemu delavcu ni zagotovljena ena izmed omenjenih pravic, mu ne more prenehati delovno razmerje. Pri tem pa seveda delavec ne more sam izbirati pravice, ki jo bo uveljavljal, pač pa lahko organizacija odloči, katero izmed začasnih pravic bo delavcu zagotovila. Izplačevanje odpravnine v višini 24-kratnega OD po zveznem zakonu o delovnih razmerjih je izrecno namenjeno pospeševanju samozaposlovanja presežnih delavcev. To pravico namreč lahko pridobi trajno presežni delavec, ki pisno izjavlja, da bo s temi sredstvi samostojno rešil svoje nadaljnje delovno angažiranje (npr. začel samostojno obrnilno ali poklicno dejavnost). Do delavca, ki sprejme odpravnino po prenehjanju delovnega razmerja, družba nimata več nobenih materialnih obveznosti v zvezi z delovnim razmerjem imu torej tudi ne pripadajo pravice iz socialnega zavrovanja.

Tudi republiški zakon o delovnih razmerjih določa pravico do odpravnine, če se presežni delavec z organizacijo pisno sporazume o prenehjanju delovnega razmerja. Zaenkrat še ni povsem jasno, ali je tem mišljena odpravnina v višini 24-kratnega OD iz zveznega zakona, ali pa je republiški zakon s to določbo odpril dodatno možnost sporazumevanja tudi o morebitnih nižjih odpravninah v obojestranskem interesu in brez postavljanja kakršnihkoli posebnih pogojev in omejitev eni ali drugi stranki ob prenehjanju delovnega razmerja.

Mato Gostiša

POMISEL

Pokojninski iz rok v usta

Ko smo pozimi poslušali srdite komentarje Sivih panterjev o tem, kako neodgovorno pokojninska skupnost gospodari z denarjem svojih »vlagateljev«, smo jim bili pripravljeni kar pritrdirti. Slednji ljudje leta in leta pošteno plačujejo svoje premije temu skladu, da bi jim zagotovil gmotno varno starost. Vlagatelji so opravili svoj del obveznosti, institucija pa manj, saj je denimo z uvedbo izplačevanja pokojnin za nazaj pred tremi leti ljudi pripravila ob eno pokojnino, lani kljub mesečnim poračunom zlepa ni bila kos manjku, ki so ga upokojeni trpeli zaradi zaostajanja za plačami (zaposleni bi bili kajpada drugačnega mnenja), vseskozi izplačevala izjemne pokojnine zaslužnim, čeravon bi izjemni dodatki bolj sodili v proračun kot v nikoli dovolj polne pokojninske sklage.

Zadnje čase upravljaci teh skladov sicer modro molče o pajkih, ki bi predli v pokojninski blagajni, čeprav je pri vse večji armadi upokojenih in vrsti dodatnih pravic najbrže precej obremenjena. Vanjo zaposleni plačujejo kar zajetnih 19 odstotkov od bruto plač. Toda število zaposlenih in s tem plačnikov se žal ne povečuje sorazmerno s številom upokojenih, ki pomenijo za te sklade strošek. Obenem se, kakor imamo nado reči, širijo tudi pravice upokojenih. Za osnovno pokojnini se jemlje lansko leto, ne več predlansko, lahko se predčasno upokojujejo, tekstilke so zadnje čase doble beneficirano delovno dobo. Ko smo se z strokovnjaki skupnosti te dni pogovarjali o možnosti dokupa let, nam je prišlo na misel, da bo to morda za nekaj časa spet okrepilo pokojninske sklage, saj je cena dokupa ekonomika, zaradi presežnih delavcev v številnih tovarnah, ki se jih le-te želijo »znebiti« tudi z dokupovanjem delovne dobe, pa je na novost pričakovati tudi dokajšen naval. Finančna injekcija to nedvomno bo, toda le sprva, kasneje pa spet strošek, saj bo zaradi tega na »plačilni listi« upokojenske sklage spet več imen.

Vse to sicer utemeljuje (ne pa opravičuje) finančno stisko upravljalcu pokojninske sklage, vendar večini upokojencev takšne in drugače zadrege niso dosti mar. Da pokojninski skladi ne bi več tako kot zadnjih nekaj let živeli iz rok v usta, predlagajo, naj bi se tudi ta kapital oplagal, naj bi tudi tod go spodarili po načelih razvitega kapitalizma. To pa brža terja enako obnašanje vlagateljev. Dokupovanje delovne dobe po ekonomski ceni je nemara že eden od korakov k takšnemu sistemu.

D. Z. Žlebir

ureja Danica Zavrl Žlebir

PREJELI SMO

KOMITEJU ZA URBANIZEM GRADBENE IN KOMUNALNE ZADEVE OBČINE KRANJ

Čas se hitro vrti, človek ne bi verjel, da bo vsak čas poteklo leto dni, odkar sva prejela lokacijsko odločbo za nadomestno gradnjo dela najine hiše v Kranju - Klanec, Komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve Kranj.

To odločbo so se sosedje - mejaši seveda masivno pritožili in je bila s strani republiškega Komiteja za varstvo okolja in urejanja prostora vrnjena pravostenjskemu gorenjskemu organu v dopolnitivem in popravek.

Vse lepo in prav, toda poglejmo nazaj, kako se je vse skupaj začelo.

Midva - zdomca in sosedje-majaši, živimo v individualnih, enodružinskih hišah na parcelah ob levem bregu kanjona Kokre. V glavnem smo doma iz raznih krajov Gorenjske, vendar nekateri, ki si tam lastijo domovinsko pravico, nama pravijo »priseljenca«. Vsi smo hiše kupili, eni ceneje, drugi dragi, eni z manjšimi, drugi z večjimi gradbenimi goljufijami in napakami (odvisno od moralnih kvalitet prodajalca) in dobili zemljo v posedovanje po pač veljavnih zakonih o mestnih zemljiščih.

Vsi smo začeli skromno in z ozirom na okoliščine in možnosti načrtovati dozidave, nadzidave in nadomestno gradnjo.

Tu pa se je zataknilo. Sosedje so začeli prej, širili so se na vse strani, zahtevali soglasja in ker sva midva, glede na najine načrte, skušala brzdati sosedsko ekspanzivnost, sva seveda potegnila krajši konec. Po načelu »kaj hočeta, saj ne živita tukaj, naj ostaneta v Švici,« se je izjavilovalo vse najino prizadevanje, da bi uveljavila splošno - veljavne nor-

me medmejnih odmikov in zaščila najine pravice in pravne koprsti.

Tudi »strokovnjaki« in »futuristi« so dali nekaj modrih izjav. Npr.: Tov. Strupi - Domplan »kdor prej pride, prej melje« ali Tov. Pešak - takrat šef Komiteja za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve občine Kranj »važno je stanje danes, ne pa stanje, kakršno se predvideva.«

Prihajale so odločbe vse v najo škodo, v enotnem stilu, kot bi bile programirane.

Tako so si vzhodni sosedje iz majhnega gospodarskega poslopja uredili stanovanjsko hišo s prizidkom tesno do meje najine parcele in v najini odstotnosti, brez najinega soglasja, je tam nastal poslovni prostor, ki s sodobnimi tržnimi zakonitostmi nima nič skupnega. Tako se mimoidoči pomiluječe ali škodljivo smehljajo, ko opazujejo, kako od svojega doma po svoji poti ne moreva na cesto, ker na mablokirajo vhod vozila strank, ki o prometni vzgoji in kulturi nimajo nikakršnega pojma.

Ker se takim barbarskim nadam upirava, sva ožigosana kot posebneža, kapitalista, ki na Kranjskem nimata kaj iskati.

Nazaj k problemu. Zdaj sva midva na vrsti. Rada bi novo zgradila del hiše, ki je pravzaprav provizorij, brez temeljev, brez izolacije, brez pogojev za daljše bivanje. To pa seveda ne gre, kar naenkrat je vse tako zelo važno: centimetri, vejice in pike. Problematično je vprašanje terena, na katerem hiša že stoji, istočasno pa rastejo vzdolz Kokre, še bliže brega, nove hiše.

Sosedje mahajo z zakoni, trkajo na zaščito osebnih pravic in javnih interesov. (Kdo se je ustavil ob pravicah in interesih takrat, ko sva jih midva zahtevala?)

Upava, da bo Sodišče v Kranju končno vzelo iz predala najno tožbo, vloženo preko Jugoslovenske ambasade Bernu, proti pooblaščeni organizaciji Domplan in komiteju za urbanizem, gradbene in komunalne zadeve

Občine Kranj, kajti iz gradiva in dokumentacije je razvidna politika dvojnih meril in privilegiranosti, izlušči naj se resnica in osvetli ozadje te upravno - pravne farse.

Nama se ne mudi, čas dela za najo, počakala bova, da bodo na mesta sedanjih prišli pravi strokovnjaki, samostojni in kompetentni, ne ujeti v balkanske razmere, pač pa razgledani in orientirani v Evropi.

Jelka Logar

LJUBEZEN DO ŽIVALI, ALI ...?

V zadnjem aprilski številki jeseniškega Železarja smo prebrali članek o zavidljivih uspehih Kinološkega društva Jesenice, ki da je v dveh letih svojega obstoja izvedlo že štiri tečaje šolanja psov »s standotnim uspehom«, uredilo poligon, zgradilo društveno hišo, precejšnjo pozornost je namenilo tudi usposabljanju strokovnega kadra, ob delu pa že zmeraj najde čas za družabna srečanja, (kinološki plesi, srečelovi, itd. - op. E.T.). Najobsežnejša naloga pa da jih čaka 13. maja, ko bodo na Jesenicah organizirali prvo zvezno razstavo psov vseh pasem, za katere ocenjevanje bodo poskrbeli mednarodni sodniki...

Gleda na to, kam sta se umserili aktivnost in podjetnost jeseniških pasjerecev, se mi postavlja vprašanje, koliko ju spodbuja ljubezen do psov, in do živali nasprol, in koliko drugi, manj plemeniti nagibi: snobizem, rivalstvo, postavljaštvo, želja po zaslužku, strast po zbiranju plemenitih rodovnikov, dresurnih in lepotnih trofej...? Medtem ko je stotinja članov Kinološkega društva Jesenice v petih dveh letih zgradila svojo društveno hišo, pa vsa Gorenjska (bojim pa se, da tudi vsa ostala Slovenija) ne premore niti enega zavetišča za izgubljene in zapuščene pse (z rodovnikom ali brez), ki brez varstva slej ali prej postanejo žrtev cestno-železniškega prometa,

lovev, konjedrcev ali steklih lisic. Tiste redke posameznike, (na srečo jih je še nekaj), ki nudijo brezdomnim psom (in mačkam) zavjetje v svojih hišah in stanovanjih, pa oklica hitro razglasiti za čudake in jim že kako zagreni življenje.

Ce drži, da je pes človekov najboljši prijatelj, pa je vprašanje, ali si zaslubi pasje prijateljstvo človek, ki - čeprav sam ni lep ne pameten in ne čistokrvni - zahteva to od svojega psa.

Edo Torkar,
Jesenice

ODMEV

BOLEZEN NI PROGRA-MIRANA ADMINI-STRATIVNO

V zvezi s člankom »Bolezni programirana administrativno« v rubriki »Kratek stik«, vas prosimo, da objavite sledeče pojasnilo:

Otroški dispanzer Zdravstvenega doma v Kranju se je odločil za uvedbo številki pri sprejemaju pacientov zaradi tega, da bi se izboljšala kvaliteta zdravstvenih storitev v otroškem dispanzerju. Želeli smo doseči enakomerno obremenitev vseh zdravnikov, starši naj bi z bolnimi otroki obiskovali enega izbranega zdravnika. Z enakomerno porazdelitvijo dela preko celega tedna smo želeli zagotoviti več časa, v katerem bi se pediatrer, poleg najnega dela ob bolnem otroku, posvetil tudi zdravstveni vzgoji staršev. V zadnjem času opažamo, da se starši pogosto zatekajo v Ambulanto nujne medicinske pomoči, čeprav je mnogokrat narava otroške bolezni taka, da bi lahko počakali na svojega pediattra. Menimo, da so starši pogosto negotovi in premalo seznanjeni s potekom bolezni. Za tak način dela smo se odločili šele takrat, ko je epidemija prehladnih obolenij ponehala in se je število obiskov zmanjšalo. Zaradi teh razlogov se ne strinjam z ugotovitvijo, da po-

meni omenjen ukrep administrativno omejevanje obiskov v otroškem dispanzerju.

Za sodelovanje se vam zahvaljujemo in vas lepo pozdravljamo.

DIREKTOR:

dr. Aleš PATERNOSTER

EPIDĒMI-JA ZLATENI-CE V OŠ NA TRATI V ŠKOFJI LOKI

Uprava inšpekcijskih služb za Gorenjsko (UISG) - sanitarna inšpekcijska služba ZSMH Kranj in sanitarna inšpekcijska služba ŽSMH Škofja Loka in Zavod za socialno medicino in higieno (ZSMH) Kranj se ne strinjata z navedbami v zgoraj navedenem članku, zato ker je le-ta nepopoln. UISG in ZSMH dajeta k članku dodatno pojasnilo, za katerega vas prosimo, da ga čimprej objavite:

Od 1. 9. 1989 do 20. 4. 1990 je število obolenj za naležljivo zlatenico na območju občine Škofja Loka poraslo in že zbolelo skoraj 47 oseb. Od tega števila je skupaj zbolelo 18 otrok z OŠ Cvetko Golar na Trati. Zadnji primer zlatenice na OŠ je bil ugotovljen dne 9. marca 1990. Zato upravičeno menimo, da se je epidemija na OŠ Cvetko Golar umirila. Na podlagi izkušenj epidemiološke službe ugotavljamo, da se pojavi naležljiva zla-

tenica v obliki epidemije pogoste na šolah z velikim številom učencev, ne glede na to, da so tam higienske razmere dobre. Eden od poglavitih pogojev za kontaktno širjenje naležljive zlatenice je pomanjkljivo umivanje rok po uporabi straniča in pred jedjo. Učenci imajo za to opravilo pogosto premalo časa, same mu umivanju rok pa se na sploh posveča premalo pozornosti. Zato se bolezen lahko širi tudi v druga okolja, družine, delovne kolektive itd.

Zavod za socialno medicino in sanitarna inšpekcijska sta ob pojavu epidemije takoj reagirala in odredila ukrepe in izdala navodila za preprečitev širjenja obolenja. Delavci šole so z vso resnostjo izvajale odrejene ukrepe, zdravstvena služba pa je redno kontrolirala izvajanje le-teh.

Občasni nadzor nad šolami in v vrtcih opravlja higiensko epidemiološka služba ZSMH Kranj in sanitarna inšpekcijska. Ob ugotovitvah nepravilnosti se opravi ustrezen postopek za ureditev stanja. Ne moremo se strinjati z izjavo, da je veliko pomanjkljivosti pri hrani živil ali pri prometu z njimi. Občasno se sicer najdejo v teh obrazilih nepravilnosti, ki pa se z ustreznim ukrepanjem odpravijo.

Delovne organizacije, ki se ukvarjajo s prodajo živil, imajo organizirano tudi službo interne kontrole, ki poleg inšpekcijske, ZSMH-ja še dodatno nadzira kvaliteto in higiensko neoporečnost živil.

V UISG redno opravlja sanitarno inšpekcijsko nadzorstvo osem sanitarnih inšpekterjev in en svetovalec. Le-ti opravljajo nadzor na področju vseh petih gorenjskih občin, s tem da je zadnja leta bistveno več aktivnosti pri izvajanju nadzorstva na področju reševanja ekoloških problemov (varstvu zraka, vode in zemlje).

Ocenjujemo, da je nadzor nad obrati z živili, šolami in vrtci zadovoljiv, noben nadzor pa ni garant, da ne bi prihajalo do epidemij različnega izvora.

SANITARNI INŠPEKTOR
Franc Jurman, I. r.

MIHA NAGLIČ

KAR ČLOVEK NE ZMORE, BOG POMORE

Pogovor z Viktorijanom Demšarjem, malteškim vitezom iz Komende

Zapustil je tudi prvo znano slovensko pisano družinsko knjigo z vsemi naselji in prebivalci obširne komenške župnije, ki je dragocena podoba stanja vseh družin v vseh komenških gospoščinah (Komenda, Smlednik, Mekinje, Velesovo, Škofja Loka). To delo je po njegovih originalnih zamisli vsekakor dragocen kulturni spomenik slovenskega naroda.

Njegovga zasluga je tudi, da je bila sezidana sedanja cerkev sv. Ana v Tunjicah, ki je eden najlepših spomenikov, kar jih premore ljubljanski barok. V novi baročni župnijski cerkvi v Komendi pa je dal postaviti nov oltarni nastavek in je kljub protestom komendantorja Testaferrata zaupal načrt freskantu Jelovšku. Brez Glavarja bi danes ne imeli nobene Jelovškeve večje umetniške plastike.

Leta 1760, torej dve desetletji prej, kot je bil postavljen temelj splošnemu razvoju osnovnega šolstva v nekdanji Avstriji, je dal P. P. Glavar zgraditi v Komendi šolsko poslopje in uredil šolo, ki je bila ena izmed redkih zasebnih župnijskih šol na slovenskem ozemlju. (Župnijske šole so se odlikovale po kvalitetnem delu in primerjavi z drugimi elementarnimi šolami v deželi.) Namen takih šol je bil predvsem, da pripravijo nadarjene dečke za poznejši duhovniški poklic. Na šoli v Komendi so poučevali dobre učitelji različne šolske predmete, med njimi je npr. poučeval glasbo Jakob Zupan, skladatelj prve slovenske opere Belin. Najbrž je poučeval tudi Glavar sam. Učenci so bili izbrani v okoli in jim je Glavar oskrbel stanovanje, hrano in obleko.

Kot druge župnijske šole je tudi komenška sprejemala otroke slovenskega rodu in je s tem opravljala koristno in pomembno vlogo pri nastajanju slovenskega izobraženstva. V tej šoli sta po Glavarjevi zaslugu začela svojo življenjsko pot tudi siromašna kmečka sinova, kasnejši dr. Anton pl. Remič, dvorni advokat na Dunaju in Glavarjev adoptiranec Jože Tomelj iz Gore pri Komendi, poznejši Glavarjev beneficiat.

Z uspešnim gospodarjenjem si je Glavar pridobil precejšnje premoženje. Že za časa svojega življenja pa je veliko denarja porabil v korist drugih, npr. za razne kmetijske poskuse, šolo, gradnjo ceste od Nemške vasi mimo Lanšpreža do mirnske ceste itn. Kmetom je brezobrestno posojal denar za nakup plemenske živine in jih ob slabih letinah zalagal s semenskim žitom.

Slednjič je svoje človekoljubje pokazal tudi v svoji oporoki, v kateri je za glavnega dediča določil revne bolnike, ki so bili brez sredstev in si niso mogli sami pomagati. Njegova zapuščina je bila porabljena za ustanovitev bolnišnice v Komendi, kjer so

Jakob in Helena Demšar, oče in mati Viktorijana Demšarja, kakor ju je leta 1940 v ribniškem župnišču naslikal slovenski slikar Ivan Vavpotič.

dobivali oskrbo in zdravniško pomoč revni bolniki komeške župnije in revni lanšpreški podložniki. Peter Pavel Glavar je umrl 24. januarja 1784 na Lanšprežu in je pokopan v grajski kapeli.

Kranjski deželní zbor je z dopisom na župnijski urad v Komendi sporočil dne 19. oktobra 1901, da želi prenesti telesne ostanke P. P. Glavarja v Komendo, kjer naj pripravijo ranj preren prostor. Od vsega tega pa ni bilo nič. Zato je komeški župnijski urad 9. maja 1913 vnovič spomnil kranjski deželní zbor na ta prenos, ki pa je tudi ostal brez odmeva.

Tako ležijo še danes telesni ostanki tega »velikega dobrotnika in znatenitega Kranca« v na pol podkriti grajski kapeli na

Lanšprežu. Pod vodstvom spomeniškega varstva iz Novega mesta so v letu 1988/89 dolenski čebeljarji okolico te kapele očistili silne nesnage, jo prekrili z novim ostrešjem in na raznih mestih zidarsko obnovili. Zveza čebelarskih društev Slovenije mu je za 250-letnico rojstva odkrila spominsko ploščo na beneficijski hiši v Komendi 1972. leta.

V tej hiši je razen Glavarjeve knjižnice tudi že deloma urejena spominska soba P. P. Glavarja, ki mu je dodeljena posebna soba tudi v Kmetskem muzeju na Veseli gori nad Šentrupertom.

Vaše prebivanje v Komendi bi lahko imenovali kar "malteško" obdobje. Kako ste v tem času doživljali Komendo in njene ljudi?

Kot že rečeno, je bilo ob duhovniškem delu - in tega ni bilo malo - glavna spodbuda mojih intelektualnih prizadovanj zanimanje za Glavarja. Slike, pisma, listine, Preglevo pisanje o njem ... vse to me je potegnilo za seboj in spoznal sem, da je bil ta človek pravi fenomen. Preglej je hotel pokazati le eno razsežnost: hrepenjenje nezakonskega mladeniča, da bi postal duhovnik. Uvadel sem, da je bil Glavar eden najvidnejših slovenskih kulturnih delavcev 18. stol., dejaven v gospodarskem, verskem in narodnem oziru. In namenil sem se, da ga kot takega predstavim tudi sedanjemu slovenski kulturni javnosti. Moj namen je bil predstaviti osebnost mojega stanu, ki je gospodarsko, kulturno, versko in moralno delovala za

40 let Folklorne skupine SAVA Kranj

FOLKLORNI PLESNI KORAK

Kranj - Danes, v petek, ob 20. uri bo v dvorani kina Center prireditev, s katero bo Folklorna skupina Sava Kranj počastila štirideset let svojega delovanja. Ob tej priložnosti bodo nastopile vse skupine povezane v KUD Sava: vokalni kvintet, tamburaški zbor Bisernica in instrumentalisti.

Začetke je navadno kar težko primerjati; leta 1949 je skupina članov kolektiva Sava na neki proslavi odplesala ples z elementi slovenskih narodnih plesov v narodnih nošah. Ta-kratni dogodek je postal rojstna letnica skupine, ki je s svojim prvim učiteljem folklornih plesov Kirom Deskovskim spoznala narodne plese in jih tudi na številnih nastopih predstavlja ne le v Kranju, pač pa tudi na gostovanjih po drugih krajih. Ko je leta 1965 v skupino prišel novi umetniški vodja Andrej Košič, je skupno dvajsetletno sodelovanje spodbudilo nenehno kvalitetno rast: Folklorna skupina Sava namreč že vrsto let sodi v sam vrh slovenskih folklornih skupin.

"Skupaj z instrumentalisti in vokalisti ima skupina zdaj kar 84 članov," je povedal sedanji predsednik Folklorne skupine Zvone Gantar, ki je obenem skupaj z Matejo Jaklin tudi umetniški vodja. "Skupina mora imeti tako imenovani železni repertoar: ta pri nas obsegajo deset plesov, koreografij zanje pa je nekaj več, na primer imamo naštudirana po dva gorenjska plesa, prav tako sta za belokranjske plese dve koreografiji in podobno. Z vajami dvakrat na teden vse to folklorno znamenje vzdržujemo na primerni ravni."

Seveda pa bi bilo tako za plesalce kot za gledalce in ljubitelje folklora nezanimivo, če ne bi bilo sprememb in novosti. Vsake dve leti skupina pripravi novo plesno točko. Tako je tudi letos, ko so za jubilejni nastop pripravili kar dve novi točki.

"Novost je že prva točka programa, ki ga bomo predstavili na večerni prireditvi v kinu Center: to bo 'osreči delati ali rumplat' v moji plesni prireditvi,

glasbena priredba pa je delo Janeza Fabijana. Gre za prikaz predgovornega običaja, ki ga je danes že redko videti po naših krajih. Tudi zadnja točka programa je novost v plesni prireditvi koreografskega gosta Vasje Samca - Štajersko vlečenje ploha. V programu bomo

so jih imeti ob nastanku skupine bodo odplesali štajeriš v gorenjske svatbene plese v predri Tončke Maroltov.

Folklorna skupina Sava se je v dolgih letih trdila v vztrajnega dela uveljavila z nastopi doma, vsako leto imajo okoli 30 do 40 nastopov, pozajmo jo po drugih krajih Jugoslavije, pa tudi v tujini, kjer so na primer že petkrat nastopili v Franciji, trikrat v Španiji, in drugod v Evropi ter seveda pri zamejskih Slovencih. Cez deset dni se spet odpravljajo na gostovanje, tokrat v Sovjetsko zvezno, kjer bodo nastopali v Ukrajini na mednarodnem folklorinem festivalu.

Ceprav vsako jesen v folklorno skupino sprejmejo kar lepo število novih članov, obstaja seveda tudi mlajša skupina, pa verjetno tako kot v drugih folklornih skupinah nenehno primanjkuje moških plesalcev. Vendar pa so ob kadrovskih problemih za tako veliko skupino pomembni tudi drugi manj vidni, pa zato prav tako pomembni. Medtem ko prostori za vaje že dolgo niso več problem, saj uživajo gostoljubje Osnovne šole Lucijan Seljak, pa bo morda že v kratkem rešen problem z garderobnimi prostori. Folklorna skupina ima namreč za vse svoje ples posebne noše, vse to je treba vzdrževati in hraniti na primerenem mestu. Zdaj kaže, da bodo dobili preurejene prostore v samskem domu, seveda ob razumevanju Save. Delovna organizacija naslovn skrbi za finančne zadeve Folklorne skupine, od narodnih noš pa vse do instrumentov. Vse ostalo pa si je treba - kot je v navadi tudi drugod - priplesati z nastopi v turističnih krajih.

Lea Mencinger

Frančišek Berce razstavlja v galeriji Kamen

PEJSĀŽI IN TIHOŽITJA

V galeriji Kamen se z akvareli, temperami in monotypi predstavlja član jeseniškega Dolika, Frančišek Berce. Njegov glavni motivni svet je pejsaž, hkrati pa se ukvarja tudi s tihožitjem in figuro. Slikarjeva barvana skala je prevladujoča topla in lahota, čeprav poznata.

Jubilejni koncert

PETJE S TRADICIJO

Duplje - Jutri, v soboto, bo dupljanski pevski zbor, ki ga vodi Jože Mohar, v avli osnovne šole Duplje z jubilejnim koncertom počastil šestdesetletnico delovanja zobra.

Za prireditve ob visoki obletnici je Moški pevski zbor Duplje pripravil program slovenskih narodnih in umetnih pesmi. Gost koncertnega večera pa bo na klavirju spremljal pianistka Andreja Markun. Na prireditvi bodo pevcem, nekateri pojeto v zboru tudi trideset, štirideset in celo petdeset let, podelili Galusovo odličja.

Začetki pevskega zobra segajo tja v jesen leta 1929, ko je mladi šolski upravitelj Alojz Nečimer prevzel vodenje pravkar ustanovljenega zobra, ki je od tedaj dalje nenehno rastel, se pevsko razvijal in pogosto nastopal. V šestih desetletjih je zbor zamenjal kar lepo število pevovodij. Če se je kdaj zgodilo, da zbor ni imel pevovodje, je klub delal naprej, uspešno prebrodil krizne čase, in potem z novim pevovodjem ponovno začel vestevo delati. Vsa leta je pevski zbor sodeloval na proslavah, nastopal na festivalih in gojil stike z drugimi pevskimi zbori, med drugim tudi tistimi iz zamejstva. Pred desetimi leti je zbor za svoje delo prejel Veliko Prešernovo plaketo občine Kranj.

Sedanji pevovodja Jože Mohar je zbor prevzel v sezoni 1985/86; s skupnim zavzetim delom pod njegovom vodstvom uspehi niso izostali. V zadnjih dveh letih se je zboru priključilo tudi več mladih pevcev, kar tudi pomeni, da bo pevska tradicija v Dupljah živila naprej.

L. M.

tudi temne in težke tone. V njegovem slikarstvu prednjačijo mehke poteze čopica in za akvarel tako značilna »razlita« barva na mokrem papirju. Pomembna je tudi subtilna vloga bele površine lista. Vendar slikar uporablja tudi črto, največkrat barvno, pogosto izrazito

mehko, zdaj okroglo in ovalno ali spet ostro in ravno.

Pejsaž, figura, tihožite in arhitekturna krajinai so lahko konkretni spoznavni motivi, lahko pa od realizma zelo oddaljeni. V tej smeri slikar najraje preoblikuje krajino in žensko figuro. Tako najdemo v slikarjevi akvarelni in pastelnih tehnikih primere skoraj dosledne abstrakcije, kjer ostaja slika le še miselnih refleksov narave, v prvi vrsti pa avtorja, ki vanjo projicira sebe. Prevlačajoče vilične, modre in roza barvne odtenke združuje z zelenimi, oranžnimi, rumenimi, celo rjavimi toni. V ženskem aktu je avtor dosegel dokaj abstrahirano obliko v linijah telesa, ki poudarjajo erotičnost, medtem ko se kolorit ne oddaljuje preveč od palete njegovih pejsažev. Stvarnejši je Berce v tihožitjih in interierjih. V njih barvne črte zarisujejo predmete in tudi barva postane gostejša in temnejša.

V edini razstavljeni monotypi se kaže slikar tudi kot spremenjena grafik, ki ženski figure v listu preoblikuje v kompozicijo napetih temnorjavih barvnih

ploskev in belih površin. Slika dvorišča s kovanim ograjo, ki z obeh strani objema mogočni stavbi, izraža s kontrastno igro črt, ki zarisujejo objekte in bogato niansiranimi barvnimi ploskvami likovno napetost. Nočna svetilka na fasadi, miš v levem kotu stavbe in smetnjak ob ograji nam predstavljajo Frančiška Berceta tudi kot nadarjenega ilustratorja.

Še mlad slikar, ki se je nekoč resno pripravljal na redni študij slikarstva na akademiji, je danes ljubiteljski slikar, a njegova volja po ustvarjanju zato nič popustila. Želja, da bi v sliki čim bolj popolno izrazil sebe, ga nemalokrat vodi v oblikovno barvno eksperimentiranje. Čas, ki ga deli med redno delo in slikanju, ga pregegne, vendar ga stiska s časom in želja po likovnem izražanju drži v stalni delovni napetosti. Pričakujemo, da se bo slikar znal tudi v prihodnje pogumno snoprijeti s pojavnajočimi se likovnimi problemi in pri tem s kultivirano likovno gvorico skušal čim bolj popolno izraziti sebe in svoje poglede na svet in njegove pojave.

Maruša Avguštin

GALERIJA MOZAIK

Bled - Zaradi velikega zanimanja so v galeriji Mozaik, Almira grad Grmšča, podaljšali razstavo likovnih del akademskoga slikarja Janeza Kneza in Božidarja Jakca ter slikarja grafika Stane Žerka. V galeriji pa so na ogled tudi slikarska dela Mirne Pavlovec, Milana Batiste, Štefana Potočnika in Braneta Praznika. Galerija je odprta vsak dan od 15. do 19. ure, ob sobotah od 10. do 16. ure, ob pondeljkih pa je zaprta.

I. J.

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - Danes, v petek, ob 19. uri bodo v galeriji Prešernove hiše odprli razstavo fotografiskih del Hermana Pivka. Zvočno vizijo avtorjev fotografi predstavil Lado Jakša. V galerijskih prostorih Mestne hiše pa je na ogled razstava ljudske plastike na Gorenjskem iz zbirke Gorenjskega muzeja.

JESENICE - V razstavnem salonu Dolik je na ogled medklubska razstava Interclub 90. V galeriji Kosove graščine je še do konca tedna na ogled razstava del Iva Koželja. V prvem nadstropju pa danes, v petek, odpirajo razstavo, ki jo je ob 15. letnici ustanovitve pripravila sekcijska družbeno aktivnost žensk s Plavža.

VRBA - Prešernova hiša je spet odprta vsak dan od 8. do 16. ure.

DOSLOVČE - Finžgarjeva domačija je odprta vsak dan, razen ob sobotah, od 9.30 do 16. ure.

KRANJSKA GORA - Liznjekova domačija (muzej in galerija) je odprta v torek, četrtek in soboto od 12. do 19. ure.

RADOVLJICA - V Šivčevi hiši razstavlja akad. slikar Kamilo Legat.

ŠKOFJA LOKA - V galeriji Loškega gradu odpirajo danes, v petek, ob 19. uri drugo klubsko razstavo fotografij in barvnih dia-pozitivov Foto kino kluba Anton Ažbe iz Škofje Loke. Zbirke Loškega muzeja so odprte vsak dan, razen pondeljka, od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - Danes, v petek, ob 17. uri bodo v Paviljonu NOB odprli likovna razstavo akad. kiparja Mirana Prodnika.

KAMNIK - V kavarni Veronika je na ogled prodajna razstava del slikarja in grafika Nika Slovence.

LJUBLJANA - V Centru za kulturo mladih - Pionirski dom so odprli razstavo likovnih del učencev oddelka za likovno vzgojo pod naslovom maja se dogaja.

VABILO NA PEVSKO SREČANJE

Škofja Loka - Zveza kulturnih organizacij Škofje Loke bo jutri in v nedeljo, 13. maja, pripravila XVI. občinsko pevsko srečanje 1990. Prvi del bo na osnovni šoli Gorenja vas in sicer jutri ob 20. uri. Nastopili bodo: Moški pevski zbor Alpina Žiri, no-net Blegoš, ženski trio iz Sorice, oktet Zadružniki, ŽePZ DPD Svoboda Žiri, MoPZ Društvo upokojencev Škofja Loka, dekliški nonet Kresnice, oktet Jelovica, KPZ Loka in MoPZ Uranar. V nedeljo ob 16. uri pa bo v Kulturnem domu na Godešiču še drugi del pevskega srečanja, na katerem bodo nastopili: Škofjeloški oktet, MoPZ Ratitovec, kvartet Spev, vokalni sekret Dekleta z Bukovice, MePZ Lubnik, MoPZ Niko Železniki, Gorenjevaški oktet, ŽePZ VVO Škofja Loka, komorni MoPZ LTH, MePZ Iskra Železniki in MoPZ Ivan Cankar.

Novo iz Cankarjeve založbe

BIBLIJSKI ATLAS

Prav gotovo najnovejša, že druga prevedena knjiga založbe Times (prva je bila Atlas svetovne zgodovine - uspešnica tudi pri nas) sovpada v čas, ki naj bi bil bolj naklonjen tudi knjigam z biblijskimi teksti; vendar pa lahko Biblijski atlas jemljemo predvsem kot prvovrstno predstavljena znanja z Bliznjega vzhoda o zibelki prvih civilizacij, ki so se lahko ponašale z visokimi dosežki, ki je zdavnaj pred helenizmom in krščanstvom.

Knjigo smo dobili razmeroma hitro, istočasno je izšla tudi v srbohrvatskem jeziku, komaj dve leti po izidu izvirnika. Glede na to, da je pri nastajanju teksta sodelovalo okoli 50 arheologov, jezikoslovcev, zgodovinarjev in teologov, predvsem ameriških in angleških, je to, kar dobivamo tudi Slovenci v prevodu - po mnenju recenzenta dr. Boga Grafenauerja, najboljši tekst, kar jih je na to temo nastalo po vojni.

Knjiga je razdeljena na štiri poglavja: stará zaveza, nova zaveza, obdobje med zavezama ter dodatak - Biblija na ozemlju Jugoslavije. Vse skupaj pa je opremljeno z barvnimi zemljivedi, skicami, shemami in grafikonami. Pri prevajjanju besedila je bilo potrebno glede pisave bibličnih imen poiskati srednjo pot, saj so nekatera antična biblična imena že takoj zlita s slovenskim jezikom, da bi originalna za najširše bralstvo vnesla zmedo. V kazalu so zato po abecednem redu našteta vse biblična imena in to v latinskem, hebrejskem, slovenskem jeziku ter tudi v svoji latinski obliki.

L. M.

Vinilne novosti

LICENČNE IZDAJE

ZKP RTV Slovenija izdala nov paket licenčnih plošč.

Preden pa pričnemo naštevati licenčne izdaje se velja vsaj za hip ustaviti pri domači glasbi. V mislih imamo novo ploščo z opet delujoče skupine Atomske sklonište z naslovom Criminal tango, ki na vinilu poslušalcem ponuja devet rockerskih skladb, od katerih je ena pesem (Tajna) posvečena pokojnemu pevcu skupine Sergiu Blažiču.

Pri paketu CBS novosti pričnimo z izdajo (že pozabljene) Kaome in seveda Lambade, ki bo v vročici dnevnih hitov služila bolj spominu kot čemu drugemu. Na gramofon si lahko poslavate tudi zvoke Michaela Boltona (Soul Provider), Rodneya Crowela (Keys To The Highway) ali pa Mignight Oil (Blue Sky Mining).

Zanimiva zadevščina se ponuja z mladci, ki so si nadeli ime New Kids On The Block in posneli LP Hangin' Tough, s katerega je poslušalcem že zlezla v uho skladba You Got It (The Right Stuff).

Na svoj račun prihajajo tudi ljubitelji ciganske glasbe, saj jim Gipsy Kings ponujajo svojo Mosaigue, na kateri na primer najdemo na začetku B strani tudi »večno zeleno« Volare. In za konec še v umirjenejšem tonom - Placido Domingo je na tržišču s Sonadores De Espana, ploščo, kjer sta vsak pri eni skladbi pomagala tudi Julio Iglesias in znanec odra tivolske dvorane Paco de Lucia. Zapis seveda ne more niti mimo drugega ne-davnega obiskovalca Ljubljane - Richarda Claydermana. V dvojnem albumu svojim ljubiteljem ponuja dvajset skladb vrednih naslova - Sanjarjenje.

V. B.

ureja LEA MENCINGER

TV SPORED

NEDELJA

13. maja

- 8.40 Video strani
8.50 Otoška matinica
9.45 Poltronova expres, španska nadaljevanka
10.15 Greh, ponovitev nadaljevanke
11.00 Alo, alo, humoristična serija
11.25 Videomeh
12.00 Ljudje in zemlja
14.10 Formula 1, francoska nadaljevanka
14.55 Izbor za pesem Evrovizije '90
16.30 TV dnevnik
16.40 Poslovne informacije
16.45 Camel Trophy '90 (Španija, Francija), dokumentarna oddaja
17.20 Vozijo ponoči, ameriški film
18.50 Risanka
19.00 TV mernik
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Balkan ekspres, igrana serija
20.55 Pomladanski 3 x 3
22.35 TV dnevnik
22.35 Sova Shaka Zulu, ameriška

2. program TV Ljubljana

- 10.00 Oddaja za JLA
13.00 Nedeljsko športno popoldne
14.15 Imola: Avtomobilske dirke formule 1, prenos
15.55 Domžale: Odprto prvenstvo Slovenije v tenisu - finale, prenos
18.00 Nadaljevanje športnega popoldneva
19.30 TV dnevnik
20.00 Drobo gospodarstvo, dokumentarna serija
20.30 Ljudje v Sloveniji, dokumentarna oddaja
21.10 Satelitski programi - poskusni prenos
21.35 Športni pregled
22.20 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program TV Zagreb

- 9.30 Poročila
9.35 Pogo, risanka
10.00 Nedeljsko dopoldne za otoke
11.00 Kmetijska oddaja
12.00 Resna glasba
13.00 Ciklon Tracy, ameriška nadaljevanka
13.40 Poročila
13.45 Nedeljsko popoldne
16.15 Knjiga o človeku, poljudno-znanstveni film
17.10 Borbenka akademija, ameriški film
18.45 Risana serija
19.10 TV sreča
19.30 TV dnevnik
20.00 Vikend za mrtvece, TV nadaljevanka
20.45 Zabavna glasba
21.15 TV dnevnik
21.35 Športni pregled
22.20 Poročila v angleščini
22.25 Noč z vami
Dinastija, Agencija, TV film
0.25 Poročila

PONEDELJEK

14. maja

- 9.00 Spored za otoke in mlade
15.35 Sova
16.25 EP, video strani
16.30 TV dnevnik
16.45 Mozaik, Pomladanski 3 x 3, ponovitev
18.30 Spored za otoke in mlade
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Predlirljiv umor, nemška TV drama
21.55 Osmi dan
22.40 TV dnevnik
23.05 Operne zgodbe: G. Puccini: Tosca, angleška serija
0.00 Sova Shaka Zulu, ameriška nadaljevanka

2. program TV Ljubljana

- 16.00 Umag: Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v tenisu, prenos
19.00 Gazihuserbegova knjižnica v Sarajevu, izobraževalna oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Po sledeh napredka
21.00 Sedma steza, oddaja o športu

SREDA

16. maja

- 21.15 Koncert za Nelsona Mandela, 2. oddaja
22.00 Kronika TV festivala Neum '90
22.50 Satelitski programi - poskusni prenos

1. program TV Zagreb

- 8.30 Red mora biti
8.45 Otoška oddaja
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
12.40 Prezrli ste, poglejte
14.10 Sedmi čut, oddaja o prometu
14.20 Alf, ameriška humoristična serija
14.50 Poročila
15.00 Ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik 1
17.20 Izobraževalni program
17.50 Oddaja za otoke
18.20 Številke in črke
18.40 Risanka
18.45 Slike iz Medjimurja, dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV dnevnik
20.00 Vrnitev Katarine Kožul, TV drama
21.05 Meridiani, zunanjna politika
21.35 TV dnevnik
21.55 Šport danes
22.00 Noč z vami
Afera Lancaster - Miller, angleška nadaljevanka
Zrele ženske, ameriška nainzanka
0.00 Poročila

TOREK

15. maja

- 9.00 Mozaik, ponovitev
9.00 Spored za otoke
9.30 Šolska TV
10.25 Nemščina, 9. lekcija
10.55 Sedma steza, oddaja o športu
11.10 Osmi dan, ponovitev
14.30 Nemščina, 9. lekcija, ponovitev
15.00 Žarišče, ponovitev
15.30 Sova, Shaka Zulu, ameriška nadaljevanka
16.30 TV dnevnik
16.45 Spored za otoke in mlade
17.50 Lonček, kuhaj
18.05 Čarownik iz Oza, posnetek gledališke predstave
19.00 Risanka
19.17 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Moja poslednja sanja, francoska nadaljevanka
21.00 Tribute to Benny Goodman, 1. del, posnetek koncerta v Canarjevem domu
22.05 TV dnevnik
22.30 Sova Shaka Zulu, ameriška nadaljevanka

2. program TV Ljubljana

- 16.00 Umag: Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v tenisu, prenos
18.10 Svet športa
19.00 Naša pesem Maribor '90, 1. oddaja
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Žrebanje lota
20.35 Umetniški večer, Šoah (uničenje), francoski dokumentarni film
22.35 Kronika festivala Neum '90

1. program TV Zagreb

- 9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program
12.30 Poročila
12.40 Prezrli ste, poglejte
13.45 Šolski program
15.00 Noč z vami, ponovitev
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalni program
17.50 Oddaja za otoke
18.20 Številke in črke
18.45 Znanstveni grafiti
19.30 TV Dnevnik
20.00 Ellis Island, serijski film
21.10 V velikem planu, kontaktni magazin
22.40 TV dnevnik
23.00 Šport danes
23.05 Noč z vami
Afera Lancaster - Miller, angleška nadaljevanka
1.05 Poročila

ČETRTEK

17. maja

- 8.50 Video strani
9.00 Spored za otoke in mlade
9.20 Šolska TV
10.05 Žarišče, ponovitev
15.35 Sova Shaka Zulu, ameriška nadaljevanka, ponovitev
16.30 TV Dnevnik
16.45 TV mozaik
18.15 Spored za otoke in mlade
Ovčar Hobo, ameriška nainzanka
19.00 Risanka
19.12 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 E. Waugh: Vnovič v Bridesheadu, angleška nadaljevanka
21.10 Tednik
22.20 TV dnevnik
22.35 Leta odločitve, slovenski film
0.00 Video strani

2. program TV Zagreb

- 16.00 Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v tenisu, prenos
17.00 Regionalni programi TV Ljubljana - Studio Ljubljana
19.00 'Alo, 'alo, angleška humoristična serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Boj za obstanek, angleška poljudnoznanstvena serija
20.55 Plesni nokturno
21.15 Ptice na Kosovu: posiljevalci in posiljeni, dokumentarna oddaja
22.00 Svet na zaslovu
22.30 Kronika TV festivala Neum '90

1. program TV Zagreb

- 8.20 TV koledar
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program

SREDA

16. maja

- 9.00 Spored za otoke in mlade
Nana mlada opica
9.00 TV mozaik
15.00 Žarišče, ponovitev
15.30 Sova, Shaka Zulu, ameriška nadaljevanka, ponovitev
16.30 TV Dnevnik 1
16.40 Poslovne informacije
16.50 Mozaik, ponovitev
18.10 Spored za otoke in mlade
19.00 Risanka
19.15 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 Hladni medij, ameriški film
21.55 TV Dnevnik 3
22.20 Arena - zvezde leta, zabavoglasbena oddaja
22.50 Sova Shaka Zulu, ameriška nadaljevanka
23.45 Video strani

2. program TV Ljubljana

- 16.00 Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v tenisu, prenos
18.30 Mostovi
19.00 Vaš zelenjavni vrt, izobraževalna serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Lecce: Nogomet - Finale pokala UEFA, 2. tekma - Fiorentina : Juventus, vključitev v prenos
21.25 Svet poroča
22.35 Kronika TV festivala Neum '90

1. program TV Zagreb

- 8.25 TV koledar
8.35 Najlepša leta, ameriška nainzanka
9.00 Šolski program
9.30 Nemščina, 24. lekcija
10.00 Oddaja za učitelje
10.30 Poročila
12.40 Prezrli ste, poglejte
13.45 Šolski program
14.50 Poročila

2. program TV Ljubljana

- 14.55 Domžale: Odprto prvenstvo Slovenije v tenisu - polfinali, prenos
16.30 Satelitski programi - poskusni prenos
19.00 Kako biti skupaj
19.30 TV dnevnik
20.15 Alpsi večer, prenos z Bleida
21.45 Filmske uspešnice: Jetniški blues, ameriški film
23.20 Satelitski programi — poskusni prenos

1. program TV Zagreb

- 8.50 TV koledar
9.00 Izbor izobraževalnega programa
9.00 Poštni nabiralnik
9.15 Beseda in slika
9.30 Z glasbo o glasbi: Sodobni ples

ČETRTEK

17. maja

- 8.50 Video strani
9.00 Spored za otoke in mlade
9.20 Šolska TV
10.05 Žarišče, ponovitev
15.35 Sova Shaka Zulu, ameriška nadaljevanka, ponovitev
16.30 TV Dnevnik
16.45 TV mozaik
18.15 Spored za otoke in mlade
Ovčar Hobo, ameriška nainzanka
19.00 Risanka
19.12 TV okno
19.30 TV Dnevnik 2
19.55 Vreme
20.05 E. Waugh: Vnovič v Bridesheadu, angleška nadaljevanka
21.10 Tednik
22.20 TV dnevnik
22.35 Leta odločitve, slovenski film
0.00 Video strani

2. program TV Zagreb

- 16.00 Mednarodno prvenstvo Jugoslavije v tenisu, prenos
17.00 Regionalni programi TV Ljubljana - Studio Ljubljana
19.00 'Alo, 'alo, angleška humoristična serija
19.30 TV dnevnik
20.00 Žarišče
20.30 Boj za obstanek, angleška poljudnoznanstvena serija
20.55 Plesni nokturno
21.15 Ptice na Kosovu: posiljevalci in posiljeni, dokumentarna oddaja
22.00 Svet na zaslovu
22.30 Kronika TV festivala Neum '90

1. program TV Zagreb

- 8.20 TV koledar
9.00 Šolski program
10.30 Poročila
10.35 Šolski program

SREDA

16. maja

- 12.30 Poročila
12.40 Prezrli ste, poglejte
13.45 Šolski program
15.00 Ponovitev nočnega programa
17.00 TV dnevnik
17.20 Izobraževalni program
17.50 Otoški program
18.20 Številke in črke
18.45 Črna skrinjica, dokumentarna oddaja
19.15 Risanka
19.30 TV Dnevnik
19.55 Vreme
20.05 Hladni medij, ameriški film
21.05 Kvizkoteka
22.20 TV Dnevnik
22.45 Noč z vami
0.45 Poročila

SOBOTA

12. maja

- 10.00 Nemščina
10.35 Čebelica Maja
11.00 Prezrli ste, poglejte
12.00 Saga o Forsythih, angleška nadaljevanka
13.00 Televizijski družinski magazin
14.30 Risani film
14.50 Ciklus bajke
15.40 Sedmi čut, oddaja o prometu
15.50 Kritična točka
16.35 TV dnevnik
16.50 Ciklus dram po delih Miroslava Kriežea: Horvatova odločitev, TV film
18.30 Živeti z naravo, dokumentarna oddaja
19.20 Risanka

TAT OTROK

12. maja

- 19.30 TV Dnevnik
20.15 Alf, humoristična serija
20.50 Šerif brez orožja, ameriški film
23.45 TV dnevnik 3
22.45 Športna sobota
23.05 Poročila v angleščini
0.30 Noč z vami
Dinastija, ameriška nadaljevanka

TAT OTROK

12. maja

- Režija: Mel Damski
Igrači: Beau Bridges, Blair Brown, Cristina Raines, David Groh, Eugene Roche, Marj Dusay
Režiser Mel Damski se je posvetil televizijskemu filmu, ki mu je odprl pot do ambicioznjejših celovečerjev. V produkciji, ki je namenjena televizijskim gledalcem, je zagotovo Mel Damski potekal kvalitet. Lotuje se je različnih žanrov, od duhovnih kriminalnih filmov, ki obravnavajo problematične teme vsakdanjega življenja. Tak je tudi njegov film Tat otrok, ki govorja o problemih ločenih staršev, ker se nobeden od njiju ni pripravljen odpovedati otrokom. To čustveno plat dogajanja Damski spremi dočak, da bo uokvirja v zapletenost in tost zgodovino, ki odločajo tako o usodi otrok kot staršev ter o njihovem moralnem oziroma nemoralnem življenju.

Tako ob ločitvi staršev obvelja dogovor, da lahko oče vsako nedeljo preživi s svojimi hčerkama. Ima novo prijateljico, s katero se namerava poročiti. Tudi z otrokom se dobro razume. A očetu se zdi, da se mu hčerkki zaradi redkih snidenj odtujuje. Ugrabi ju. Njegovo odločitev podkrepi dejstvo, da ima tudi mati novega prijatelja. A v svojem razmerju je zelo previdna, saj jo odvetnik že vnaprej posvari, da bi njen razmerje z drugim moškim utegnilo povzročiti težave. Zdaj, ko so njeni otroci ugrabljeni, ji ne pomaga ničše. S trdnim voljom vendarle pride na sled očetu in hčerkama, ki nenehno bežijo iz kraja v kraj. Ko pridejo v drugo državo, ni nobenih pravnih sredstev, s katerimi bi mati zakonito spet dobila svoje otroke. Edino, kar ji preostane je, da se tudi sama odloči za ugrabitev...

NEDELJA, 13. 5.

TV Ljubljana 1, 16.45

Vozijo samo ponoči

Režija: Raoul Walsh
Igrači: George Raft, Ann Sheridan, Ida Lupino, Humphrey Bogart

Odlična igralska zasedba in mojstrska režija sta značilnosti filma Vozijo samo ponoči, ki je zanimiv tudi po tem, da se je v njem Humphrey Bogart zadnjic zadržal z drugo moško vlogo. Sledila sta namreč filma

Odmevnost naše pesmi in folklore na Nizozemskem

Kot je bilo že objavljeno, se je mešani pevski zbor in folklorni ansambel KUD Primskovo pred kratkim vrnil z uspešno gostovanja pri moškem pevskem zboru St. Joseph iz Landgraafa na Nizozemskem (od 26. aprila do 2. maja). Do tega obiska pa ni prišlo slučajno, saj so Primskovčani lansko leto ustregli želji Holandcev, ki so preživili dopust v Preddvoru in jim ga poprestili z organizacijo koncertov v Kranju in Ljubljani, pokazali pa so jim tudi nekaj naših turističnih znamenitosti. Tako so navezali pristne prijateljske in po mnenju Holandcev - nepozabne stike. Pri gostiteljih smo ugotovili, da že zelo dobro poznavo Kranj, Gorenjsko in sploh Slovenijo, njene turistične znamenitosti in naše življenje. Upam si trdit, da imajo pri tem veliko zaslug tudi tovrstna kulturna sodelovanja. Če se samo spomnimo v zvezi z Nizozemsko na prijateljske in pevske vezi nekdanjega Prešernovega zabora iz časov Petra Liparja, ki je desetletja gojil stike z moškim zborom Internos, je trditev na mestu. Upajmo, da bodo tudi naši turistični delavci kmalu spoznali vrednost takih mednarodnih kulturnih izmenjav in nasiplo kulture in ji samo iniciativno pristopili.

Po planu Alpetoura smo morali na Holandsko potovati kar 24 ur. Ker pa je kazalo, da bomo kljub omejimenti hitrosti avtobusa na 80 km pregodnj, smo si spomota ogledali še Köln in njegovo znamenito katedralo. Na mejnem prehodu Heerlen-Bocholtz so nas gostitelji pričakali v petek ob 18. uri in nas pospremili v društveno dvorano, kjer so nam ob prisršnem sprejemu s pesmijo, pripravili še pravo presenečenje. Z nastopom nas je pozdravila Slovenska folklorna skupina z Nizozemske, ki jo sestavljajo potomci naših izseljencev v tretjem in četrtem kolenu. Ob njenem izrednem nastopu in redko slišanem duetu diatoničnih harmonik, smo pozabili na utrujenost in z gostitelji debatirali še dolgo v noč.

Naslednji dan ob 12. uri je bil uradni sprejem pri županu v novem mestem središču Landgraafa, ki je nastalo iz treh vasi. Kljub sobotnemu dnevu, si je župan vzel čas in nam v svojem nagovoru, med drugim še posebej zaževel uspehov pri izgradnji naše nove demokracije in nadaljnje povezave s svetom. Ob tej priložnosti smo prebrali tudi pozdravno pismo župana Kranja g. Torkarja, zbor pa je zapel nekaj pesmi. Popoldne je sledilo prijateljsko srečanje na starem trgu, ki so ga organizirali združeni mestni trgovci. Poleg ostalih skupin je nastopilo kar pet pihalnih sestavov v živopisnih uniformah. Dvakrat je nastopila tudi naša folklora z gorenjskimi plesi, enkrat pa Slovenska folklorna skupina z Nizozemske.

Zvečer ob 20. uri je bil v Grand Theatru slavnostni koncert našega pevskega zabora pod vodstvom Nade Kos, za klavirsko spremljavo pa je poskrbel, Arne Mavčič. V odmoru pa je spet zaplesala naša folklora, ki jo vodi Brane Šmid, na diatoničnih harmonikah pa sta jo spremljala Ivan Kern in Robert Urbina. Obe skupini sta za gostovanje smiselnopravili predstavitev slovenske kulture, ki jo je zbor razširil še na ostala področja Jugoslavije, predstavljal pa je tudi mednarodno uveljavljeno črnsko duhovno pesem, zaključil pa z nizozemsko, ki so jo naštudirali prav za to priložnost. Posebna vrednost koncerta je bila vsebinska predstavitev pesmi po naših pokrajinh, za kar je zelo dobro poskrbel Janez Dolinar, ki je sicer vseskozi profesionalno skrbel za povezavo priveditev, za simultani prevod v nemščino pa se je trudila Mojca Žibert.

V nedeljo ob 10.45 je bila slavnostna peta maša v tamkajšnji čudoviti akustični cerkvi, pel pa je domaći moški zbor St. Joseph. S kratkim nastopom ob koncu pa je k svečanemu vzdušju dodal nekaj z Gallusa in Mokranja tudi zbor iz Primskovega. Zborovska tradicija na Nizozemskem je velika. Moški zbor St. Joseph je bil ustanovljen leta 1924. Po tamkajšnjih kriterijih so zbori razvrščeni v tri kvalitetne skupine in zbor gostitelj se ponaša s prvo - skupino A. Svojo kvalitetno raven mora vsak zbor letno dokazovati pred komisijo z dvema obveznima skladbama: eno delo domačega in delo tujega skladatelja. Kot smo lahko ugotovili že v Kranju, zbor prepeva in obvladuje mednarodni program, v katerega je zelo uspešno vključil tudi slovenske in jugoslovanske popularne zborovske skladbe. Tako s svojimi mednarodnimi nastopi širi in populizira tudi našo pesem.

V nedeljskem večeru je bila v dvorani mestne hiše ponovitev koncerta našega zabora, uvodoma pa je nekaj pesmi zapel tudi domaći zbor. Občinstvo, ki je oba večera napolnilo dvorano, je navdušeno sprejelo naše pesmi in zborovo interpretacijo, čeprav pevci zaradi naraščajoče utrujenosti zaradi natrpanosti dogajanja, s svojim nastopom niso bili povsem zadovoljni.

V pondeljek, 30. aprila, je vse Nizozemska praznovala 81. rojstni dan njihove kraljice. Dogodki bližnjih dni so bili po vsej verjetnosti naravnani tudi na bližino tega praznovanja. Ta dan so nam prijazni gostitelji pokazali nekaj svojih znamenitosti. Tako smo si ogledali veličastno pokopališče 8301 ameriških vojakov, ki so padli ob koncu druge svetovne vojne ob invaziji na Normandijo. Ogledali smo si tudi holandski simbol milnja na veter, nato še enega ob številnih gradov in pa sodobno urejeno kmetijo. Zvečer so nam pripravili slavnostno poslovilno večerjo z izmenjavo daril in želja za prihodnja snidenja, vmes pa smo si ogledali še ognjemet, ki je bil seveda v čast kraljice.

Poslovili smo se naslednji dan ob 10. dopoldne. Stiskov rok in objemov kar ni hotelo biti konca, saj je bila njihova go-stoljubnost pristna in nepozabna.

Zbor se je odločil, da bo celoten koncertni program, ki ga je pripravil za gostovanje, predstavljal tudi domačemu občinstvu, in to v dvorani Gimnazije Kranj, v soboto, 19. maja, ob 20. uri.

Miha Plajbes

PLANINSKO DRUŠTVO JAVORNIK KOROŠKA BELA

Planinsko društvo Javornik Koroška Bela objavlja za oskrbovanje Staničevega doma pod Triglavom naslednja prosta delovna mesta:

OSKRBNIK KOČE IN KUHARICA

Zaposlitev je za določen čas, in sicer med letno sezono od 1. julija do konca septembra 1990.

Prijave pošljite na naslov: Planinsko društvo Javornik Koroška Bela do 20. maja 1990.

Urejanje in oživljanje starega dela Radovljice

Več usmeritev kot konkretnih načrtov

O tem, kako bi uredili in ponovno oživili staro mestno jedro, je bilo v preteklosti izdelanih več (delnih) raziskovalnih studij (barvana študija, študija osvetlitve mesta, etnološka analiza, načrt revitalizacije za staro mestno jedro, ovrednotenje kulturnih spomenikov). Občinska skupščina je prve pomembnejše korake za oživitev stare Radovljice storila pred petimi leti, ko je iz mestnega jedra izrinila promet z vozili (to ji sicer ne uspeva najbolje), in pred tremi leti, ko je z odlokom razglasila staro del mesta za kulturni in zgodovinski spomenik in območje vključila v ustrezni režim varovanja arhitekturne dediščine. Na podlagi programskih izhodišč in ovrednotenja kulturnih spomenikov je IRA Radovljica (nekdanji Planum) izdelala osnutek ureditvenega načrta, ki je bil mesec dni javno razgrnjen in o katerem so se že pogovarjali strokovnjaki in prebivalci iz starega dela.

Andrej Golčman, direktor načrtenega, pa Andrej Golčman in avtor, dipl. inž. arh. Marko Smrekar zatrjujeta, da je prav v tem njegova prednost.

Radovljica, 8. maja - Ko se je Radovljica razširila v smer proti Lesam, je stari del mesta, ki je do danes v veliki meri ohranil značilnosti srednjeveškega in delno baročnega naselja, postal vse bolj nepomemben in opustel; tudi novi del, ki je stari Radovljici prevzel skoraj vse dejavnosti, pa je bil čedalje manj "radovljški". Razmišljaj na celoviti prenovi mestnega jedra niso neznana, vse dosedanj "posegi" pa so se omejili le na temeljitejše preurejanje posameznih stavb (Šivčeva hiša) ali samo nadstropij ter na obnovo fasad in uporabo ustreznejših barv.

Katere so najpomembnejše spremembe, ki jih predvideva osnutek ureditvenega načrta? Na vstopnem trgu naj bi sedajo Merkurjevo prodajalno preuredili v živilsko trgovino, jo nadzidali in v njej uredili stanovanja, skladišče pa spremeni v garažno hišo za potrebe stanovalcev starega mestnega Zavoda za prostorsko planiranje, poudarja, da želijo z ureditvenim načrtom mesto urejiti, ne pa ga prenajljati in da ne gre za ozek revitalizacijski načrt, ki bi za vsako hišo posebej opredelil, kako jo je mogoče prenoviti. Načrt vsebuje konkretno predloge za ureditev družbenih stavb, medtem ko za zasebne, ki v mestnem jedru prevladujejo, daje le usmeritve. Čeprav nekateri menijo, da je osnutek ureditvenega načrta pomankljiv zato, ker je premaga jedra. Preuredili naj bi tudi trgovino z laki in frizerski salon, prav tako gostilno Avguštin, ki je v družbeni lasti in v kateri naj bi bila tudi prenočišča, iz graščine naj bi izselili delavsko univerzo, ki naj bi s poldanskim dejavnostjo najbolj obremenjevala promet. Vidičevihi so najpomembnejše spremembe, ki jih predvideva osnutek ureditvenega načrta, ki je bil mesec dni javno razgrnjen in o katerem so se že pogovarjali strokovnjaki in prebivalci iz starega dela.

Andrej Golčman, direktor načrtenega, pa Andrej Golčman in avtor, dipl. inž. arh. Marko Smrekar zatrjujeta, da je prav v tem njegova prednost.

Ko se napno bela jadra

France je trd kapitan

Kranj, 8. maja - Že tri desetletja se France Najdič, rojen Ljubljanc in sedaj prebivalec škoфjeloške občine, ukvarja z jadrnicami in plovbo po morju. Je uspešen tekmovalec, kot instrktor pa rad poučuje mladi rod v osnovnih večinah jadranja. Sam priznava, da je učenje pri njem naporno, vendar učinkovito; morje pač ne oprošča neznanja in napak.

Vsakdanja pot ga vodi iz Češnjice pri Železnikih, kjer prebiva, v rodno Ljubljano. Tam dela kot svetovalec za metalurgijo in strojništvo pri republiškem zavodu za šolstvo, po poklicu pa je profesor fizike in tehnike. Snidenje sredi te poti s Francetom Najdičem tokrat le ni bilo povezano z njegovo poklicno, ampak zanimivo ljubiteljsko dejavnostjo.

»Moje življenje je nenehno prepleteno s športnimi aktivnostmi,« razlagata 42-letni sogovornik in pojasnjuje: »Veliko sem se ukvarjal z alpinizmom in kolesarjenjem. Pred približno 30 leti sem se prvič peljal z gumiastim čolnom na jadra in od takrat sem zapisan jadrnalnu športu. Pridružil sem se Jadrnemu klubu Ljubljana, za katerega sem najprej tekmoval z

olimpiski jadrnico Jola 470. Pred devetimi leti sem začel tekmovati z večjo jadrnico s kabino v razredu Meteor. Sedaj že četrto leto vozim v IV. razredu, kjer tekmujejo jadrnice do 8 metrov

dolzine. Z domačo, Hočevarjevo jadrnico dosegamo kar lepe uspehe na državnih in mednarodnih tekma. Lani smo celo trikrat zmagali.«

Znanje razdaja drugim

Večina krmarjev jadrnic, med katerimi je tudi France, se ob tekmovanjih ukvarja z inštruktorstvom. Že okrog 10 let sodeluje na raznih tečajih, kjer predava predvsem mornarske večine in osnove navigacije. Letos je pomagal tudi pri izvedbi tečaja za voditelje čolnov v Kranju. Med prvomajskimi prazniki pa je s svojo jadrnico popeljal tri mlade fante z škoфjeloške občine na jadrinalni tečaj, ki so ga uspešno zaključili vsi kandidati z izpiti v koprski luški kapetaniji.

»Bilo je zanimivo, vendar naporno 7-dnevno jadranje,« opisuje mož krepke postave in zagoorele polti, »med katerim smo obpluli kraje od Pirana ob istriški obali do Kvarnerskega zaliva in nazaj. Kdor gre na plovbo z mano, mora vedeti, da je France trd kapitan. Od učencev zah-

Čeprav je ureditveni načrt mestnega jedra dobro izhodišče za ureditve in ponovno oživitev stare Radovljice, pa mesto ne bo zaživel, če se ne bo spremenila tudi stanovanjska politika. Stanovanjska skupnost je namreč v preteklosti naselila v staro del tudi več družin, ki ne znajo ceniti kulturne dediščine in ki zagotovo ne sodijo v takšno okolje. Iz pisnih pripomemb na osnutek ureditvenega načrta je mogoče razbrati, da so družine Romov (med drugimi) tudi v župnišču.

met od vstopa v staro del mesta dovoljen le za stanovalce in z nujne prevoze, v javni razpravi pa je bila dana pobuda, da naj bi »mesto prometno zaprli« že pri ekonomski soli. Kot je dejal Andrej Golčman, je za začetek urejanja in oživljanja starega dela Radovljice treba obnoviti električno napeljavo, vodovod in kanalizacijo.

C. Zaplotnik

Reševalno padalo je »prijelo«

Ponovno rojstvo jadrnalnega padalca iz Rateč

Rateče, 9. maja - »Kaj bi tajil. Najbolj srečen trenutek v mojem, še ne 25-letnem življenju, je bil v soboto dopoldne, v oblaku, tri tisoč metrov visoko nad Vitrancem, ko se je odprlo reševalno padalo in me rešilo,« je izjavil po telefonu Ratečan Janez Hrovat iz Rateč.

Soboto, 5. maja, si bo najbrž zapomnil za vse življenje. Dopoldne je odskočil z razpetim jadrnalnim padalom (ognjena ptica) z vitranske klančnice za zmajarse. Vzgontski veter je bil dovolj »gost«, da ga je dvignil in ga še dvigal, do poletnih 1600 m, najmanj še enkrat višje. Vse bližje je bil megljastemu oblaku z močnim srkom, v katerem je bil vzgon hitrejši od petih metrov v sekundi. To pa je bilo za še ne 25-letnega Janeza Hrovata skoraj usodno. Namesto da bi na tej višini ugledal oddaljen Stol, ga je začelo premetavati v oblaku. Kupola njegovega »ognjenega ptica« se je začela podirati. Reševalne izoblake s špiralastim vrtenjem je bilo samo v začetku mogoče, nato so sile delovale po svoje. Kupola je prehitela Hrovata, vrtelo ga je, kot bi bil v milinu, skozi možgane so se mu podile slike in misli, kako mu sodelavec na Petrolovi čr-

palki, kjer dela, oporeka in dopoveduje, da ne bo dolgo, ker jadra...!«

»Zapomnil sem si zvok, ko se je razprarlo rezervno reševalno padalo s površino 35 kvadratnih metrov. To je bil zagotovo moj najboljši nakup v življenju. To pada, z oznako R 2 FB, je namreč preskušeno na prosti pad in to me je rešilo. Med premetavanjem in prostim padom, ko pravzaprav nisem vedel, kaj naj storim, sem odvrgel rezervno padalo in same te gesti se lahko zahvalim, da sem še živ,« je povedal Ratečan. Nekaj časa je bil alpinist, zdaj pa je član postaje GRS Rateče, vse skozi pa ga je vleklo letenje. Začel je z zmajem. Ker ni imel dovolj denarja, je moral opustiti ta šport in šele pred dvema letoma je kot črpalkar zaslužil dovolj, da je kupil jadrnalno padalo. Pridružil se je »armadi« več kot 400 posameznikov, ki že jadrajo s padali v Sloveniji in doslej

»visel« v zraku več kot 30 ur. Hotenie za še več letenja pa je bilo zanj skoraj usodno. Preveč se je približal megljastemu oblaku nad Vitrancem. Vzgontska moč ga je poskala. Po strmgoglavljenju, ko se je porušila kupola padala, je začel padati in nad kanjonom Male Pišnice je »prijelo« rezervno, reševalno padalo in ga »odložilo« 200 metrov nad potjo v tem razritem kanjonu.

»Najbrž so me vši, ki so videli, kaj so delale sile v oblaku z meno, že odpisali, zato sem takoj po pristanku v mladem smrečju odšel kar sam k miličnikom na oddelek milice v Kranjsko goro. Seznanil sem jih z novim rojstnim dnevnem in z vestjo, naj me ne iščejo, ker ne rabim po-moči,« je rekel Janez Hrovat.

Odslej se verjetno ne bo več približeval s padalom vzgontskim oblakom. Letenja, jadranja ne bo opustil. Zapomnil si bo le vse reševalne manevre. Še vedno pa more dojeti, kolikšna sreča ga je spremila v soboto, 5. maja, ko se je ponovno »rodil...«.

Mirko Kunšič

Štefan Oštir o izobraževanju za kmetijstvo

Na družinskih kmetijah bo znanje še bolj nujno

Zapostavljanje kmetijstva kot gospodarske panoge se še vedno pozna tudi kmetijskemu šolstvu, saj kranjska šola kljub potrebam ne more napolniti dveh oddelkov. Šolsko posestvo v Strahinju uspešno na poti vzorne družinske kmetije.

Kranj, 9. maja - Vprašanje "biti ali ne biti", ki se je v preteklosti ponavljalo skoraj kot mesečeva mena, zdaj za kranjske kmetijske razrede Srednje mlekarne in kmetijske šole ni več sporno. Kljub temu pa vse težave še niso premagane, pravi ravnatelj Štefan Oštir.

"Radi bi vpisali vsaj dva oddelka kmetijske usmeritve, da bi lahko ločili težji in lažji program, vendar tudi za naslednje šolsko leto še kaže, da bomo morali kombinirati štiriletni kmetijski program z mlekarstvom," pojasnjuje Štefan Oštir.

Po njegovem mnenju na skromno zanimanje osmošolcev za kmetijsko izobraževanje ne vplivajo težave nekaterih velikih kombinatov. Sam vidi predvsem dva vzroka; dolgo zapostavljeno kmetijstvo si ne more povrniti ugleda v kratkem času, čeprav se ugled - tudi po zaslugu ekologov - vrača, drugi vzrok pa so slabe možnosti investiranja v kmetijstvo v zadnjih letih. V šolo, ki je zrcalo družbenih razmer, prihaja preusmeritev z nekajletno znamo.

Štefan Oštir je prepričan, da bodo tudi za kmetijske oddelke v Kranju napočili lepši časi. Po oceni Franca Belčiča iz Zavoda za zaposlovanje v Kranju bi za gorenjsko in ljubljansko območje, ki ju šola pokriva, morali na leto vpisati po štiri razrede dijakov kmetijske šole.

"Morda bo kdo porekel, da se bo z zlobami zemlje in družinskim kmetijami odstotek aktivnega kmečkega prebivalstva zmanjšal, vendar je treba tudi vedeti, da bo zato njihovo znanje

še pomembnejše, zlasti ker gre "ekološko" kmetijstvo v smer več mehaničnega in ročnega dela brez pretirane uporabe kemije," pravi Štefan Oštir.

Šola je lani s 1. aprilom prevzela od Gorenjske kmetijske zadruge - TZO Naklo posestvo v Strahinju kot učno delavnico. Meri 34 hektarov kakovosten kmetijskih in sedem hektarov gozdne površine. Šola je poleg poslopij odkupila tudi rabljeno kmetijsko mehanizacijo. Odkup so z denarjem omogočili Gorenjska kmetijska zadruga s svojimi TZO-ji, KŽK, Kmetijska zadruga Škofja Loka in Medvode ter takratni sisi za pospeševanje hrane in zagotavljanje osnovne preskrbe gorenjskih občin, mesta Ljubljana, Kamnika, Domžal ter Slovenije. Šola je izplačala zadrugo 26. oktobra.

"Šolsko posestvo je namenjeno praktičnemu pouku dijakov kmetijske usmeritve in študentov ustreznih oddelkov Biotehnične fakultete ter morda tudi Višje agronomiske šole, izobraže-

vanju odraslih kmetovalcev in kmečkih gospodinj, uvajanju novih poljedelskih in živinorejskih tehnik in pridelkov. Posestvo naj bi bilo vzorec vzorne družinske kmetije, ki je temelj kmetijske pridelave razvite Evrope, hkrati pa naj bi bila tudi neke vrste laboratorij," pravi Štefan Oštir. "Z obnovno smo začeli že lani, vendar nam zelo manjka denarja. Letos smo dobili nekaj pomoči od republiškega centra za pospeševanje kmetijstva. S tem denarjem bomo popravili hlev in uredili okolico. Računamo, da bodo kmetijske

šole v prihodnje deležne večje družbene podpore, saj je šolsko posestvo popolnoma primerljivo s praktičnimi delavnicami drugih strokovnih šol. Čimprej bi radi uredili mehanično delavnico za popravila kmetijskih strojev in obdelavo kovin ter mizarško delavnico za uk mizarških opravil za domačo rabo, ki ju nameravamo urediti v sedanjem remizi kmetijskih strojev, ki še čaka odkup."

Posestvo v Strahinju je lepo obdelano, kar pa kar poleg šolarjev skrbijo tudi štirje redno zapošleni delavci. Vodi ga Franc Šifrar. Na posestvu pridelejo pšenico in koruzo (makro poskus z različnimi sortami), krompir, oljno ogrščico, krmne rastline, vrtnine in drugo. V hlevu imajo sedemnajst krav, nekaj brejih telic, precej telet in bike, ki jih pitajo za Mesoizdelke Škofja Loka. V prihodnje bodo redili tudi več plemeninskih telic. Prodaja kmetijskih pridelkov se pogodbeno odvija prek nakelske kmetijske zadruge. Nekaj kmetijskih strojev, ki so nujni za dobro obdelavo in kakovosten praktični pouk, so že sami kupili ali jih dobili v uporabo od tovarn. Marsikata zasebna kmetija je res bolje opremljena, vendar so v šoli že dokazali, da se tudi počasi lahko daleč pride.

H. Jelovčan

Bosanec med begunjskimi zaporniki

Rašid je prišel na proslavo

Begunje na Gorenjskem, 4. maja - Skupina borcev Kokrškega odreda - med njimi je bilo le nekaj nekdanjih zapornikov in en sam vaščan Begun - se je v petek, ob 45-letnici osvoboditve begunjskih zaporov z venci pravkar napotila proti grajskemu vrtu, da se poklonijo padlim, ko se med njimi iznenada pojavi moški v temno modri obleki. "Bil sem tu zaprt leta 1942, izvedel sem za vašo proslavo, pa sem prišel..." Med belimi begunjskimi kamni potem gorenjskim borcem priporočuje svojo nenavadno zgodbo.

Zivljenje ubira čudna poto, bi lahko tudi pri Bosancu Rašidu Imširoviću iz Vidovici. 1941. leta so ga s transportom skupaj z drugimi mladimi iz njegove vasi odpeljali na prisilno delo v Dortmund. Ves čas je hrepenel po svoji vasici Dubravici in spomladi 1942. je pobegnil. Srečno je prišel vse do Štajerske, kjer pa so ga ujeli Nemci in zaprli v zapore v Lukovici. Dobra dva meseca so ga držali tu, slabo so jih hranili in če bi ne bilo deklet, ki so jim ponoči v okna metala kruh, bi ne preživel, je Rašid še danes prepričan. Roke so mu tresle od slabosti.

Iz Lukovice so ga premestili v ljubljanske zapore in nato v Begunje. Edini Bosanec je bil med begunjskimi zaporniki. Pod št. 14 so ga vodili, tudi bunker in samico je okusil. Ni znal slovensko, a zaporniška govorica je bila sama po sebi dovolj zgovorna. Najhuje je bilo ponoči, ko so esesovci prihajali z baterijami in seznamom. Takrat je šel šepet od celice do celice: "Na strelnjanje jih vodijo..." Slišali so strele. Ne bo pa pozabil tudi dobrih se-

ter, ki so jim prinašale kresilne kamenčke, da so si lahko prižigali ostanke kakšne cigarete. Okrog tri mesece je bil begunjski zapornik, potem pa so ga nekega jesenskega dne skupaj z drugimi strpali v avtobus in odpeljali. Begunjska dekleta so jim metalna hruske, v nedrja so jih dajali...

Sledili so zapori v Celovcu, Muenchenu, Koblenzu in nazadnje je v trdi zimi pristal v Nuerenbergu. Bil je med tistimi, ki so jih v ledem mrazu gole polivali z vodo. Ko je bil preiskovalni zapor mimo, je delal v opekarji. Rdeče so jim pobavili obliko v pasu, na hlačnicah so jim naredili rdeče črte. Lakota jih je uničevala. Nemci - zaporniki so se znašali nad njimi, otroci so na poti na delo pljuvali vanje.

Nekoč mu je s kamiona uspelo ukrasti hlebček kruha. Vse taborišče je bilo pokonci. Na mestu bi ga ustrelili, če bi ga dobili. Kruh je zakopal v zemljo in kasneje pojedel. Iz kant je pobiral zelje, zelenje liste česarke. Nihče bi danes ne verjal, da je bilo to res...

Kasneje, v Dortmundu je imel srečo. Tu je našel Franja Kajzerja, predvojnega revolucionarja iz Zavidovičev, znanega organizatorja štrajkov. On mu je preskrbel rumeno izkaznico z žigom in bil je rešen. Domov je prišel 1943. popolnoma izčrapan; od 62 je shujšal na 42 kilogramov. A njegove kalvarije še ni bilo konec. Doma ga je vuela italijanska vojska in ko se je po okupaciji vrnil, je šel med partizane. V 29. hercegovski diviziji je bil in če bi ne bil na planini Dragalj blizu Konjica v hudem boju z Nemci, ranjen, bi se lahko zgodilo, da bi tudi on osvobojal prav te kraje, o katerih je slišal praviti v begunjskem zaporu: Tržič, vasi pod gorami, Radovljica... Tako pa so ga svobodo pričakal v bolnišnici v Mostarju. In če bi ne bil po naključju zadnjici v Ljubljani na obisku pri ženi, ki je bila operirana na srcu, srečal Jožeta Jereba iz Kranja, bi ne vedel, da je vpisan v begunjski knjigi in tudi ne, da je 4. maja tu proslava. In ko je zdaj tule pred graščino ugledal možakarje njegove generacije, je vedel, da je med pravimi ljudmi.

"Bolj sem vesel, da sem danes tu, kot če bi mi kdo dal milijarde. In dokler bom živ in bom lahko hodil, bom na ta dan prihajal v Begunje. Drugo leto pridem v vnučko, da vidi, kje sem bil med Slovencii!"

D. Dolenc

Četrtek pred prijatelji

»Kalamajc« ponovno hitrejši

Jezersko, 9. maja - Čeprav nam 45 sekund pravzaprav ničesar ne pomeni, je bilo to dovolj, da je 37-letni Dušan Mravlje iz Stražišča pokazal hrbit vsem petim izzivalcem teka od Kranja do Jezerskega. Brata Janez in Rudi Aljančič, Franci Uršič, Jani Miklavčič in Andrej Rozman, ki so se na petkovem teku menjavali vsakih šest kilometrov, so morali priznati, da je Mravlje hitrejši.

To teka je prišlo, kot prvi Mravlje, naključno v eni od kranjskih gostiln, ko je Mravlje odgovril Uršiču, da njemu podobne premaga, čeprav se bodo menjavali med tekom od Kranja do Jezerskega, v dolžini 27,2 kilometra...!

Vsi udeleženci so plačali akontacijo, znesek je zaslužil zmagovalec, vendar je temu dodal še vsaj tolkni delež, da je »umiril« nasprotnike v gostilni pri Bizjaku. Dogodek je spremljala tudi ekipa TV Ljubljane, Mravlje si je za »zajec« izbral prijatelje tekače: Marka Dovjaka, Dušana Hribernika in Pavla Močnika, izzivalci pa so si pomagali s tekačem Tomažom Kalanom. Vendar je bil ritem veskozi prenapet, da bi izzivalci prehiteli Mravljetja. Le-ta se namreč konec maja odpravila še na 100 kilometrov tek v Firence. Junija na 24-urni tek po Avstriji, julija na 53 kilometrov tek v Italijo in avgusta kot posebni povabljenec na osemnovečni, 600 kilometrov tek ob kitajskem zidu.

Mirko Kunšič

Žarek v svet brez svetlobe ali

Sonjina življenja široka cesta

Zadnjič ob nastopu njene skupinice v škojeloški knjižnici se mi je zdela veliko bolj resna, kar nekam možata. Je bila kriva strogo črna na obleka z belo blazo, tremta pred nastopom pred dokaj neznanim občinstvom, tuj prostor? Danes se mi v tem modrem puloverju z igrično vezeno volanco in v kabojkah zdi čisto drugačna, sproščena, vesela, še mlajša. Doma je, v domu slepih, kjer pozna vsaka vrata, vsako stopnico, vsak prostor. Ko vstopi v kabinet, začutim ob njej topilno razreda, iz katerega se je pravkar vrnila. Sonja Pušnik, doma iz Strmca pri Vojniku, je prijeten postaven deklič črnih oči. Oči, ki vidijo, razločijo predmete le, če je sonce, pri luči ne vidi skoraj nič, v meglem in oblačnem vremenu pa jo zagrne mrak. En odstotek veda ima, so ji povedali zdravnik. En sam, samcat odstotek od stotih, kolikor jih imamo mi.

Pet deklic je rodila njena mama v Strmcu, ostale štiri zdrave, le Sonja... Ve, da je bila mamica v njeni nosečnosti cepljena proti rdečkam, a zdravniki to možnost krvide zavračajo. Sicer pa nima misla razglabljati o krivdi, zdravniki že vedo svoje, dejstvo je, da Sonja ne vidi. Posebno pozornost je potrebovala vse otroštvo, doma so jo pazili, s petimi leti pa je le prišla v redni vrtec. Od teh zgodnjih otroških let ji je najbolj ostalo v spominu, da tovariši nikakor ni šlo v račun, da se po gozdu ne more loviti. S šestimi je šla v malo šolo Zavoda za slepo v slabovidno mladino v Ljubljano. Ta prva ločitev od doma je bila najtežja. Potem je šlo vse lažje, z vsakim letom pa je bila tudi bolj odstojena od doma. Vso osnovno šolo je naredila potem v Ljubljani, zdaj pa že tretje leto obiskuje administrativno šolo v Centru slepih v Škofji Loki.

Želete si je sicer v gimnazijo, a njene starši se je hitro dalo prepričati, da je zanje najbolje, da gre med sebi enake. Povsem narobe mišljenje, se skorajda razjezi. Njen sošolec je viden še manj, a ker so starši vztrajali, je na gimnaziji in dobro dela. Štiri leta administrativne bo naredila ter telefonije se bo naučila, čeprav že danes ve, da v administraciji nikoli ne bo mogla delati, a dobila bo le širše znanje, kot na sami telefoniji. Kako malo so domiselnji ljudje, ki imajo na skrbi solanje slepih. Saj vendar ni le telefonija in administracija tisto, kar oni zmorejo. Vse kar jim nudijo za solanje, je ena osnovna šola in ena srednja šola z dvema programoma. Najlepše zanje bi bilo, ko bi bili vsi slepi telefonisti. Zaprejo jih v telefonsko centralo za osem ur, pa so lepo spravljeni, nikomur se z njimi ne treba ukvarjati. Ne, hvala lepa. Telefonista ne bo nikoli. Čez poletje je delala v telefonski centrali Kovinotehne v Celju. To je poklic, ki uničuje. Kot bi hoteli vse slepe uničiti. Ponoči se je zbjugala od more rdečih signalov.

"Slep človek samo ne vidi, vid pa se da nadomestiti s tipom, vonjem, hojo po cesti omogoča palica. Ljudje so premalo osveščeni. Če bi mogla, bi najprej videče seznanila s slepoto. Preko medijev, radija, televizije bi ljudi predstavila vse pripomočke, ki so že na voljo slepim v svetu in pokazala, kaj vse zmorejo slike, če jim pomagajo. Čim več sposobnih slepih ljudi bi morali vključiti v redne srednje šole. Povečati bi morali zahtevnost na šolah za slepe. Če si slep, še ne rečeno, da si neumen!"

Sonja hoče okrog sebe življene. V Ljubljani je nekoč sodelovala kar v devetnajstih krožnih hkrati. Igra na vse instrumente, kar ji pride pod roke: harmoniko, flauto, ustno melodiko, klavir, celo citre, klariv, orgle. Vse po malem, kajti za pravo glasbeno šolo nikoli ni bilo priložnosti. Pa bi rada dobro znaligrati klariv pa tudi kaj drugega, posebej zdaj, ko so začeli s prostočasovnimi aktivnostmi "Življena široka cesta". Jure Svoljsk je njihov mentor. V glasbeno recitacijskem nastopu, ki so ga poimenovali Trenutek svetlobe nastopajo Sonja, Suzana in Jana. Vse tri pojejo, igrajo, recitirajo. Vsepovsod so že

"Življena široka cesta" mora živeti naprej, se širiti. Vse več učencev je, ki se zanimajo zanj. Zdaj so že vse abonmajske vstopnice za gledališče uporabljene, včasih so le ostajale. V prvi vrsti so sedeli v loškem in kranjskem gledališču. Ne vidijo vedno igralcev, zato jih pa čutijo in ko pridejo na rob odra, jih stisne, da ne bodo padli nanje. Kakšna čudovita, močna doživetja. Kot bi se jim odprl nov svet. In to le zato, ker so z njimi prvi ljudje.

Sonja bo študirala naprej. Mora. Na družboslovni gimnaziji bo naredila diferencialne izpite in se potem vpisala na kakšno fakulteto. Ne ve še kakšno. D. Dolenc

Čigava bo blejska igralnica

Na Bledu imajo igralnico že 25 let, vključena je v HTP, zdaj pa skušajo drugi hoteli odpreti novo, kar pomeni, da bi sedanjem morali zapreti, saj zakon pravi, da je v enem kraju lahko le ena igralnica.

Zanimanja za odpiranje igralnic je v zadnjem času veliko, saj praviloma prinašajo visok dobiček. Zapletov pri izdaji dovoljenj je prav tako veliko, blejski je posebnost, ker tam igralnico že imajo in ob že izdanem dovoljenju za novo, se zastavlja vprašanje, se bosta na Bledu vrteli dve ruleti, čeprav zakon vendar jasno pravi, da ima kraj, ki mora biti turističen, lahko le eno igralnico.

Naprej je potrebno reči, da je zakonodaja na tem področju stara, izhaja iz časov, ko so bile igralnice še nekaj pregrešnega za naš svetli socializem, imeli in imamo jih samo za tuje, kar je sjevrsna dvoličnost, ki jo je težko utemeljiti z zaščito ljudi pred (ne)srečo, lažje jo je z interesom po dobičku. Sicer pa, naši izzivalci (ne)sreče tako ali tako igrajo, z Gorenjske večinoma v najblžji igralnici čez mejo, v Vrbi na Koroškem.

O igralnicah odloča politični vrh, odločanje pa je do današnjih dni ostalo strogo, kakšnega poznamo le še na področju nekaterih notranjih zadev (denimo odvzem potnega lista) in ljudske obrambe. Na odločbo v upravnem postopku namreč ni pritožbe, lahko se vloži le tožba na Vrhovno sodišče, kar seveda velja tudi za primer (ne)izdaje dovoljenja o prirejanju iger na srečo.

Republiški sekretariat za finance tega ni pozabil zapisati v pravnem pouku k izdaji dovoljenja Družbi z omejeno odgovornostjo Igralnica Bled o prirejanju iger na srečo, seveda skupaj z Republiškim komitejem za turizem in gostinstvo, da na Bledu igralnico že imajo - Casino Bled, saj v obrazložitvi pravi, da ji bo dovoljenje vzel. Zakon namreč pravi, je v kraju, ki mora biti turističen (2.000 turističnih sob, 200 tisoč tujih gostov), lahko le ena igralnica.

Kako je to takšnega zapleta, ki resnici na ljubo za Bled ni nikakršna posebnost, sploh prisko? Kolikor smo lahko dognali, so nameravali na Bledu ustanoviti novo igralnico in ji prikliciti staro. Ustanovitev nove blejski hoteli Golf, Park in Kompa ter bohinjski Alpinum nameravajo izpeljati z ustanovitvijo Družbe z omejeno odgovornostjo Igralnica Bled, ki je še na papirju (zato je bilo dovoljenje poslano Centru za mednarodno sodelovanje in razvoj Ljubljana) ter nato prikliciti Casino Bled, donedavni tozd blejskega HTP (zdržuje vse druge blejske hotele), ki se je letos osamosvojil in postal podjetje. Vendar pa referendum v Casinu ni uspel, velika večina delavcev se je izrekla proti priklicitvi k novi igralnici.

Interes blejskih hotelov, ki doslej igralnice niso imeli, je jasen, pred očmi imajo dobiček. Interes HTP prav tako. Igralnice nikakor ne želijo izgubiti, toliko bolj ne, ker je pripravljena ostati v novi organizacijski obliki HTP, saj kmalu namerava postati krovno podjetje (holding), ki bo povezoval samostojna podjetja in Casino bi bilo potem takem samostojno podjetje, odprto za vse blejske hotele. Takšno reorganizacijo podpira tudi Gorenjska banka, saj v njej vidi večjo varnost plasmajev.

Pojasnjevanje okoliščin zapleta nas je tako pripeljalo do bistva problema: čigava bo igralnica? Od lastniškega deleža je namreč odvisen upravljalci in kar je še bolj pomembno - delež pri dobičku. Zakon pravi, da se mora vlagati v turistično infrastrukturo kraja, toda denar je denar in odločanje o tem, v kaj ga bodo vtaknili je prav pomembna stvar. V HTP seveda sodijo, da je igralnica njihova, pred 25 leti jo je odprl ugledni hotel Toplice, tedaj še v okviru Zavoda za turizem Bled, in zanjo prispeval znatna sredstva, zato tudi v morebitni skupini igralnici želijo imeti ustrezan lastniški in upravljalski delež.

Težko je napovedati, kako se bo spor razpletel, kdo bo močnejši, saj lahko slutimo, da so v ozadju močne osebnosti, kar so pri igralnicah vselej bile, o njih so odločali prvi možje v Sloveniji. Nova oblast bi napravila dobro poteko, če bi na dnevnih red dala pisano in v skrivnosti ovito problematiko igralnic in dorekla nova pravila igre, ki so potrebna zlasti zaradi tega, ker je želja po novih igralnicah veliko, sedanje pa so kdewe kako prikazovalo dobiček, le blejska je bila tozd in je imela torek ločen obračun, vse druge (Portorož, Rogaska Slatina, Nova Gorica, Maribor) pa le delovne enote, zato je težko primerjati njihovo uspešnost, kaj šele dokazati, da so res ves dobiček namenjale za izgradnjo spremjamajočih turističnih objektov v kraju.

M. Volčjak

Jugoslovanska turistična borza

V začetku tedna se je v Zagrebu začela druga jugoslovanska turistična borza. Do 13. maja bo približno 1500 poslovnežev iz 21 držav Europe in Severne Amerike sklepalno turistične aranžmaje z okoli 100 predstavniki jugoslovenskih hotelskih podjetij.

Kot je povedal namestnik zveznega sekretarja za gospodarske odnose s tujino dr. Božo Jovanović, ko je v imenu ŽIS odprli mednarodno turistično prireditve Jugoslav Travel Trade Fair, bo letos Jugoslavija s turizmom zasluzila tri milijarde dolarjev. Če pa bomo vztrajali pri načelih reforme, in prepričan je da bomo, je tudi poudaril, lahko čez nekaj let pričakujemo od turizma take prihodek, ki bi nas uvrstili med visoko akumulativne evropske turistične države.

V. S.

Največja ladja pri nas

Dubrovnik - V dubrovniško luko gruž je te dni priplula britanska transatlantska ladja Royal Princess. Gigantski "plačajoči hotel" s 44.348 brutoregistrskimi tonami in dolžino 230 metrov je največja ladja, ki je kdaj pristala pri nas.

Na njenem krovu je 1150 turistov iz ZDA in Kanade. Kot načrtujejo, bo to sezono v Dubrovniku ladja Royal Princess pristala še sedemkrat in k nam pripljala devet tisoč, večinoma ameriških turistov. Med postankom so jim turistični delavci organizirali ogled kulturno-zgodovinskih znamenitosti Dubrovnika in izlet v Cavtat.

V. S.

ureja Marija Volčjak

Elan ni več sam svoj gospod

Begunjski Elan je v dogovoru z največjimi upniki - bankami na Temeljnem sodišču v Kranju vložil predlog za uvedbo prisilne poravnave, s katero naj bi odplačilo dolgov odložili do 1. oktobra 1992.

Begunje, 8. maja - Pred prazniki napovedana časnarska konferenca v begunjskem Elanu, kjer je pred dobrimi tremi tedni izbruhnila velika dolžniška kriza, je bila dobro pripravljena. Predlagali so namreč rešitev, isti dan je Elan v dogovoru z največjimi upniki na Temeljnem sodišču v Kranju vložil predlog za prisilno poravnavo. Časnarske konference so se udeležili tudi predstavniki treh slovenskih bank in tudi s svojo prisotnostjo dali vedeti, da je Elan zdaj v rokah upnikov in ni več sam svoj gospod. Zanimivo je bilo, da so bila časnarska vprašanja manj vroča, kot bi pričakovali, vnela pa se je polemika med nekaterimi Elanovci in bankirji. Elanov finančnik Pavel Koder je dejal, da je lani država gospodarstvu kradla denar,

čali, je dejal Vinko Bogataj, predlagamo prisilno poravnavo, ker tovarne ne želimo zapreti, Elana nočemo spustiti iz rok, kolektiv je pripravljen, boitti se do konca, kar seveda pomeni tudi stroge varčevalne ukrepe, tudi v smislu boljše izkorisnosti delovnega časa in odpuščanja, predvsem v režiji, saj proizvodnja tolikšne ne prenesi.

Vinko Bogataj je še povedal, da bo dunajska revizorska firma Alta, ki ima mednarodno izkaznico, pregledala Elanove finance, saj bi tudi sami radi vedeli, koliko je Elan vreden, seveda po svetovnih merilih.

Prisilna poravnava ne bo preprosta stvar

Časnarske konference so se udeležili predstavniki Ko-

delavški svet Elana je 4. maja sklenil predlagati uvedbo prisilne poravnave, v torek, 8. maja, pa je Elan predlog vložil na Temeljnem sodišču v Kranju. Elan predlaga izplačilo upniških terjatev do 1. oktobra 1992 v višini 60 odstotkov, upniki pa naj bi za 40 odstotkov terjatev vpisali v Elanu delnice. Obrestna mera naj bi znašala 30 odstotkov oziroma 75 odstotkov od obrestne mere Ljubljanske banke - Gorenjske banke d.d. Kranj. V Elanu se torek niso odločili za najdaljši, triletni rok prisilne poravnave, ki so jo seveda predlagali v dogovoru z bankami kot največjimi upniki, pozitivno pa se bo moral glede na vsoto dolga izreči vsaj 51 odstotkov upnikov.

bankirji pa so ga zavrnili, da se je lani kratkoročno zadolževanje splačalo, da se je Elan za hrbotom bank preveč zadolžil na sivem trgu in mu očitali, da je vsaj lani v bilanci skril rdeče številke.

Elanovi dolgori znašajo 330 milijonov mark

Najprej je spregovoril Vinko Bogataj, v.d. predsednika poslovnega odbora in med pologlavne razloge pretresa (zadnjega so doživeli leta 1958) uvrstil tri zelene zime, ki so povzročile težave vsej smučarski industriji v svetu, domače gospodarske razmere, zlasti ne-

ustrezen tečaj dinarja, in zadolževanje sblačalo, da se je Elan za hrbotom bank preveč zadolžil na sivem trgu, in mu očitali, da je vsaj lani v bilanci skril rdeče številke.

Pomoč bodo potrebovali tudi upniki

Zelo oster je bil Lojze Skok, direktor Komercialno-hipotečne banke iz Ljubljane, Gorenjske banke iz Kranja in Stanovanjsko-komunalne banke iz Ljubljane. Direktor Gorenjske banke Zlatko Kavčič je dejal, da so skupaj z vodstvom Elana odločili ohraniti proizvodnjo in blagovno znamko, vendar ne za vsako ceno, najtežji in nikakor preprosti del posla bo dogovor z upniki, bo poravnana uspela ali ne, bo po njegovem mnenju znano v dveh do treh mesecih.

Zelo oster je bil Lojze Skok, direktor Komercialno-hipotečne banke, ki je povedal, da je vsota bančnih posojil enaka enoletnemu prometu Elana, dvakrat toljšna pa na sivem trgu, zanjo pa so banke izvedele še pred mesecem dni. Prepričan je, da bo sanacija Elana možna le, če bodo pomoči deležni tudi upniki, saj mnogih sicer grozi stečaj, do razsula lahko pride v dveh regijah, na Gorenjskem in v Medijurmu, saj ima Elan polovico upnikov na Hrvaskem. In kdo naj po-

Z razmerami v Elanu se je v torek, 8. maja, seznanil radovljški izvršni svet, kjer smo prav tako slišali, da so bili slabu obveščeni. Predsednik Pavle Žerovnik je dejal, da se nočelo vtikati v gospodarstvo, vendar pa jim ne more biti vseeno, saj jih skrbi usoda Elanovih delavcev in podjetij ter ustanov v občini, ki so svoj denar zaupali Elanu. DPo izbruhu težav informacij ni več tako težko dobiti, navsezadnje, zelo podrobno je objavil avstrijski časopis Handelsblatt, ki je hkrati povedal, da jih je dobil v Muenchenu. Poročila o Elanovi velikanski prezadolženosti so torek šla v svet, kar je razumljivo, saj je mednarodno podjetje, tam pa so bonitetne ocene podjetij običajna stvar, s tem se ukvarjajo specializirana podjetja.

Upajmo, da bo resnost Elanovih težav prepričala upnike, da bodo sprejeli prisilno poravnavo, so sodili na seji, saj bi stečaj Elana povzročil verigo stečajev, težko je v tem trenutku napovedati, koga vse bo potegnil za sabo, saj ima Elan tudi veliko upnikov na Hrvaskem. Podatkov o tem, koliko denarja so podjetja radovljške občine zaupala Elanu, še ni, nekako pa jim je uspelo izbrskati oceno, da šolstvu in društvom dolguje 58 milijonov dinarjev in lahko si mislimo, v kakšne težave jim to povzroča. Vsekakor pa je časa malo, saj bo v nasprotnem primeru SDK do 14. maja dolžna uvesti stečajni postopek.

Tudi radovljška vlada dvomi v Elanove bilance, slišali smo oceno, da je Elan že dve leti v poslovni izgubi, ki jo je pokrival z zadolževanjem na sivem trgu. Nabrało se je resnično veliko upnikov, ki so še očitno lepili kot muhe na med in slepo verjeli slovesu Elana, menda je 400 pomembnejših upnikov, vseh skupaj pa približno 800. Lahko si torek mislimo, kako težava bo tudi praktična izpeljala prisilne poravnave, odločilen bo seveda pristanek največjih upnikov (predvsem poslovnih bank), ocenjuje pa, da se glede na višino upniških terjatev lahko sprejme 50 do 100 upnikov.

Omeniti velja še dve oceni. Stane Košnik je dejal, da so Elanove težave posledica poslovnih odločitev, ki niso predvidele posledic, predvsem pa niso upoštevale Markovičevega program, Elan pa je zamudil lani, ko ni osnoval delniške družbe. Alojz Pintar iz Elana pa je dejal, da so delavci prestrašeni, ne morejo še dojeti, kaj se je zgodilo, vendar še zaveto delajo, kar pa ne bo trajalo večno, saj že sprašujejo, kaj bo ta mesec s plačami.

maga upnikom? Lahko pomaga država in druge banke, ki niso udeležene v tem krogu in ki imajo interes, da do verige stečajev ne pride. Zahtevali pa bodo odgovornost za politiko zadolževanja, ki je potekala za hrbotom poslovnih bank je še dejal in izrazil dvom v Elanove bilance preteklih let, prepričan je, da je bila vsaj v lanski izguba.

Obresti niso vzrok, temveč posledica Elanove ekspanzije

Polemika se je vnela med Elanovim finančnim direktorjem Pavlom Kodrom (že 15 let vodi Elanove finance) in bankirji. Koder je naprej zavrnil domneve, da je Elan špekuliral z izposojenim denarjem (druga podjetja so jim dolžna 97 milijonov dinarjev) in dejal, da so po odprtju tovarne v Avstriji

na mesec, izvedba je prilagojena zahtevam kupcev in nemškim standardom. V Sovjetsko zvezko so lani izvozili 30 montažnih hiš, direktno kemični tovarni, ki ima lokacijo za 300 hiš, tudi za letošnje leto so že podpisali pogodbo za 30 hiš. Posledica tega posla pa je odločitev ljubljanskega Smelta, ki gradi sanatorij ob Črnom morju, da pri Jelovici naroči objekt dijaškega doma, posel je vreden več kot 1 milijon dolarjev. Prav tako nadaljujejo z izgradnjo naselja 160 montažnih hiš v Združenih državah Amerike, kjer je Jelovica pred dve leti letoma že postavila 48 hiš, letos jih bodo 60, posel je vreden 2 milijona dolarjev.

M. Volčjak

Privlačna ponudba škofjeloške Jelovice

Posojila za montažne hiše

Škofja Loka, 8. maja - Pred kratkim smo poročali o težavah kupcev montažnih hiš, ki brez bančnega posojila težko zborejo dovolj denarja. Zdaj je vest že zastarela, saj v Gorenjski banki lahko dobitjo posojilo za polovico hiše, postopek pa je zelo poenostavljen.

Nakup montažne hiše poteka običajno vsaj pol leta, saj mora imeti kupec za njeno postavitev lokacijo in gradbeno dovoljenje, hišo pogosto želi prilagoditi svojim potrebam, kar mu v škofjeloški Jelovico omogočijo tudi z brezplačnimi nasveti arhitekta, seveda pa mora zbrati dovolj denarja. Prav pri denarju pa se je zadnje mesece zatikal, saj bančnih posojil ni bilo in 40 do 50 kupcev, ki imajo precej svojega denarja, je čakalo.

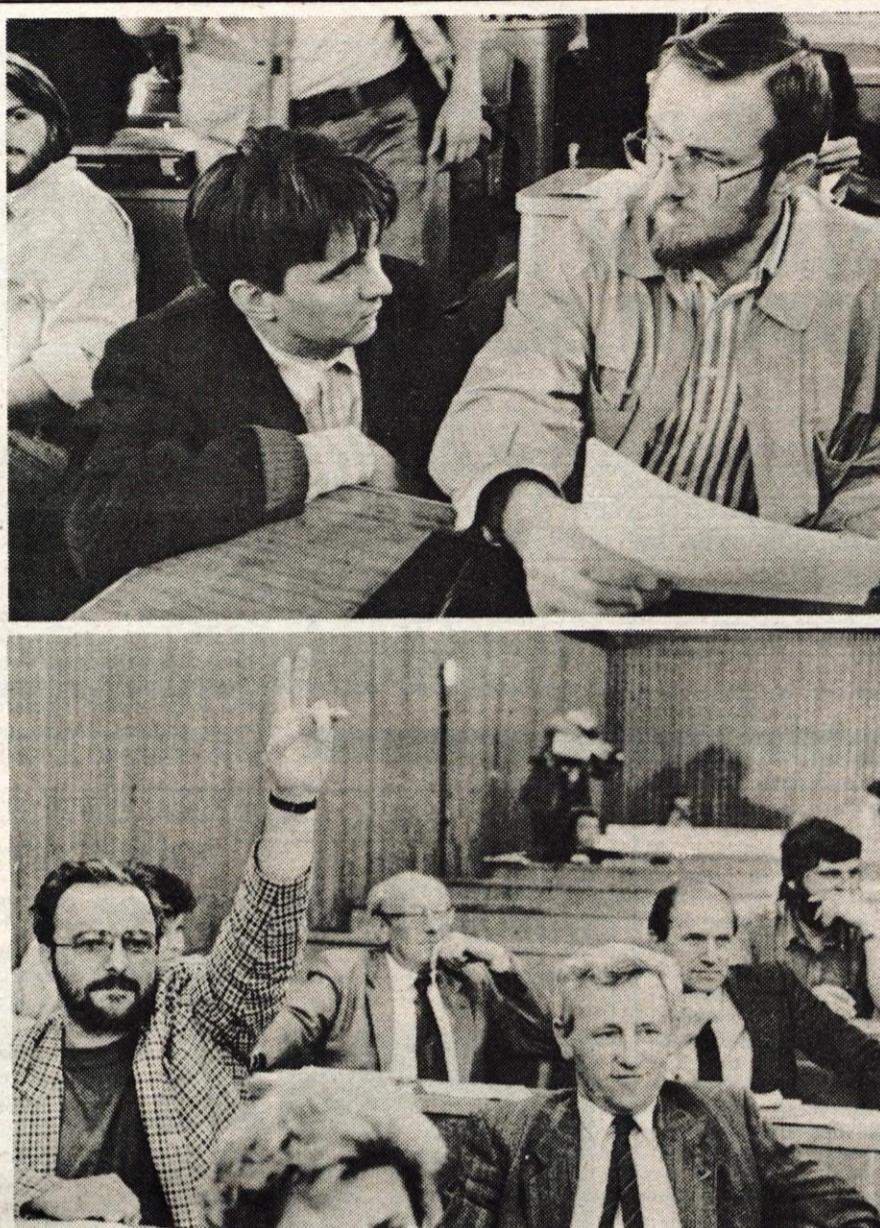
S sodelovanjem Ljubljanske banke - Gorenjske banke iz

pust, če v treh obrokih pa 10 odstotnega.

V Jelovici pričakujejo, da bo zdaj prodaja montažnih hiš hitreje stekla, saj konkurenčni izdelovalci v Sloveniji nimajo takoj privlačne ponudbe in kupci se zadnje dni že vse pogosteje oglašajo. Vsekakor je to dober primer, kako banka lahko učinkovito pomaga proizvodnji.

Izvoz montažnih hiš pa poteka normalno, prodajo jih v Zahodno Nemčijo, Sovjetsko zvezko in Združene države Amerike, po besedah Toneta Trilerja vodje prodajne inženiringa za montažne hiše, intenzivno obdelujejo tudi nova tržišča. Po treh letih premora jih spet izvažajo na nemško tržišče, štiri letos jih bodo 60, posel je vreden 2 milijona dolarjev.

M. V.

Odprte strani

Urednikova beseda

Osrednja tema današnjih Odprtih strani je prvo zasedanje slovenskega parlamenta. Zapis je pripravil Jože Košnjek, fotografije pa Gorazd Šnik. Cvetko Zaplotnik nadaljuje s predstavljanjem gorenjskih poslancev, uvodni članek pa je pripravil Blaž Kujundžić na temo dvojnega članstva v strankah. Objavljamo še pogovor Jelene Drnovšek z Marijo Pogačnikovo o rudniku urana v Žirovskem vrhu ter prispevek Stanislava Klepa o vetrinjski tragediji.

Prihodnji teden bodo izšla Snovanja.

Leopoldina Bogataj

BLAŽ KUJUNDŽIĆ

Socialisti in komunisti

Če priznaš, ti je polovico odpuščeno. Socialisti imamo v zvezi z volitvami marsikaj priznati. Pa ne toliko kakšne subjektivne krivde, čeprav brez te ni objektivne. Tok dogodkov je peljal svojo pot. Zavirati in iztirili ali nadaljevati pot in se razbiti na dnu. Nadaljevali smo pot in sem tja celo pospeševali, da bi sedaj v preobleki slabega lažje videli dobro.

Socialisti

Ta mednarodno tako jasen in nesporen izraz je imel pri nas do nedavnega čuden prizvok. Za socializem so se borili komunisti, kaj naj bi potem počeli nekakšni socialisti. Morda modrovili iz zapečka kot kakšen stari ata. Da. Taka je bila vloga SZDL, glede na pravim graditeljem socializma, in »socialisti« so bili njeni funkcionarji. Do pred nekaj leti, ko so šivi začeli pokati.

Komunisti

Veliko pa je bilo neke druge vrste socialistov. Več kot vsak drugi je bil za socializem, a bog ne daj za komunizem. So že vedeli. Veliko pa nas je bilo brez te vrste predsedkov. Zelo veliko, sicer znana krilatica o bivših komunistih ne bi držala. Namreč kogarkoli voliš, skoraj vedno voliš komunista. Če ne sedanjega, pa bivše-

Novolevičarji

Kaj je bilo tako vabljivo na komunistični organizaciji, da je toliko ljudi šlo skoznjo. Skoznjo, ne ostalo v njej. Če bi šlo za razvpite velike in drobne privilegije, bi ostali v njej.

Sredi sedemdesetih let se je komunistična organizacija še vedno prikazovala kot medij za uresničevanje simpatičnih novolevičarskih idej iz konca šestdesetih let. V naših razmerah pač. Bolj v latovščino zavito komplikirano sicer, a upanje je vseeno dajala. Na žalost je bilo podzavestno utemeljeno v lažnem standardu.

Kal dvoma je vzklila ob idejno-političnih razčiščevanjih s številnimi razumnikami. Toda dolgorajnost postopkov je dajala videz demokratičnosti. Saj neke vrste razčiščevanja imajo povsod po svetu. Recimo. Kal dvoma je zopet vzklila, ko nisi smel prizgati sveče pod sliko nemških teroristov, ki so jim storili samorom v zaporu. Toda demokracija je vendar nekaj veliko bolj vsebinskega. Recimo.

smeje ali pa te tepejo. Ti o tem, kako super je ta skupni kandidat, on o tem, kako super so morda socialisti - ah ne, liberalci vendar. Obup. Pa tudi, če je res.

Ijen? Te bo po volitvah še poznal? Socialist-komunist. Saj si mu sam odpravil te dvome. Seveda. Vlak se ne more ustaviti. Lahko tudi, a kdo bo verjel, da tega nisi ti zreziral. Socialistični boljševik. Diferenciacija do komunistov po srbsko. Še en plakat. Kdaj si se nazadnje naspal? Zaspal boš za volanom in zletel s ceste. Naj gre vse k hudiču.

Liberalci

Aha, liberalci. Komunistom so všeč liberalci. Nemogoče. Ali pa. Plavemu komunistu pač. Ki, kako že po sokolovsko reče? Da je komunist, ker... ah, da, ker ne hodi v cerkev. In da ne prenaša tistih, ki to delajo. Ta preljubi plavi komunizem. Koliko škode je bilo od njega. ZSMS-jevski liberalci za simpatije na svoj račun pravzaprav niso nič krivi. Razen za ime. In za pikantnosti s Heiderjem in italijanskimi zanonejevci.

Samaritani

To, da liberalci niso podprli Kučana, nikogar ne moti. In prav je tako. A bog ne daj, da ga socialisti ne bi. Namesto da bi ga s kalibrom, kot je reklo Ciril Zlobec, celo stresli iz hlač. Ne. Vse je bilo treba podpreti temu, da se je Milanček s svojo zlato ritko usedel na predsedniški stol. Pa če takoj vse okoli njega vzame hudič. Socialisti morda res nočemo videti še kupa drugih napak, a ta je bila ena glavnih.

Izgubljenci

Blodne misli se ti podijo po glavi, ko ponoči, tik pred nastopom volilnega molka v lahnem dežju lepiš zadnji plakat. Preganjaviška obsezenost? Neorganiziranost? Morda. Bo izvo-

Odhajajoči

Odstili bodo. Socialisti - komunisti. Naša ponudba, naj se odločijo za enega od obeh stolov, na katerih sedijo, niti ne bo potrebna. Niti ne kakšno vsebinsko razhajanje v skupščini. Ostali bodo goli odstotki, delegatska mesta brez imena, nastopi delegatov v skupščini. Komunisti pravijo, da v njihove delegatske klube pristopajo ljudje, izvoljeni na drugih listah... Ko te ne rabim več...

Ostajajoči

Ostali bomo. V najšibkejši stranki v parlamentu. V slabem je treba videti dobro. Sami bomo lažje spet pognali stvar naprej. Tudi načelno je to. Moralnost odločitve o samostojni poti je treba potrditi zdaj, ko so komunisti najmočnejša stranka v parlamentu.

Svojo politično razpoznavnost moramo pri vsespolni programske podobnosti graditi na reakcijah na konkretne (incidentne) primere. Predolgo smo čakali s tem.

Kaj pa, če ne bo uspelo. Še vedno je bolje z bojišča iti z nogami naprej kot pa z berglami.

Leninisti

Enim je konec sedemdesetih let šlo vedno boljše, drugim pa tudi že slabše. In »zaživila je proletarska revolucija«. Sistem je bil na desni, glodati ga je bilo treba z leve. Utečen, mlakužast, zlizan. Klical je po šobi. Tudi braniti se je znalo. Delil je partijske kazni na veliko. Zopet po desetletju miru od sredine sedemdesetih let sem. A bilo je že prepozno. Kazni so nasprotnike samo razmnoževale. Namesto vsake odsekane hudičeve glave sta zrasli dve.

Mladosocialisti

Ali izstopiti iz take organizacije? To bi bil umik. Napadati naprej, sedaj z desne na levo in biti izključen ali pa res kaj spremeniti. Nič od tega. Otrplost. Hkrati pa že prenova. V besedah seveda.

»Socialisti« smo tukaj začeli postajati socialisti. Poleg tistih, ki so to že tako ali tako. Socialistična zveza vedno bolj samostojna, odprta in v skrbi za vsakodnevne probleme. Zveza komunistov pri prefinjenju prenovljenih starih metodah še vedno delujejoča po formuli »naši so naši«, udbovsko odklonilna do pravih novitetov, pološčeno podjetniška sredi vse večje revščine.

Če ne moreš nič spremeniti in če te hkrati ne izključijo, moraš izstopiti. Ko sem to storil, sem ugotovil, da sem bil ravno polovico članskega staža v stanju za opomin pred izključitvijo. Lepa simetrija.

Takrat je pri takih, ki niso imeli prej opisanih referenc, izgledalo, da gre za zapuščanje potaplajoče se ladje. Toda, koliko ljudi si lahko takrat našel, ki so rekli, da so socialisti. Za ene odpadnik, za druge ponaredek.

Socialisti - komunisti

Dvojno članstvo, skupni kandidati, tihé koalicije. Puščanje krvi. Ti o lastni identiteti, on o tem, kako ostaja komunist. Volilci se ti seveda

Prva seja novega slovenskega parlamenta zgodovinska tudi zaradi dolžine in zapletov

Devet spornih sedežev

Če je kdo po neuspelih dogovarjanjih (zadnje je bilo v nedeljo zvečer) med predstavniki v parlamentu zastopanih strank o razdelitvi vodilnih devetih funkcij v republiški skupščini pričakoval dogovor na ponedeljkovi prvi seji, se je uštel. Dogovora ni bilo, prvi zasedanje je bilo po trinajstih urah prekinjeno in se je nadaljevalo v sredo, povsem razvidna pa je delitev slovenskega parlamenta na dva bloka: na eni strani Demosovega, ki ima v parlamentu večino, in na opozicijskega, v katerem so se znašli liberalci, komunisti prenovitelji in socialisti. Med njimi je zazidal kar precejšen prepad.

glasovanjem odločil, da se najprej izvoli predsednik skupščine, šele nato pa vodstvo zborov. Če pustimo ob strani na trenutke smešne peripetije z glasovanjem in uporabo glasovalne opreme, kar je do določene mere razumljivo, saj je precej poslancev prvič sedelo v skupščinskih klopeh, pa prav nerodno vodenje sej (po evropskem vzoru so jih vodili najstarejši delegati zborov), kar ni prav blesteče odmevalo v javnosti in

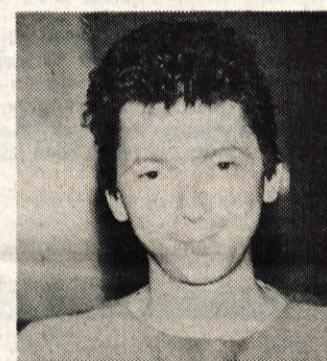
Razhajanje je bilo na ponedeljkovi prvi seji novega slovenskega strankarskega parlamenta več, vendar je bilo bistveno jabolko spora delitev položajev v predsedstvu skupščine. Gre za devet sedežev, predsedniških in podpredsedniških v skupščini in v posameznih zborih. V dneh pred skupščinsko sejo je vse kazalo na sporazum, da si bodo te funkcije dogovorno razdelile vse v parlamentu zastopane grupacije: Demos, ZKS - stranka demokratične prenove, ZSMS - liberalna stranka in Socialistična zveza. Skladno torej s pluralistično, večstrankarsko sestavo parlamenta. Do dogovora ni prišlo, Demos je sebi izgovoril tri ključne položaje, med njimi predsednika skupščine in predsednika družbenopolitičnega zabora, šest pa jih je ponudil ostalim, ki pa te ponudbe niso sprejeli, predvsem pa so menili, da bi morala dobiti opozicija, na osnovi prakse večine zahodnevropskih držav, mesto predsednika parlamenta, vladu pa je že tako ali tako domena Demosa. S tem bi ločili zakonodajno in izvršno oblast. Tudi

na sami skupščini dogovora ni bilo.

Druga sporna zadeva je bil sam dnevni red ponedeljkove krstne seje slovenskega parlamenta. Predvideval je najprej ločeno seje zborov, na katerih bi verificirali mandate novih poslancev, izvolili predsednike in podpredsednike zborov, nato pa bi se (po planu se bile ločenim sejam namenjene tri ure) sešli na skupno sejo, delno slavnostno s prisego predsednika in članov predsedstva Republike Slovenije, na kateri bi volili tudi predsednika in podpredsednika republiške skupščine. Liberalci in socialisti (z njimi so soglašali tudi "prenovitelji", če je dovoljeno uporabiti to, v skupščini pogosto izgovorjeno besedo) so predlagali drugačen vrstni red: najprej izvolitev predsednika skupščine, nato pa izvolitev vodstev zborov, kjer bi bil mogoč, glede na izid volitev predsednika skupščine, dogovor med strankami o razdelitvi ostalih funkcij. V družbenopolitičnem zboru in zboru občin predlog ni prodrl, zbor združenega dela pa je z javnim, poimenskim

Kaj pravijo gorenjski poslanci

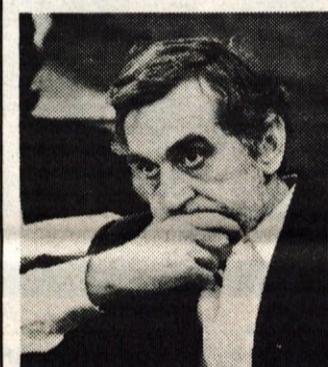
Matjaž Peskar: Boj za oblast

"V globalu sem tak razplet prve seje slovenskega parlamenta pričakoval, zato niti nisem presenečen. Vedel sem, da bo prišlo do polarizacije med Demosom in ostalimi strankami. Sedaj se bije najbolj pomemben boj za oblast, za položaje. Liberalci skušamo vseeno ubrati tisto srednjo linijo, brez ene ali druge skrajnosti. Ne moremo pa pristati, da bi iz enega oblastnega monolita nastali drugi. Zato vztrajamo na svojih načelih. Kakšna je moja vizija parlamenta. Moral bi biti nekakšna večbarvna oblast. Kasnejše bo tega zanesljivo prišlo. Tudi Demos ne bo več tako enoten, ko bodo začeli prihajati na klopi konkretni izdelki vlade, konkretni predlogi, takrat se bo večbarvnost pokazala. Pričakujem, da se bo današnja seja zavlekla, če ne bo podaljšana na jutri."

Kaj pravijo gorenjski poslanci

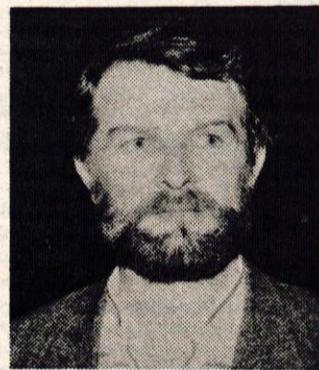
Rudi Šeligo: Namerno izvvana začetna kriza

"Mislim, če ocenjujem to prvo zasedanje, da ima opozicija namen, da se skupščina ne bi konstituirala, da bi se izvzvala začetna kriza s ciljem povedati javnosti, da se s parlamentom v takih sestavah ne da delati. Mislim, da je pri tem ZKS - stranka demokratične prenove agresivnejša kot liberalci, kar kaže tudi število govornikov na današnji seji. To je prvi udar, na katerem pa opozicija verjetno ne bo vztrajala. Vsi pa vemo, da so stvari zelo nujne. Nič v mislih samo sestave vlade, ampak kup drugih neodložljivih stvari, ki v normalnem ritmu sploh ne bi sodile v parlament. Morali bi obravnavati že vsebinska vprašanja, smo pa še vedno pri konstituiranju in proceduralnih vprašanjih. Temeljno vprašanje je seveda sprejem, potrditev nove vlade, ki mora takoj začeti z ukrepi za zaščito temelja slovenskega naroda: gospodarstva. Pred očmi nam vse skupaj razpada. Takoj je treba ukrepati in zaščititi tisto, kar je minimalno in nujno za življenje slovenske države. Druga, dolgoročnejša naloga, pa je absolutno nova slovenska ustava. Konec septembra, oktobra, bi jo morali imeti. Tu bo vprašanje soglasja, ki ga bo mogoče doseči, če se upiranje liberalcev in ZKS, da bi bil dr. France Bučar predsednik skupščine in prav on je zmožen hitro speljati proceduro za novo slovensko ustavo, ne bo nadaljevalo. Malo me je strah, da ne želijo prehitre sprememb, za sprejem ustave pa je potrebna dvetretjinska parlamentarna večina. Če je ta prva seja napoved miniranja nove ustave, bo to slabo. Menim pa, da je vse skupaj psihološke in trenutne narave s ciljem povedati ljudem, da je nova oblast taka kot stara."

Kaj pravijo gorenjski poslanci

Tone Kramarič: Pomanjkanje poslanske rutine

"Vse je v bistvu novo. Novi smo poslanci, vsaj večina, nove so politične spremembe in utegne biti v parlamentu precej problemov zaradi neizkušenosti. To se danes vidi. Ni poslanske rutine. Nekako ne razumemo drug drugega. Ne vem, ali je to strah ali neznanje, da na prvi seji ne gre vse tako, kot je treba. Nismo samo mi, poslanci, problemični. Glavno breme nosijo naši vodilni politiki, med njimi se odvija bitka za vodilna mesta v skupščini, za vladne resorce in ministre. Vse še ni dorečeno, čeprav skupščina že zaseda. Seja se zna zavleči, tudi glede volitev, vendar mislim na najboljše. Sporni so nekateri amandmaji in še ne vemo, komu dati prednost. Najstarejši poslanci niso najbolj veči vodenja sej, kar meče slabu luč na parlament. Upam, da bo naslednjic boljše, da bodo skupščinski strokovni organi bolj pomagali, da bomo gradiva dobili pravočasno, da bomo imeli programe dela zborov, in bomo vedeli, komu dati prednost. Zbor občin bo moral obravnavati vse področja in to bo za poslance v tem zboru dodatna naloga. Povezati se bo treba z bazo, z volilci, saj bomo morali zastopati tudi lokalne interese. Današnja seja je na trenutke priznana semešna, na prihodnji pa bomo normalno startali. Treba se bo vživeti in reševati slovenske probleme. Vseeno smo danes ponosni, da sedimo v prvi demokratično izvoljeni skupščini. Ponosen sem, da so me Tržičani izvolili in upam, da jim bom ostal zvest, upravičil zaupanje, ostal preprost in se vračal mednje."

Iz razprave

SPOMENKA HRIBAR (Demos): "Ni res, da Demos ni bil pripravljen na dogovor. Od devetih mest v predsedstvu skupščine smo zase terjali samo tri, šest pa smo jih dali na voljo liberalcem, socialistom in komunistom. Res je, da mandati niso vsebinsko enaki. Zase smo obdržali ključne, ker sicer ne bomo mogli speljati programa, ki smo ga obljubili volilcem. Zato zavramo predlog liberalcev oziroma opozicije, da bi ona dobila mesto predsednika skupščine."

MILE ŠETINC (ZSMS - liberalna stranka): "Pri naši zahtevi gre za vprašanje delitve oblasti, za enakomerno porazdelitev vodilnih skupščinskih funkcij. Zato ne razumem vztrajanja Demosa, razen če ne gre za pogoljnost po oblasti. Menim, da so zato tokratni zapleti v parlamentu nepotrebni. Zaradi tega utegne biti vlada v težkem položaju, saj je težko računati na ustvarjalno sodelovanje opozicije."

CIRIL RIBIČIĆ (ZKS - stranka demokratične prenove): "V skupščini so res začeli veljati novi običaji, vendar naj se uveljavlji pluralistični interes, kar bi bilo tudi v dobro vladu. Vlada bi bila takem primeru domena Demosa, liberalci bi imeli predsednika parlamenta, komunisti in socialisti pa so dobili predsednika republike. Smo torej za sporazum o tem, ne pa za preglassovanje, majorizacijo, s katero imamo v naši stranki dosti slabih izkušenj. Naša stranka bi bila v primeru dogovora celo pripravljena odstopiti enega od ponujenih položajev socialistom."

FRANCE TOMŠIČ (Demos): "Kot član Demosa in Socialdemokratske zveze Slovenije sem proti predlogu liberalcev. Osebno pa menim, da predloga ne bi kazalo zavreči in bi se bilo dobro o njem pogovarjati. Vprašanje je, ali bi bil Demos lahko zadovoljen, če bi dobil vseh devet vodilnih mest v skupščini."

MARKO ŠTADLER (Demos): "Iz besedil zapriseg predsednika in članov predsedstva republike ter funkcionarjev skupščine naj se črta zavezanost ustavi Socialistične federativne republike Jugoslavije. Nikjer predsednik republike ne odgovarja dvema ustavama. Odgovornost eni ustavi je dovolj."

JANEZ LUKAČ (Socialistična zveza): "Še vedno živimo v Jugoslaviji in zvezna ustava ima veljavnost tudi v Sloveniji. Kako bo v prihodnje, je drugo vprašanje. Sedaj moramo zvezno ustavo še spoštovati, sicer bomo spet deležni očitkov, da ne spoštujemo pravnega reda. To so zelo odgovorne zadeve in nanje opozarjam."

C. ZAPLOTNIK

Gorenjski delegati v republiški skupščini - Marija Markeš

Vedno je lažje tistim, ki žugajo oblasti

Ljubljana, 8. maja - Kdor je spremil "rojevanje" Zveze slovenske kmečke mladi- ne in Slovenske kmečke zveze, predvsem razprave o povojni kmetijski politiki in kmetijskih problemih, mu verjetno ime Marija Markeš ni neznano. Marija, po rodu Jeseničanka, je po končani gimnaziji nadaljevala študij agronomije na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, postala diplomirani kmetijski inženir in se zaposlila v zemljiski službi domžalske Agroemone. Ne za dolgo, od predlanskega maja da- lje je poklicna sekretarka kmečke zveze, zdaj pa je tudi ena od sedmih delega- tov "sedme volilne enote" (Gorenjske) v družbenopolitičnem zboru republiške skupščine. Med tednom stanuje v Ljubljani, ob koncu tedna pa se dokaj redno vraca domov na Jesenice.

Marija, ste pričakovali izvolitev v republiško skupščino?

"Čeprav sem bila prva na kandidatne liste Slovenske kmečke zveze v sedmi volilni enoti, nisem bila neposredno izvoljena na Gorenjskem, ampak šele na podlagi republiške liste, na kateri sem bila dokaj visoko. Vsem, ki smo na tak način prišli v parlament, nekateri očitajo, da smo bili izvoljeni tudi takšni, ki sicer ne bi bili. Naj bo tako ali drugače: takšna so bila pravila igre pa tudi sicer nimam slabe vesti, saj sem v minulih letih vložila veliko truda za kmečko zvezo. Na Gorenjskem nisem pričakovala, da bo naša lista posebej uspešna, tudi zato ne, ker se je tod kmečka zveza organizirala med zadnjimi v Sloveniji in ker tudi nisem veliko sodelovala na predvolilnih zborovanjih na Gorenjskem."

Živite in delate v Ljubljani, kako boste ohranili stike s sedmo (gorenjsko) volilno enoto, v kateri sta kandidirali?

"Družbenopolitični zbor se bo sicer ukvarjal predvsem s problemi, ki so pomembni za vso Slovenijo, vendar bi rada ohranila in še razširila stike z Gorenjsko. V gorenjski politiki, dokler je bila ta samo socialistična, nisem sodelovala, zato tudi ne poznam "političnih garnitur". Zdaj so se sicer zamejale, vendar niso slabo, če po- znaš tudi prejšnje. Upam, da nas bodo nove vključile v svoje delo in nas seznanjale s problemi, za katere naj bi se zavzemali v republiški skupščini."

Iz kmetijske stroke ste zašli v kmetijsko politiko in politiko. Se to skladata z vašimi življenjskimi pričakovanjami in željami?

"Politika ima pri nas še vedno slab prizok, zato tudi ljudje neradi slišimo, da smo politiki. Sem politik ali ne? Povsem jasnega odgovora tudi sama ne vem. Če je politika razumljena kot služenje ljudstvu ali delo za javno dobro, potem sem, sicer ne."

V ponedeljek je bila krstna pred- stava novega slovenskega parla- menta, za nekatere tudi zgodovinska. V parlamentu ste presedeli kar lepo število ur. S kaknimi občutki?

"Ker je prvič zasedal prvi strankarsko sestavljeni parlament, lahko rečemo, da je bila seja zgodovinska. Nekateri so pričakovali, da bo tudi precej slavnostna, vendar je bila predvsem delovna in se je moral ukvartiti tudi s takimi formalnostmi, kot je poslovnik, v katerem je bilo za nove razmere nekaj povsem neuporabnih dočil. Prva seja je tudi pokazala, da smo še preveč navajeni na vsako zadevo, ki vzbudi naša čustva in se nam ne zdi pravilna. To je tudi glavni razlog, da se je za govorniškim odrom

"Sem politik ali ne? Po- vsem jasnega odgovora tu- di sama ne vem. Če je po- litika razumljena kot slu- ženje ljudstvu in za javno dobro, potem sem, sicer ne."

zvrstilo veliko delegatov in da je seja trajala zelo dolgo. Nekateri so prvo sejo novega slovenskega parlamenta, ki se je končala v zgodnjih jutranjih urah, že primerjali z beograjskimi nočnimi sejami, vendar se mi takšne primerjave zdijo neumne, še posebej zato, ker smo sejo iz znanih razlogov začeli šele ob dveh popoldne. Prva seja je pokazala tudi vso absurdnost in zapletenost sedenja načina skupščinskega odločanja, ki se kaže tudi v tem, da smo se selili iz dvorane v dvorano, z ločene na skupno sejo... Zdi se mi, da so nekatere sredstva javnega obveščanja, predvsem televizija, skušala prikazati, kot da v skupščini sedimo poslanci, ki ne znamo rokovati niti z napravo za glasovanje in bi nas bilo treba voditi za roko. Menim, da bi še stari skupščinski aparat moral poskrbeti, da bi bili pravočasno seznanjeni s tehničnimi in drugimi možnostmi, tudi s tem, kje so telefoni, v kateri pisarni je mogoče tudi med sejo natipkati nekaj stavkov, na kateri gumb je treba pritisniti, če si za ali proti..."

Kako si po prvih izkušnjah in te- žavah zamišljate delo parlamenta v prihodnje?

"Naš cilj so sicer evropske parlamentarne norme, vendar je treba pošteno povedati, da teh norm ne bomo kar naenkrat dosegli, ker se moramo tudi poslanci navaditi drugačnega načina razpravljanja in odločanja. Zdi se mi, da bo treba probleme najprej usklajevati v poslanskih klubih. Demos je že pripravil predlog pravil, kako naj bi tak klub deloval, vendar so bila nekatera določila zame nesprejemljiva."

Je kaj nevarnosti, da bi strankarska disciplina odvzela delegatom absolutno svobodo pri odločanju?

"Kot vse kaže, se bomo uba- dali tudi s temi problemi, vendar jaz za to, kar se mi bo zde- lo nesprejemljivo, ne bom dvi- gnila roke. Še ni tako dolgo od tega, ko smo ploskali vsem, ki so si upali biti zoprni in proti, zdaj pa bi naenkrat radi, da v naših vrstah zoprni ne bi bilo več in da bi jih hitro disciplini- rali."

Kako bi ocenili neuspela pogaja- nja med Demosom in liberalci?

"Obe strani sta vztrajali pri svojih predlogih in sta zavrnili

vse tisto, kar nočeta in za kar se nista dogovorili, zato ju tudi ni treba obsojati, da nista pri- privljeni za sodelovanje. Da pogajanja niso uspela, ni tragično. Če bodo vse parlamentarne funkcije prevzeli Demosovi delegati, pomeni, da bo Demos nosil večjo odgovornost in da bo imel tudi večje možnosti za delo. Sicer pa: lažje je biti v opoziciji in se izkazati, tudi za- to, ker ljudje vedno ploskajo ti- stim, ki žugajo oblasti."

Novo skupščino čaka veliko za Slovenijo zelo pomembnih vpra- sanj. Katera so po vašem mnenju najpomembnejša in bi morala najprej priti na dnevni red?

"Parlament se mora že zara- di samega sebe najprej lotiti nove slovenske ustave. Prva seja je dovolj nazonro pokazala, da skupščinsko delo po starem lahko poteka le po znanem (Kovinotehninem reklamnem) geslu "nemogoče je mogoče". Seveda to ni edini razlog za spremembo ustave, ustavo je treba spremeniti predvsem za- radi drugih, vsebinsko veliko tehtnejših razlogov, kot je delo- vanje skupščine. Ob "naskoku na visoko politiko" ne bi smeli pozabiti, da gre življenje najhi- treje naprej v napol brezvladnih časih in da bo treba reše- vati tudi vsakdanje probleme. Kot kaže, bodo že na prvih se- jah novega parlamenta morali priti na dnevni red razni moratori- i - na prodajo družbenih lastnine, na prodajo kmetijske zemlje, pri kateri je sporno lastništvo... Čeprav bi s tem povzročili določeno škodo, bo ta vsekakor manjša, če bi dopu- stili neomejeno prodajo."

Zdi se mi, kot da so ne- katera sredstva javnega obveščanja, predvsem pa televizija, skušala prikazi- ti, kot da v skupščini sedi- mo poslanci, ki ne znamo rokovati niti z napravo za glasovanje in bi nas bilo treba voditi za roko."

Demos je v predvolilnem boju obljubljal tudi precejšnje spre- membe v kmetijski politiki in v kmetijstvu. Katera vprašanja bi morala najprej obravnavati nova skupščina?

"Čeprav je hribovsko kmetijstvo že "paradna disciplina politikov" in se ga je vsaka vla- da najprej lotila, se mi zdi, da je problemov še vedno toliko, da se bo morala z njimi med prvimi ubadati tudi nova skupščina. Dosedanje politične "ekipe" so sicer uvedle višje premije, dale nekaj nepovrat- nega denarja in sprejeli še ne- katere druge ukrepe, vendar dlje od tega niso prišle. Razme- re v hribovskem kmetijstvu pa

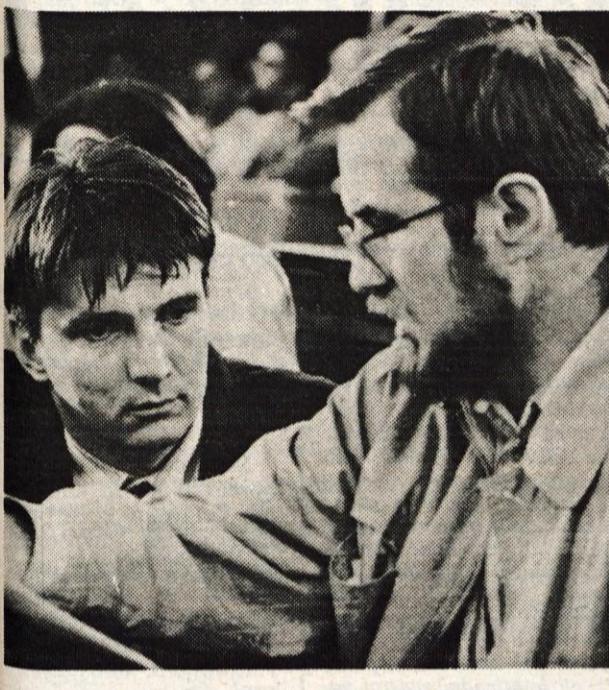
"Še ni tako dolgo od tega, ko smo ploskali vsem, ki so si bili upati zoprni in proti, zdaj pa bi naenkrat radi, da v naših vrstah zo- prnih ne bi bilo več in da bi jih hitro disciplinirali."

so takšne, da zahtevajo sistem- ske rešitve. Nova vlada na tem področju ne bo začela iz nič, precej dobrih predlogov je na- mreč že v predalih.

Drugo vprašanje, na katero naj bi že kmalu odgovoril novi parlament, so cene kmetijskih pridelkov, predvsem razmerja med njimi; tretje, za ljudi zelo zanimivo pa zadeva krivice, ki so nastale po vojni z odvzemom zemljišč. Ker je krivičnih primerov zelo veliko in bo dela za več let, bi morala nova skupščina čimprej sprejeti "pravila igre", na podlagi katerih bi lahko začeli reševati posamezne primere. Ljudje sicer upajo, da se bo krivice daloprovarti z lahkoto in s hitrostjo čarobne palice, vendar je zdaj že znano, da bo to zelo zapleteno in dolgotrajno. Ko se bomo lotili po- pravljanja krivic, se bomo slej- koprej znašli tudi pred proble- mom, kje dobiti denar. Obre- menitev gospodarstva ne pride v poštev, ker obljubljamo raz- bremenitev; sedanji davkopla- čevalci tudi verjetno ne bodo pripravljeni prispevati denar za to, da bi popravljali zemljiščke krivice, ki so jih storili njihovi predhodniki..."

O tem, kakšna naj bi bila usoda družbenih posestev, so mnenja ze- lo različna, ne le med zagovorni- ki družbenih posestev in kmeti, ampak tudi med člani kmečke zveze. Nekateri se zavzemajo za likvidacijo vseh družbenih pose- stev, drugi le za ukinitev tistih, ki delajo slabo. Vaše mnenje!

"To, da bi ob ukinitvi druž- benih posestev ostalo brez dela toliko in toliko delavcev, zdaj ko je vse več brezposelnih in ko grozi, da se ustavijo giganti s tisoči in več zaposlenimi, ni več pravi argument. Ker pose- stva v prihodnosti ne bodo imela več družbene pomoči oz. le takšno podporo kot kmetiji, se bodo vsa, ki tega ne bodo prenesla, "sesula" sama od se- be in ne bo nobenih proble- mov. Ostala bodo le najboljša in če bodo dobro delala, ne bo smiseln, da bi jih na silo spre- minjali; tudi ta posestva pa so problematična zato, ker so na- stala z arondacijami na naj- boljših kmečkih zemljiščih. Dolgoročno je Slovenija dežela- kmetij."

Kaj pravijo gorenjski poslanci

Zoran Thaler: Čas bo pokazal odgovornost

"Kot veste, navkljub več- kratno izraženi pripravlje- nosti vseh strank, zastopanih v parlamentu, da se mesta v predsedstvu skup- ščine določijo sporazumno in proporcionalno glede na zastopanost strank v skupščini, do sporazuma ni prišlo. Verjetno bo še čas ocenjevati, katera stran je s svojo nepripravljenostjo na kompromis botrovala temu, da do vzpostavitve pluralistične strukture slovenskega parlamenta ne bo prišlo na evropski, civilizirani, v skupščini, do sporazuma ni prišlo. Verjetno bo še čas ocenjevati, katera stran je s svojo nepripravljenostjo na kompromis botrovala temu, da do vzpostavitve pluralistične strukture slovenskega parlamenta ne bo prišlo na evropski, civilizirani,

pluralistični način, pač pa s preglasovanjem. V razgovoru predstavnikov vseh strank je bil kompromisni predlog ZSMS - liberalne stranke in Socialistične zveze, da bi, ob nemožnosti dogovora o predsedniku parlamenta, odločitev o tem pre- pustili glasovanju o dveh kandidatih (Demosa in liberalne stranke), nato pa bi se glede na izid glasovanja sporazumeli še o ostalih osmih vodstvenih položajih, s strani Demosa za- vrjen. Zavrnjen je bil z nevesbinskim, formalnim razlogom, da pač dnevnih red današnjih zasedanj predvideva najprej iz- volitev vodstev zborov in še nato skupščine. Ponovno pre- lagamo, da s sprejetjo spremembno dnevnega reda najprej iz- volimo predsednika slovenskega parlamenta na skupni seji in s tem odpremo možnost za sporazumno zasedbo ostalih osmih mest v predsedstvu skupščine. Zelo slabo bi bilo, če ne bi sledili praksi razvitih parlamentarnih demokracij in zagotovili proporcionalne zastopanosti političnih skupin pri vo- denju prve slovenske pluralistične skupščine."

Pluralistični način, pač pa s preglasovanjem. V razgovoru predstavnikov vseh strank je bil kompromisni predlog ZSMS - liberalne stranke in Socialistične zveze, da bi, ob nemožnosti dogovora o predsedniku parlamenta, odločitev o tem pre- pustili glasovanju o dveh kandidatih (Demosa in liberalne stranke), nato pa bi se glede na izid glasovanja sporazumeli še o ostalih osmih vodstvenih položajih, s strani Demosa za- vrjen. Zavrnjen je bil z nevesbinskim, formalnim razlogom, da pač dnevnih red današnjih zasedanj predvideva najprej iz- volitev vodstev zborov in še nato skupščine. Ponovno pre- lagamo, da s sprejetjo spremembno dnevnega reda najprej iz- volimo predsednika slovenskega parlamenta na skupni seji in s tem odpremo možnost za sporazumno zasedbo ostalih osmih mest v predsedstvu skupščine. Zelo slabo bi bilo, če ne bi sledili praksi razvitih parlamentarnih demokracij in zagotovili proporcionalne zastopanosti političnih skupin pri vo- denju prve slovenske pluralistične skupščine."

Skupščinske monotonosti je konec, pa naj bo ocena prve seje novega parlamenta takšna ali drugačna. Boj za oblast je trd in očitno ne bo dovoljeno prizana- sanja in popuščanja. Čeprav je krotat šlo za proceduralna vpra- sanja, je bilo oboje zelo izrazito. Ne manka sklicevanja na evropske norme demokracije in parlamentarnega vladanja, vendar so pogledi različni. Za ene je enostavno glasovanje višek demokracije, za druge je njen dosežek sporazum, soglasje, brez preglasovanja. Marsikrate zamere in obračuni z predvo- bilnega obdobja se še prenašajo v parlament in temu bomo, radi ali neradi, še nekaj časa priča, upajmo, da ne predolgo, sploh pa ne na sejah, ko bodo prihaja- le na mize poslancev predvsem konkretne stvari. Zapleti na prvi seji skupščine lahko mimo brez dolgoročnih posledic, lahko pa so posledice hujše, na primer takšne, ko tudi za slovenski na- rod in državo ključnih proble- mi ne bo dosegzeno soglasje, ko večina vztrajala pri svojem samu zato, ker je večina, čeprav ne pretirano močna, opozicija pa bo proti samu zato, ker je opozicija.

JOŽE KOŠNJEK,
slike Gorazd Šink

JELENA DRNOVŠEK

Pogovor z Marijo Pogačnik

RUŽV - nevidna nevarnost

Marija Pogačnik, diplomirana inženirka kemije in nosilka liste Zelenih Slovenije za družbenopolitični zbor republike skupščine se z ekologijo ukvarja že precej časa. Kot strokovnjakinja na tem področju meni, da je tudi na Gorjanskem precej perečih ekoloških problemov, ki jih bo v prihodnje treba rešiti. Med problemi, ki so najbolj žgoči, je Rudnik urana Žirovski vrh, ki bi ga, kot pravi Marija Pogačnik, morali takoj zapreti.

V vaših govornih nastopih vedno še posebej poudarjate nevarnosti, ki jih prinaša rudnik urana Žirovski vrh. Zavzemate se za njegovo takojšnjo zaprtje. Zakaj?

Vsako sevanje je človeku nevarno. Še posebej je nevarno otrokom. Gledate sevanja ne moremo reči, da pač le enkrat prejmememo neko določeno dozo, kajti količina sevanja, ki deluje na človekov organizem, se sešteva. Temu sevanju so vseskozi izpostavljeni vsi, ki so zaposleni v rudniku urana, pa tudi vsi okoliški prebivalci. Najhuje je, da rudnik nima urejenega odlagališča metalurške jalovine, kar pomeni dodatno količino sevanja na ljudi. Ogrožena je tudi voda, kajti klubj čistilni napravi se ni zmanjšala radioaktivnost v potoku Brbovščica. Zato lahko sklepamo, da suspendirani delci v jamski vodi niso glavni onesnaževalec.

Še huje je, da rudnik ne ekonomsko upravičen, saj so strokovnjaki že pred dvajsetimi leti vedeli, da je domaći uran do trikrat dražji od tujega. Rudnik je torej zgredena investicija, katere stroške vsi plačujemo s stroški za elektriko.

Kakšne so po vašem mnenju realne možnosti za zaprtje rudnika?

Po mojem mnenju bi lahko rudnik zaprl takoj, saj v tujini lahko kupijo rumeno pogačo dosti cene. Na žalost pa zaprtje rudnika ni odvisno od tistih, ki to zahtevamo, saj se o tem odloča na republiški ravni. Torej, če pogledamo možnosti za zaprtje rudnika s tega vidika, potem so, vsaj zaenkrat, te možnosti zelo majhne. Največja ovira pri zapiranju rudnika so ljudje, ki so ga odprli.

V primeru zaprtja rudnika bo treba poskrbeti tudi za vse delavce, ki so tam zaposleni. Kakšne so dolgoročne možnosti za njihovo zaposlitev?

Delavci, ki so zaposleni v rudniku, bi imeli delo v rudniku še precej let po njegovem zaprtju, saj bi morali nazaj v rudnik zveziti precejšnjo količino odpadne metalurške jalovine, ravno tako bi morali še vedno opravljati določene meritve radioaktivnega sevanja na tem področju.

Glede tega je treba tudi povedati, da je bilo veliko ljudi, ki delajo v rudniku, pred odprtjem rudnika zaposlenih v okoliških tovarnah, od koder so jih takrat »potegnili«. Tu bi bilo treba narediti analizo o tem, koliko ljudi je bilo pravzaprav prisiljenih v to, da so si poiskali delo v tem rudniku.

Tudi prebivalci, ki stanujejo v bližini rudnika urana so prizadeti zaradi njegovega obratovanja. Kako naj bi se jim škoda povrnila in kdo naj jim jo povrne?

Škoda za manjvredno življenjsko okolje mora plačati Rudnik urana Žirovski vrh, in ta denar morajo res dobiti ljudje, ki so prizadeti. Ti ljudje, ki trpijo zdruštveno, materialno in duhovno, saj ne vedo, kolikšna je ta nevidna nevarnost, pa do sedaj, vsaj po informacijah sodeč, niso prejemali nobene rente ali odškodnine. Po izjavi predstavnika z občine, pa še po toliko letih niso rešene vse premožensko pravne zadeve med rudnikom in okoliškimi prebivalci.

Pred kratkim sta Zeleni Škofje Loke pripravili ekološko prireditev, ki naj bi ljudi opozorila tudi na nevidno nevarnost, ki preti iz RUŽV. Kaj mislite v prihodnje še storiti v zvezi s tem?

Povsod bo treba izvajati pritisk na vse tiste, ki imajo v rokah odločitve za obstoj Rudnika urana Žirovski vrh. V ta »boj« bo treba pritegniti tudi čimveč ljudi ali pa izvesti referendum: za ali proti zaprtju rudnika.

Odpote strani

Prejeli smo

Celovška zarota - vetrinjska tragedija

Redkokatero delo zgodovinske vede je Slovence doma v zamejstvu in na tujem tako prevzelo kot prav znanstvena študija zgodovinarja Nikolaja Tolstoja z naslovom Celovška zarota, vojni zločini in diplomatska tajnost.

Zgodovinar Nikolaj Tolstoj v svojem delu posega v čas, ki so se za slovenski zgodovinarji in razumljivih razlogov izogibali, kajti koliko sevanja, ki deluje na človekov organizem, se sešteva. Temu sevanju so vseskozi izpostavljeni vsi, ki so zaposleni v rudniku urana, pa tudi vsi okoliški prebivalci. Najhuje je, da rudnik nima urejenega odlagališča metalurške jalovine, kar pomeni dodatno količino sevanja na ljudi. Ogrožena je tudi voda, kajti klubj čistilni napravi se ni zmanjšala radioaktivnost v potoku Brbovščica. Zato lahko sklepamo, da suspendirani delci v jamski vodi niso glavni onesnaževalec.

O odgovornosti jugoslovenskih oblasti za pokol več tisoč vojnih ujetnikov, ki so bili proti svoji volji vrnjeni iz Vetrinja, sedaj ne bom razpravljal. Omejil

se bom na odgovornost za ta pokol iz druge, to je iz angleške strani, ob spoznjanju, da je zločin te druge strani v Vetrinju izobrazil zločine jugoslovenskih oblasti na Kočevskem Rogu, Teharjih in drugod v Sloveniji. Če se iz angleške strani ravna po obvezujočih določbah mednarodnega vojnega prava in razloženih vojnih ujetnikov ne bi izročila jugoslovenskim oblastem, jugoslovenske oblasti vojnih ujetnikov ne bi mogli pobiti, niti mučiti.

Pri tem nemim, da je beseda »vrnitev« neustreza in da je pravi terminus v izrazu »izročitev«, saj domobranci prej niti de iure niti defacto niso bili pod Tito oblastjo.

S tem, ko je angleška stran sprejela predajo (predajo je mogoča tudi zavrniti!) in je domobranci postali samo njeni vojni ujetniki in ne jugoslovenski in ne sovjetski in še celo ameriški ne.

S predajo in izročitvijo orožja je Anglija kot država prevzela vojnopravno obveznost za življenjsko in zdravstveno varnost ujetnikov, saj so po predaji in razložitvi postali ujetniki države in ne ujetniki enot ali poveljnika 5. korpusa angleške armade. Zato brigadni general gospod Toby Low tudi ni bil pristojen za izdajo in podpis povelja za izročitev. Čeprav odgovornost za pobojo vojnih ujetnikov v zadnji konsekvenčni nosi država Anglija, ki odgovarja tudi za protipravna

vojna dejanja poveljnikov svoje armade, pa tudi brigadni general g. Toby Low odgovarja za svoje protipravno dejanje, ki je glede na hude posledice in smrt tisočev ujetnikov, vojni zločin.

Vojni zločin je storil s tem, da je ujetne domobrance, potem ko jih je razočil, izročil jugoslovenski strani, ki jih je mučila in pobila, namesto da bi jih zadržal in zavral proti nasilju in žalitvam, kar je bil po meddržavnem vojnem pravu in iz načel človečnosti dolžan storiti. Zagovor, da ni vedel, da bo jugoslovenska stran ujetnike mučila in pobila,

ga ne oprošča soodgovornosti za njihovo mučenje in usmrnitev. Brigadnemu generalu gospodu Tobiju Lowu se ne more z vso gotovostjo dokazati, da je vedel, kaj se bo z ujetniki zgodilo. Če bi to vedel, tedaj ni mogel biti kriv sostorilista (dolus eventuallis). Povsem utemeljeno pa se mu očita, da je iz malomarnosti, zavestne ali nezavestne, objektivno pomagal jugoslovenskim oblastem, da so mučile in pobile ujetnike, ki jih je prav on s svojim poveljem izročil njim.

Vprašanje torej ni (ali pa še je?), ali je brigadni general gospod Toby Low vedel, da bodo jugoslovenske oblasti nad njimi storile zločin. Na to vprašanje je mogoč le pozitiven odgovor. To je on mogel in moral vedeti.

General gospod Toby Low je v času odločitve 17. maja 1945 imel najvišjo vojaško in splošno izobrazbo. Ni bil samo general, marveč tudi politik s širokim obzorjem in je glede na svojo izobrazbo in možnosti bil informiran o zločinu, ki jih je ideologija nasilja že pred vojno izvajala v Sovjetski zvezki in drugod po svetu, kjer je zavladala ideja leninizma, ki je kravato nasilje. Prav iz angleških medijev je svet že pred vojno izvedel o krvavih množičnih nasiljih. Če tega ni vedel, je pripisati samo njegovi malomarnosti, saj bi kot strateg in politik to mogoč vedeti. V tem pa je njegova krivda (culpa lata).

Če ne koli general in politik, pa se je kot Človek moral zavedati svoje odločitve, od katere so bila odvisna življenja tisočev ljudi, saj se je kot intelektualec moral držati tudi moralnega načela: Responce finem!

Tudi če bi izročitev za Veliko Britanijo imela samo praktičen pomen, ki je mogel biti v poskušu izogniti se obveznostim iz meddržavnega vojnega prava, ostaja izročitev zločin. Najprej zločin po meddržavnem vojnem pravu, nato pa še zločin zoper Človečnost in občo človeško vest.

To ni sodba. Je le ocena vojaka, častnika, zgodovinarja in pravnika, kar sem bil ali sem še, ki povsem soglaša z oceno, ki jo je avtor izrekel v svoji študiji Celovška zarota, vojni zločini in diplomatska tajnost.

Zgodovinarju in sociologu go spodu grofu Nikolaju Tolstoju za njegov prispevek k zgodovini Slovencev, ki je hkrati tudi prispevek k obči človeški morali in kulturi, iskreno čestitamo.

Stanislav Klep
Kranj, Cesta S. Zagarija 1

JAVNI PREDLOG

predsedstvu republike Slovenije in vladu Republike Slovenije v Ljubljani

Skupina nekdanjih borcev NOV in kulturnih delavcev, ki si prizadeva za narodno spravo in pravični mir, skupaj z udeleženci predavanja, ki ga je v Domu španskih borcev v Ljubljani, dne 30. 4. 1990, imel gospod grof Nikolaj Tolstoj iz Londona na temo Celovška zarota, vojni zločini in diplomatske tajnosti, predlagamo,

da predsedstvo Republike Slovenije in vladu Republike Slovenije, sklicujoč se na Ženevski dogovor o ravnanju z vojnimi ujetniki z dne 27. 7. 1929, z aprisa pri vladu Velike Britanije za poimenski seznam vojnih ujetnikov - domobranci in njihovih družinskih članov, ki so bili v zadnjih osmih dneh maja 1945 izročeni jugoslovenskim oblastem na povelje štaba 5. korpusa armade Velike Britanije, ki ga je dne 17. maja 1945 podpisal brigadni general gospod Toby Low. Ljubljana, 30. aprila 1990

Skupina nekdanjih borcev NOV in kulturnih delavcev Stanislav Klep, Viktor Blažič

Franc Sajovic, direktor tržiške kmetijske zadruge:

Do večjih kmetij le z davčno politiko

Križe, 8. maja - "Z razkmetenjem (deagrarizacijo) podeželja se je zmanjšal delež kmečkega prebivalstva, akumulacija se je prelila iz kmetijstva v druge dejavnosti, kmetijstvo pa zanemarilo. Ko so v republiki v sredini šestdesetih let spoznali, da takšna kmetijska politika vodi k pomanjkanju hrane, so se odločili za drugo skrajnost, za pospeševanje kmetijske pridelave za vsako ceno in za določeno samozadostnost. Za to, da bi dosegli 85-odstotno samooskrbo, je šlo v zadnjih dveh desetletjih veliko denarja, vendar pa ta sredstva niso bila vedno najbolj pametno porabljeni. Zdaj so razmere takšne, da so kmetije v primerjavi s tem, kolikor dajejo, preveč opremljene, vsi večji pridelovalci hrane na Gorenjskem pa imajo premalo zemlje," je dejal Franc Sajovic, direktor Gorenjske kmetijske zadruge - TZO Tržič, sicer pa dober poznavalec kmetijskega.

Na nedavnem sestanku gorenjskega preokupnosti za mleko sta rekli, da se bodo razmere začele urejati šele potem, ko bodo od petih kmetov trije prenehali delati... Nekaterim kmetom takšna izjava ni najbolj ugasala.

"Zdi se mi, da se bosta pri nas obdržala le dva tipa kmetij: tiste, ki bodo pridelovale hrane za trg in bodo tudi pod vplivom močnih tržnih zakonitosti ter domače in tuje konkurence, in kmetije, ki se bodo s pridelovalnjem ukvarjale ljubiteljsko in bodo hrano pridelovale predvsem zase za morda še za sorodnike in sosedje. V močni tržni konkurenči bodo lahko zdržale le kmetije z okrog trideset hektarji zemljišč in z intenzivno pridelavo. Če to ponazorim z razmerami pri mleku, pomeni, da bodo kmetije s povprečno mlečnostjo 3000 litrov mleka na kravo, delate zastonj in da bodo nekaj zaslužili le tisti, ki bodo dosegali mlečnost 6000 litrov na kravo. Sedajna kalkulacija stroškov prireje litra mleka temelji na povprečno mlečnost 3500 litrov mleka na kravo in na staležu enajst krav na kmetijo. Ker so predpostavke takšne, je razumljivo, da je tudi mleko drag. Liter mleka sicer stane pri nas prav toliko kot v Avstriji, vendar je kupna moč prebivalstva nekako trikrat manjša."

Da so kmetije premajhne in tudi glavni razlog za predrago hrano, vemo domala vse. O tem, kako priti do večjih kmetij, pa so mnena zelo različna. Kakšno je vaše?

"Zdaj je tako, da se ljudje zemlje oklepajo, ker ima ceno in ker jih tudi ničesar ne udari po žepu, čeprav jo slabo obdelujejo. Ko bo zemlja zgubila ceno in bo zaradi visokih davkov postala lastnikom v bremetu, jo bodo radi prodali tistim, ki bi

jo obdelovali. To bo mogoče doseči le z davčno politiko, ki bo "kaznovala" slabo obdelovanje in "nagrajevala" dobro, vendar tudi to šele tedaj, ko bo gospodarstvo postal trdnejši temelj socialne varnosti."

O tem, kakšna naj bi bila usoda družbenih posestev, je v Sloveniji veliko polemici.

"Zadnje čase se za vso družbeno zemljo govorji, kot da je to samo pokradena kmečka zemlja. V tržiški zadruži smo v zadnjih sedemnajstih letih odkupili trideset hektarjev zemljišč. Spominjam se časov, ko zemlja ni bila nič vredna in so jo nekateri, ki so jo imeli več, kot je veljal census za pridobitev otroških dodatkov, prodali samo zato, da so dobili dodatke. Za dva otroka so znašali približno toliko, kot je bila tedaj povprečna plača."

čnih razprav, predvsem med kmečko zvezo in zagovorniki družbenih posestev.

"Moje mnenje je takšno, da so družbeni posestva s koncentracijo denarja, zemlje in znanja odigrala pomembno strokovno-razvojno vlogo in da brez njih tudi na kmetijah ne bi bilo takšnega napredka. Ne zdi se mi najbolj pametno, da bi družbeni posestva preprosto likvidirali, ker gre za zaokrožene celote in za vzpostavljeno razmerje med zemljišči, hlevi, strojno opremljenostjo in zaposlenimi. Če bi vso zemljo, ki si jo posestva lastijo, razdelili kmetom, bi to tudi na kmetijah povzročilo nekaj težav - hlevi bi postali premajhni, traktorji premalo močni... Dobra, konkurenčna posestva, ki so sposobna sama preživljati, naj ostanejo; tista, ki jih trg ne bi priznal, pa naj

je takšno, da so družbeni posestva s koncentracijo denarja, zemlje in znanja odigrala pomembno strokovno-razvojno vlogo in da brez njih tudi na kmetijah ne bi bilo takšnega napredka. Ne zdi se mi najbolj pametno, da bi družbeni posestva preprosto likvidirali, ker gre za zaokrožene celote in za vzpostavljeno razmerje med zemljišči, hlevi, strojno opremljenostjo in zaposlenimi. Če bi vso zemljo, ki si jo posestva lastijo, razdelili kmetom, bi to tudi na kmetijah povzročilo nekaj težav - hlevi bi postali premajhni, traktorji premalo močni... Dobra, konkurenčna posestva, ki so sposobna sama preživljati, naj ostanejo; tista, ki jih trg ne bi priznal, pa naj

zemljo odprodajo kmetom oz. najboljšim gospodarjem."

Tudi številne planine so bile nekdaj v zasebni, kmečki lasti. Bi jih bilo mogoče vrniti nekdanjim lastnikom?

"Kmetijski inštitut Slovenije je pri izračunu stroškov za prirejo litra mleka upošteval ceno koruze štiri dinarje za kilogram, zdaj pa je koruza že po tri dinarje. Razmerje se je spremenilo, zato se bo najkasneje v dveh mesecih znižala tudi odkupna cena mleka. Ne samo zato, ker se cenijo surovine, ampak predvsem zaradi delovanja trga in konkurence."

Vzemimo za primer planino Tegošče. Med kmeti, ki bodo letos pasli živilo na njej, je morda vsega pet nekdanjih upravičencev, vsi drugi pa so od drugod. Če bi hoteli vzpostaviti stanje, kakršno je bilo po vojni, bi planina zamrla: mnogi, ki so imeli pravico za pašo na planini, se ne ukvarjajo več s kmetijstvom, živijo drugje in nimajo živine; drugi, ki bi radi pasli, pa nimajo pravic. Komu torej vrniti planine - nekdanjim ali sedanjim upravičencem. Komu danim srenjsko zemljo? Kaj storiti v primeru, ko so kmetu vzeli sto hektarjev zemlje in jo razdelili vaškim revžem, nekateri med njimi pa so jo potem prodali..."

So tudi v tržiški občini zemljische krivice, ki bi se jih dalo popraviti?

Zemlja, ki so jo ljudje prodali, tudi zato, ker jim je šlo za otroške dodatke, je prodana in ni sporna, čeprav je zdaj to družbena zemlja; prav tako ni sporna zemlja, ki so jo ljudje dali za plačilo davkov, zemlja, ki jim je bila odvzeta ob arondaciji, a so zanj dobili drugo zemljo ali plačilo... Sporni so primeri, ko kmetje ob arondaciji niso pristali na zamenjavo zemljišč niti niso hoteli vzeti odškodnine (pobral jo je občinski proračun) in ko tudi zemljišča niso bila porabljena za to, kar so bila odvzeta (za oblikovanje posestev). Nova skupščina bo morala popraviti takšne in podobne krivice, kmečki zvezni sem že svetoval, naj zbere potrebno dokumentacijo, sicer pa ima zadružna dovolj zemljišč, da bo krivice lahko popravila." C. Zaplotnik

Za suhoparnimi podatki - tragedije

Nesreča, ki se je pripetila pred kratkim v bližini Nakla, ko je pod traktorjem umrl nekdanji direktor nakelske kmetijske zadruge, je povod za razmišlanje o številnih nesrečah traktoristov in njihovih sopotnikov, predvsem pa o grozljivih podatkih, ki opozarjajo, da se je varnost pri delu v kmetijstvu bistveno poslabšala. Lani se je pri vožnji in delu s traktorjem pripetilo 44 nezgod, 11 več kot prejšnje leto, v nesrečah je umrlo 23 ljudi, sedem več kot predlani, poškodovalo se jih je 23 ali pet več kot prejšnje leto...

Za suhoparnimi podatki, ki med drugim kažejo, da se največ nezgod pripeti zaradi neprevidnosti pri vožnji in delu na strmini, pomanjkanja občutka za nevarnosti (neprevidene okoliščine) in slabe opremljenosti traktorjev z varnostnimi loki in kabinami ter v času, ko delovna zavzetost in skrb za varnost že popušča (ob sobotah, med 16. in 18. uro), se skrivajo številne družinske tragedije in usode naših kmetij. Samo nekaj lanskih primerov - v opozorilo in v razmislek, da usodnih napak ne bi ponavljali! Neprevidni traktorist je pri vožnji po dvorišču povozil tri: otroka sta jo odnesla s poškodbami, starejši je podlegel. Drugi primer: ko sta oče in mati nakladala seno na traktorsko prikolico, je traktor, na njem pa triletni fantič, zdrsnil in se zatezel v drevo, otrok pa padel s traktorja in se ubil... Tretji primer: pri trošenju gnoja po strmem pobočju je traktor zdrsnil, se prevrnil in pokopal pod sabo traktorista, in še četrti: ko se na traktorsko prikolico nakladali drva, je traktor začel drseti, kmet ga je hotel rešiti in skočiti nanj, pa je padel pod kolesa...

Da je varnost pri delu in vožnji s traktorji slaba, nam ni treba brati skrbnega poročila, ki ga je o nesrečah s traktorji pripravil republiški svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu; dovolj je že, da se z odprtimi očmi vozimo po (podeželskih) cestah in da opazujemo. Veliko traktorjev je še vedno brez varnostnega loka ali kabine, z gumami, ki so na razmocenem in strmem pobočju primernejše za drsanje kot za varno delo, z vozniki, ki še niso upihnili desete svečke na torte ali so zakoračili že v sedemdeseta in osemdeseta leta...

C. Zaplotnik

Zadružna kmetijska banka odpira vrata Kmetje - varčevalci in delničarji

Ljubljana, 8. maja - Slovenska zadružna kmetijska banka, ki je bila sicer ustanovljena 18. januarja letos v Celju, bo v torek odprla nove poslovne prostore na Miklošičevi 4 v Ljubljani. Poleg varčevalcev banke bodo v njej lahko urejali denarne zadeve tudi kmetje, ki prihajajo v Ljubljano po različnih opravkih in so varčevalci hranilno kreditnih služb. Izvršilni odbor bo obrestno mero določil danes, v petek, zanesljivo pa bo nekoliko ugodnejša, ker banka za zdaj nima nobenih dvomljivih naložb iz preteklosti.

Zadružno kmetijsko banko so ustanovile kmetijske zadruge, hranilno kreditne službe, gozdna gospodarstva, kmetijski kombinati, predelovalni obrati, trgovske organizacije in nekatere ustanove. Ustanovitelji so vplačali 500 delnic v skupni vrednosti 10 milijonov dinarjev, kar je bilo petkrat več, kot je bil po zakonu census za ustanovitev. V kratkem bodo razpisali še za 150 milijonov dinarjev delnic, te pa bodo lahko kupovali tudi kmetje in drugi občani.

Banka bo v prostorih na Miklošičevi 4, kjer je nekaj že bila banka, odprla osem blagajniških mest za poslovanje z občani. Obrestne mere za vloge na vpogled in za sredstva podjetij bodo, kot smo že zapisali, nekoliko višje kot v drugih bankah. Delovni čas bo prilagojen potrebam občanom. Zjutraj bo odprla vrata že ob pol sedmih, da bodo varčevalci lahko urejali denarne zadeve še pred šolo in službo, popoldne pa jih bo zaprla ob petih.

Pred odprtjem poslovnih prostorov nove banke bo še prvi zbor delničarjev, na katerem naj bi izbrali tudi direktorja banke in njegovega namestnika. Razpisna komisija predlaga zboru za direktorja Milana Kneževica, (do)sedanjega kmetijskega ministra, za namestnika pa Vlada Samca, dosedanjega direktorja sektorja za plan in finance Abanke.

C. Z.

MEŠETAR

Kakšna bo odkupna cena za mleko, oddano maju? Cena bo takšna kot za mleko, ki je bilo oddano aprila. Tolščobna enota bo tudi ta mesec vredna 0,816 dinarja, kar pomeni, da je osnovna cena za mleko s 3,6 odstotka tolše 2,94 dinarja za liter; k tej ceni pa je treba pristeti še republiški dodatek 0,58 dinarja za liter, republiško premijo, ki je v nižinskem kmetijskem območju 0,16 dinarja za liter, in hribovskem 0,56 dinarja in v gorskem 0,80 dinarja za liter, občinsko premijo (kjer jo imajo) in dodatek na kakovost.

Guzelj "Kmečki stroj" - Tudi na Gorenjskem je vse več podjetnih zasebnikov, ki se ukvarjajo s prodajo rabljenih kmetijskih strojev. Stanko Kalan s Poljšice pri Podnartu prodaja v svoji "Brazdi" nove in rabljene kmetijske stroje, Franci Guzelj, po domači Vodnikov iz Sv. Barbare pri Škofji Loki, pa je pred nedavnim v dolini Hrastnice odprl "Kmečki stroj", komisijo prodajalno rabljenih kmetijskih strojev in nadomestnih delov. Pa ne le to: Franci se je odločil tudi za svoj sejem. Prvega je pripravil aprila, drugega na prvo majsko nedeljo. Obisk je bil dober, med radovedneži pa so bili tudi povsem resni kupci.

Pa še nekaj za ovčerejce! V škojeloških Mesoizdelkih odkupejo jagnjeta (25 do 30 kilogramov žive oz. do 15 kilogramov mesa) po 50 dinarjev za kilogram, starejše ovce pa po 36 dinarjev za kilogram. Ponudbe ni, ovčerejci sami poiščajo (boljše) kupce, pravijo v Mesoizdelkih.

ureja CVETO ZAPLOTNIK

Dr. Marijan Rožič, predsednik Zadružne zveze Jugoslavije?

Ljubljana, 8. maja - Novica je resda še neuradna, vendar dobro obveščeni krogi trdijo, da bo dr. Marijan Rožič z Ribčevega laza v Bohinju kmalu postal predsednik Zadružne zveze Jugoslavije. Prejšnji predsednik Klime Čorbe je namreč umrl v prometni nesreči, po njegovi smrti pa zadružno zvezo vodi podpredsednik Jovan Ivanšević.

Kot je znano, je dr. Rožič doslej opravljal že številne politične funkcije v državi, med drugim je bil predsednik zvezne konference SZDL in predsednik zvezne skupščine, sicer pa je tudi predsednik organizacijskega odbora kongresa jugoslovenskih zadružnikov, ki bo letos v Beogradu.

Iz klopovalga jajčeca se izleže ličinka, še nepopolno razvit parazit s tremi pari nog in brez spolnih organov. Ličinka se prsesa na hladnokrvne (kuščarji, kače) ali toplokrvne živali (drobni sesalci in ptice) ter se napije krvi. Čez nekaj dni odpade z gostitelja in se levi. Po nekaj levitvah pridobi četrte pari nog in spolno dozori. Nato se pari. Po oplođitvi zleže samica na vejo poljubnega grma, odkoder se spusti na mimoidožival ali človeka. Pot na sponje čakališče najde sicer slepi klop s pomočjo kože, občutljive na svetlobo. Vonj po masleni kislini, ki uhaja iz kožnih žlez sesalcev, signalizira parazitu, kdaj se je treba vreči na gostitelja. Če pada na toplo, kar zazna s finim čutom za topoto, si poišče mesto brez dlake, kjer se zarije v kožno tkivo žrte. Za klop je redka sreča, če mu to uspe, saj večkrat zgreši gostitelja in mora ponovno na preživljiv, sicer brez hrane preživi tudi desetletje. Klop posesa 0,5 do 2,0 ml krvi. Ta izdatna krvava go-

stija je za klop tudi zadnja, samici namreč ne preostane nič drugega, kot da se sedaj spusti na tla, kjer odloži svojih 2.000 do 18.000 jajčec in pogine. Če je klop med svojim razvojem od gozdnih ali poljskih misli s posezano krvjo prejel virus meningoencefalitisa, ga zlahka prenese z vdom na človeka. Prizadeti ljudje (teh je v Sloveniji med 200 in 300 letno) zbolejijo 10 do 18 dni po vdomu z visoko vročino, glavobolom, bruhanjem, trebušnimi bolečinami in togostjo ali celo krči v zatiču. Zdravljenje je dolgotrajno, bolezen nerdenko zapusti posledice.

Druga nevarna bolezen, ki jo prenašajo klopi v vdomu, je lymbska borelioza. Bolezen povzroča bakterija Borrelia burgdorferi, ki se zadržuje v gozdnih ali poljskih mislih ter drugih sesalcih. Okuženi človek opazi 4 do 25 dni po vdomu rdečo pego, ki se širi. Sredina pege nato obledi, tako da nastane rdeč obroč, ki lahko dosegne premer tudi do 50 cm. Ob tem se pogosto pojavi vnetje

bezgavk, vročina in bolečine v okončinah. Sledijo znaki prizadetosti srca in živčevja. Prizadeti lahko ozdravi brez zdravljenja ali pa postane kronični bolnik in nosilec infekcije z znaki skelepnega vnetja, srčnih in živčnih motenj. Bolezen

T. V.

Uspešna sezona jeseniškega hokeja

Pionirji in mladinci najboljši v državi

Najbolj sveža in najbolj zanimiva novica iz tabora jeseniških hokejistov je, da bo v novi sezoni vodil prvo moštvo Jesenic Jaroslav Selvak iz Češkoslovaške, ki je z moštvom Koščic osvojil tretje mesto na zadnjem državnem prvenstvu.

Jesenice, 9. maja - Sedanji trener Vaclav Červeny, ki je treniral prvo moštvo v drugem delu državnega prvenstva, pa odhaja na staro dolžnost: vadil bo mlajše selekcije Jesenic, s katerimi je pretekla leta posegal po državnih naslovih.

Sicer pa so jeseniški hokejisti s preteklo sezono zadovoljni. Posebej so presenetile mlajše selekcije, pa tudi drugo mesto članskega moštva v državnem prvenstvu ni zanemarljiv uspeh, saj je bil cilj sezone uvrstitev v superfinale. Mlajši pionirji, ki jih trenira Jože Trebušak, so republiški prvaki. Starejši pionirji so pod vodstvom Romana Pristova republiški in državni prvaci, prav tako pa tudi mladinci, ki jih trenira Vaclav Červeny. Klub je pripravil za mlade hokejiste sprejem v hotelu Planina pod Golico. Tudi v prihodnje bo veljala mladim posebna pozornost. Pri zbiranju sredstev pa pomaga tudi ansambel Bratov Avenik. Sodelovanje je učeteno predvsem po zaslugu Francija Koširja, člana ansambla, ki je v upravi kluba zadolžen za propagando. V petek, 18. maja, bo v dvorani pod Mežakljo koncert ansambla, čisti izkupiček pa bo namenjen razvoju pionirskega in mladinskega hokeja.

J. Rabič

Kranjčanke v boju za sredino

Kranj, 9. maja - V II. zvezni ženski rokometni ligi - zahod bo konec tedna na sporednu predzadnjo kolo. Kranjčanke, ki po poškodbah nekaterih ključnih igralk igrajo sedaj v popolnejši postavi, so igrale v zadnjem kolu na Reki z drugouvrščenim Zametom in zgubile s 26 : 30. V tokratnem kolu igrajo že danes (petek) ob 20. uri v dvorani na Planini s Trešnjevko, ki trenutno zaseda tretje mesto na lestvici. Kranjčanke z dobro igro napovedujejo boj za zmago, obenem pa vabijo k čim številnejšemu obisku tekme. To bi bila nagrada za igralke, ki delajo v izredno skromnih razmerah, verjetno najslabšimi med vsemi moštvi v ligi. Med odmorom bodo žrebali praktične nagrade.

J. K.

24. mednarodna kolesarska dirka Alpe - Adria

Druga etapa Alešu Pagonu

Kranj, 10. maja - S torkovo prvo etapo v ekipnem kronometru na krožni proggi ob Jarunskem jezeru pri Zagrebu, ko je zmagal moštvo Kazahstan, se je začela letošnja mednarodna kolesarska dirka Alpe - Adria. Že prvi dan pa je pomenil tudi velik uspeh za naše kolesarje, zlasti za 23 - letnega Kranjčanca Aleša Pagona.

Aleš Pagon (Sava) je dokazal, da je v odlični formi, saj je na ptujski Grad pripeljal pred izkušenim Janezom Lampičem in Aleksandrom Šmercem. Tako je druga etapa od Zagreba do Ptuja (dolga 128 kilometrov) minula v znamenju naših kolesarjev. Zato je toliko bolj presenetljiv razplet tretje etape od Ptuja do Borovelj (dolga 161 kilometrov), ko se je naš najboljši uvrstil na 10. mesto (Rnjaković - Rog). Zmagal je Grk Maniatis pred Šavčenkonom (Kazahstan) in Petrovom iz Bolgarije.

Naši kolesarji se bodo morali do sobotnega cilja v Ljubljani še močno potruditi. Do takrat jih pa današnji etapi od Borovelj do Italije čaka še peta etapa od Tarčeta do Gradeža in šesta etapa do Ljubljane.

V. Stanovnik

Vaterpolisti Triglava v play outu

Cilj je obstanek v ligi

Kranj, 10. maja - V zadnjem srečanju I. zvezne vaterpolske lige so kranjski vaterpolisti gostovali v Splitu in (pričakovano) izgubili z ekipo Jadran Koteks. S širimi točkami so tako pristali na predzadnjem mestu na lestvici.

Kot poroča Uroš Čadež, je kranjski prvoligaš, klub dobri igri, moral priznati premoč Splitčanov. Čeprav so vaterpolisti Triglava v začetku vodili, so razigrani Splitčani končali prvo četrtino v svojo korist (6 : 3). Triglav je nato zaigral še bolj angažirano v obrambi, tako da je zadnjo četrtino tudi dobil (3 : 4). Ob koncu je bil rezultat 19 : 12 v korist Jadranu.

Matičar Brinovec, sekretar Vaterpolo kluba Triglav, je po zadnjem rednem kolu povedal: "Uradnega obvestila o igranju v play outu še nismo dobili, vendar po razporedu igramo prvo tekmo na

V. Stanovnik

Reki pri ekipi Primorja. Tekma bo prihodnjo sredo, 16. maja, na tekmo pa bo predvidoma odpeljal tudi avtobus z navijači iz Kranja. Naslednja tekma bo 19. maja v letnem bazenu v Kranju, morabitna tretja tekma (za obstanek v ligi sta potrebeni dve zmagi), pa bo spet v Kranju. Seveda v klubu računamo na zmage in obstanek v ligi, saj je ekipa objektivno boljša, kot nasprotnik Primorje. Zavedamo pa se, da nam igranje v I.A zvezni vaterpolski ligi prinaša velike stroške (zlasti potovanja), za katere - ob osiromašenem kranjskem gospodarstvu - še ne vemo, kako jih bomo zmogli."

V. Stanovnik

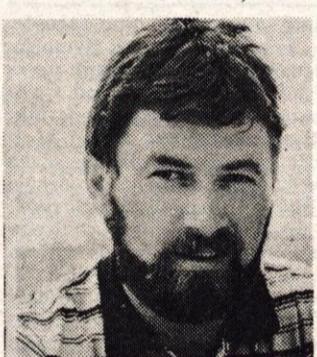
Prvi ATP turnir Challenger "Slovenija Open 90" v Domžalah

Tenis postaja slovenski nacionalni šport

S torkovo slovesno otvoritvijo teniškega turnirja in stadiona v Domžalah je slovenski tenis naredil odločilne korake k evropski kakovosti.

Domžale, 8. maja - Prekrasen teniški stadion, ki ga je v rekordnem času zgradilo Gradbeno podjetje Grosuplje in se po besedah poznavalcev lahko meri z najlepšimi teniškimi stadioni na svetu, je te dni prizorišče prvega ATP turnirja Challenger "Slovenija Open 90". Prvi tekmovalni dan turnirja je prinesel zmago Mariborčanu Iztoku Božiču (v sredo je nato izgubil), po sredinem nadaljevanju tekovega dvoboja z Švedom Kultijem, pa se je v drugo kolo uvrstil tudi Bruno Orešar, naš prvi adut na turnirju. V drugem kolu sta tudi Blaž Trupej in Saša Hirszon med dvojicami.

"Ideja o graditvi teniškega stadiiona v Sloveniji je stara približno tri leta. Ob velikem razmahu tenisa pri nas smo rabili republiški center, ki bi bil privlačen tako za tekmovalce, kot obiskovalce. Ideja je bila izpeljana z izjemno koordinacijo Gradbenega podjetja Grosuplje, občino Domžale in Teniškim skladom Slovenije," je ob začetku turnirja povedal sekretar Teniškega sklada, Aleksander Lucu. Zvone Trtnik, direktor

delniške družbe TEN TEN, ki center vodi in upravlja, pa tako predstavlja najnovješo pridobitev slovenskega tenisa: "Stadion stoji v športnem parku v Domžalah, kjer je tudi odprt plavalni bazen, nogometno igrišče, deset zunanjih teniških igrišč in teniška dvorana s tremi igrišči. Stadion je v izjemnem času, enem letu, zgradilo GP Grosuplje, ki je investitor in izvajalec hkrati. Stadion lahko sprejme 2800 obiskovalcev. Ob objektu so še tri peščena igrišča in dve igrišči obdelani s color setom. 2600 kvadratnih metrov površine v dveh etažah in medetaži je namenjenih različnim lokalom, ki so v prosti prodaji. V njih namevamo organizirati gostinske lokale, fitness center, medicinske centra, turistične agencije, banko..." Firma TEN TEN bo

V. Stanovnik

Uspeh škofjeloških košarkaric

Kadetinje Odeje-Marmorja v finalu

Becej, 6. maja - Na polfinalnem kadetskem turnirju v Beču je ekipa košarkaric Odeje Marmorja dosegla neprizakovani uspeh, saj so dekleta premagale favoritnine, ekipo Crvene Zvezde in ekipo Zvezdarne iz Beograda. Najboljša med posameznicami je bila Mateja Kržišnik, z odličnimi skoki pod košem pa se je izkazala Dragica Žagar. Ekipo jo vodil Igor Dolenc. Zmaga na turnirju je nov uspeh škofjeloške ženske košarke. Poleg Odeje-Marmorja so se na finalni turnir, ki bo predvidoma ob 18. do 20. maja, uvrstile še kadetske ekipne Ide Ježice, Montmontaže in Hercegnovega.

V. S.

Na Bledu nad 300 kolesarjev

Bled, 6. maja - Člani Kolesarskega kluba Bled so izvedli 19. tradicionalno kolesarsko dirko okoli blejskega jezera. Start in cilj je bil v avtocampu Zaka, tekmovalke in tekmovalci pa so v posameznih kategorijah prevozili več krogov. En krog okoli jezera je bil dolg 2950 metrov.

Nastopilo je 322 tekmovalcev in tekmovalk iz 35 domačih klubov ter štirih klubov iz Avstrije. Pri članilih je slavil Aleš Pagon (Sava Kranj) pred Sandijem Papežem (Krka).

Rezultati-zmagovalci posameznih kategorij: pionirji A: Klemenčič (Rog), pionirji B: Berce (Sava Kranj), st. mladinci: Stangelj (Krka), člani: Pagon (Sava Kranj), članice: Trebizian (Rog), veterani A: Mihojevič (KK Janez Peterhel), veterani BC: Tarman (Beljak), veterani DEF: Omerzel (Rog) rekreativci: Zakanik (Rog).

J. Rabič

rati vrhunskega trenerja (najbrž je možnost izbire le med tujimi), ob njem pa ekipo domačih, strokovno usposobljenih trenerjev, ki bi skrbeli za naše mlade igralce. Po "eksploziji tenisa" v Sloveniji se zavedamo, da je potrebno iz kvantitete preiti v kvaliteto. Center pa naj bi se povezal tudi s Fakulteto za telesno kulturo, zlasti glede strokovnih vprašanj," razmišlja o vlogi teniškega centra v Domžalah dr. Oto Kugonič, predsednik strokovnega sveta pri Teniški zvezi Slovenije. Nikola Spear, direktor

kot je v Domžalah. Zelo je presečen nad lepim stadionom, računa pa na visoko uvrstitev (upa na zmago), ki bi ga uvrstila med prvih 50 igralcev na svetu. Najboljši jugoslovanski tekmovalec na turnirju Bruno Orešar

tor turnirja pa pravi: "Tenis ni več le šport bogatih, temveč šport, ki omogoča rekreacijo vsem. To se vidi po obisku turnirja, ki je najkvalitetnejši izraz teniške igre. Organizacija takega turnirja, kot je "Slovenija Open 90" pa izboljšuje strokovno kvalitetu tudi ostalih institucij, od sodniške organizacije (tukaj sodijo in organizirajo tečaje sojenja najboljši svetovni teniški sodniki), do organizacijskih ekip."

Kot je povedal Andrew Sznajder iz Kanade, ki je po ATP rangu na 58 mestu, je s turnirjem zelo zadovoljen, saj je organizacija na ravni turnirjev, kjer je nagradni sklad 500 tisoč in ne 50 tisoč dolarjev,

V. Stanovnik
slike: G. Šinik

RADSPORT BRUNNER

CELOVEC, PISCHELSDORFERSTRASSE 189, Tel. 9943-463-47303

PRODAJA • SERVIS • STARO ZA NOVO • IZPOSOJANJE
GORSKA, MESTNA, ŠPORTNA IN DIRKALNA KOLESA

Vabila, obvestila

Slovensko prvenstvo paraplegikov v košarki na Jesenicah - V telovadnici Centra srednjega usmerjenega izobraževanja na Jesenicah bo v nedeljo, 13. maja, 12. turnir paraplegikov Slovenije v sedeči košarki, ki bo štel tudi za republiško prvenstvo. Otvoritev turnirja bo ob 8. uri, organizatorja pa sta sindikat železarne in njen aktiv invalidov, pomaga pa tudi jesenski sindikalni svet.

Nogometni spored - V zadnjem kolu II. slovenske nogometne lige je Naklo s težavo premagalo Britof v Britofu s 3 : 2, na tekmi med Jesenicami in Triglavom pa ni bilo zadevk. Do konca so še štiri kola, kandidata za prvaka pa sta Naklo in Jadran Lama, za izpad v Britof, Bela krajina in Postojna. **O prvaku bo veliko odločala nedeljska tekma ob 17. uri v Naklem med Naklom in Jadran Lamo, ki sta na vrhu s 30 oziroma 29 točkami.** Triglav igra ob 17. uri z Belo krajino (Triglavu samo zmaga zagotavlja obstanek v ligi), Britof pa ima priložnost v nedeljo na tekmi v Postojni. V slovenski mladinski ligi bo v nedeljo ob 10.30 v Stražišču derbi med Savo in Britofom, mladinci Triglava pa so prosti. V gorenjski A ligi bodo v soboto ob 17.15 igrali LTH : Bitnje, Zarica : Alpina, Alples : Bohinj, Sava : Mavčiče, Tržič : Visoko in Primskovo : Lesce. V B ligi pa bodo igrali Bled : Podgorje, Velesovo : Grintavec, Britof B : Trboje, Kokrica : Šenčur in Hrastje : Polet. Kadeti igrajo v soboto ob 10. uri, pionirji ob 15.45, mladinci pa v nedeljo ob 9.30.

Rokometni spored - V moški republiški rokometni ligi bo na sporedu 20. kolo. Škofjeloški Šešir bo igral v soboto ob 20. uri doma z Usnjarem. V ženski ligi pa bodo odigrali 16. kolo. Alples gostuje v nedeljo ob 11. uri pri Braniku v Mariboru. V drugi moški ligi igra tržički Peko v soboto ob 19. uri doma s Ponikvo, Predvor pa gostuje ob isti uri v Kamniku. V drugi ženski ligi igrajo Predvorčanke doma s Partizanom iz Zagorja. V skupini center gostuje Predvor v soboto ob 17. uri v Kamniku, Šešir pa ob isti uri pri Krimu, Peko pa igra v soboto ob 17.30 doma s Ponikvo, medtem ko je Šešir 11. prost. V ligi mladink bo na sporedu derbi med Alplesom in Predvorom, Duplje in sava igrata v nedeljo ob 10. uri, Peko in Polje pa v soboto ob 16.30.

ureja JOŽE KOŠNIK

Saj TO ne more biti res! Tako že dva do tri dni vzklika polovica Slovenije, ko kajpak misli na humoristične seje republike skupščine. Ko bi bili volilci deležni le nekaj humorističnih vložkov, kar se za dobro demokracijo tudi spodobi, bi bilo nekako kar pozivljajoče in sproščajoče. Da je pa novorojene poslanke komedijantstvo dobesedno kar obsedlo, si pa še v sajnah ne bi mislili. Čisti »vicmoharji«!

Dolga leta smo gledatelji in gledateljice ljubljanski televizijsi očitali, da absolutno ne skrbi dovolj za svoj razvedrilni program. Zadnja leta so ga res nekoliko poživili in obogatili z nekaj novimi, fletnimi oddajami, kot je, recimo, Trefaltovo Kolo sreće, vezano na temo: bo netopirček skočil ali ne bo skočil?

S prenosu iz parlamentarnih klopi pa ima televizija razvedrilni program kompleten! Kot kaže, je padla televizijem sejka v med: da se politično življenje namreč tako silovito obrne, da se ti zabave niti ni treba posebej umišljati in izmišljati. Kar pride, sama po sebi in sproža salve smeha pred televiziskimi kamerami. Nadaljevanka Alo, alo ima v neposrednem prenosu iz slovenskih poslanskih klopi tako resno konkurenco. Tako sočni dialogi, ki nam jih obetajo naši poslanci, so vredni Ilfa in Petrova, ob proceduralnih zapletih in ob ostali situacijski komiki je sloviti Rene iz Alo, aloja pravi učenček....

Ko te takole daje poklicna zavist, češ nekaterem se pa res cedita med in mleko, s skrajno nejevoljo obračas strani lastnega časopisa. Kakšna črna resnoba! Na žalost ni vsak dan in vsako noč prenosa iz skupščine, da bi se človek dnevno in no-

Ministrice, kjeee si?

čno nakrohotal, kajti sčasoma se pa res že naveliča pozivati izvoljeno oblast k resnosti in tolerantnosti. Bežite no, saj so ja vsi polnoletni!

Ko se zalotiš ob misli, da bi bilo še najbolje brati male oglase in preštudirati, kdo kaj prodaja in po čem, se ti pogled čisto po naključju ustavi na protestu socialistov iz Škofje Loke, ki v sporočilu za javnost hudo zamerijo svoji sovačanki, sicer slovenski ministri za turizem, da je obiskala partijsko pisarno, pri njih, socialistih, ki so jo resno kandidirali za županjo, pa se sploh ni oglasila!

Šveta pomagavka!

Najprej te petkrat strese. Prebereš še petkrat, prebereš še desetkrat. Potem te pa kar naprej ruka! V čem je pravzaprav naglavni greh ministrice? Da je šla k politični konkurenci, mi-

mo vrat svojih predlagateljev? In jih tako nedopustno ignorira, če ne že globoko in dosmrtno užalila.

Slovenska demokracija se v svojih začetkih z raznoraznimi oblikami kaže kot boj za oblast, tudi z mesarskim nožem, predvsem pa izkazuje grozljivo netolerantnost do drugačemislečih. V redu, če tako že mora biti. Ampak da te bodo zdaj celo špionirali, kam hodiš in te zaradi tega javno sramotili - ta je pa le prehuda!

Po svoje je lahko ministrica še srečna, kajti gorje ji, če bi pri nas izbruhnila demokracija že pred dvema letoma. Ko je sklicevala in hodila na delovne sestanke naše turistične občine, smo jo novinarji strašno cenili, Pa veste, zakaj? Zato, ker smo s teh sestankov prav zaradi njene konkretnosti in strokovnosti vedno lahko prima poročali. Pa si zdaj zamislite, da bi hodila med turistične direktorje, ki so po pravilu vedno vsi spriti med seboj, v takem demokratičnem vzdusu, ki zdaj vlada po Sloveniji. Kdorkoli lahko že pisne, da se mu mora javiti - če pa se ne, jo po »cajtengih« sprašuje: ministrica, kjeee si?

In bi jo - recimo - lahko tudi moja malenkost povabila, naj se pred sestankom oglaši še pri nas doma, če že dirka proti Kranjski gori. Vse bi naredili: počedili po hiši, kofetek bi ji skuhal, psa zaprl. Nje pa - od nikoder! Meni nič, tebi nič bi ignorasiščko dirkalo kar mimo. Vsi besni, ker ni pritisnila tudi na našo kljuko, bi jo v današnji demokratski maniri jadrno da li v prvi »cajteng«.

Le kdo bi si mislil, kaj vse bo bruhal naša demokracija!

D. Sedej

Alpski večer na Bledu

V soboto zvečer bo že četrtek Alpski večer na Bledu, ki ga pripravlja Alpški kvintet. Šestnajst ansambl bo v štirurnem programu izvedlo petdeset skladb; prireditev bo snemala televizija, gostinski delavci so dobro pripravljeni. Poleg blejskih hotelirjev bodo za jedajo in pičajo poskrbeli MIP iz Nove Gorice in Goriške Brda, ki pripravlja za nastopajoče še posebno presenečenje - veliko šestilitrsko steklenico najboljšega sekta.

Vse to nam je povedal Jože Antonič, vodja Alpškega kvinteta. Ansambel se je pravkar vrnil z gostovanja po Nemčiji in so seboj imeli 850 kilometrov dolgo pot. Optimistično razpoložen je namignil, da teče vse po planu. Alpski večer je samo eden izmed številnih nastopov kvinteta. Vendar vsi člani ansambla dobre volje prenašajo napore, ki jih prinaša tovrstno življenje.

Jože Antonič, vodja ansambla Alpški kvintet

»Ampak saj smo Gorenjci,« pravi Antonič, »Da bi nam le zdravje dobro služilo.« In še to: obiskovalcev je pri blejskem Kompassu na voljo še nekaj vstopnic za tribune.

Nagradsna igra

V prejšnjih številkah smo objavili tri nagradne kupone z vprašanji v zvezi z Alpskim večerom. Prispelo je okoli 150 dopisnic, včinoma s pravilnimi odgovori na vsa nagradna vprašanja.

Žreb je bil naklonjen naslednjim reševalcem, ki bodo po pošti prejeli dve vstopnici za Alpski večer, ki bo 12. maja v športni dvorani na Bledu.

Alpski večer bodo spremljali: Janez Čampa iz Kranja, Uroš Kristan iz Radovljice, Tinka Jelenc iz Kranja, Nina Justin iz Ribnega pri Bledu, Andrej Pivk iz Tržiča in Jelka Belec iz Kranja.

zadolževal, da je popotoval po svetu. Občinski očetje so bili nemalo presenečeni, ko so uvideli, da je občinska blagajna popolnoma prazna! DRazsipni župan je potoval po vsem svetu, bil celo v Bangladešu in v Pakistangu ter seveda v nekoliko bližnji Italiji, Franciji, Nemčiji. Sestanku občinskega sveta, na katerem so razpravljali o prazni blagajni, ni prisostvoval, ker je bil na službeni poti v Ameriki.

Bogati sultan

Uradno najbogatejši človek na svetu je našni mogotec, sultan Bruneja, se je začuljil v šestnajstletno dekle. Sultanu je 44 let in je pozabil, da izbranka še nima voznikega dovoljenja. Kulip je bil namreč specjalno izdelan avtomobil, pozlačen, z zlatimi ključi, ki jih je »skril« v jajce, okrašeno s pravimi diamanti. Avtomobil je izvoljenka prejela, bil pa je do vrha napolnjen z rožami.

Županova popotovanja

Župan nekega britanskega mesta je potrošil ves občinski proračun, milijon in pol britanskih funтов in se povrh vsega še

ljubljanska banka

GORENJC IN BANKA
FORMULA PRIHRANKA

EVROČEK Z VAMI NA DOPUSTU IN POTOVANJU V TUJINI!

KAJ SPLOH JE EVROČEK?

Gre za najpomembnejši mednarodni sistem brezgotovinskega poslovanja v Evropi, katerega član je tudi naša banka.

IN KAKŠNE UGODNOSTI NUDI?

- gotovino lahko dvigate v valuti države, v kateri se nahajate,
- lahko plačujete blago in storitve povsod, kjer opazite znak Evroček sistema - EC,
- denar imate varno spravljen,
- čeprav so denarna sredstva izločena na posebnem računu, jih do uporabe obrestujemo po veljavni obrestni meri za vpogledne devizne vloge.

Euroček lahko dobijo vsi, ki imajo pri LB - Gorenjski banki d.d., Kranj, devizni račun ali devizno hranilno knjižico.

ureja DARINKA SEDEJ

Jež

Iz Rateč nas je opozoril vaščan:
»Ko so za letošnje skakalne tekme v Planici organizatorji vse povsod iskali sneg, so prišli tudi v Tamar. Vendar pa so za njimi še danes ostale zelo vidne sledi: pod kočo v Tamarju so od avtomobilskih gum pol metra globoke ugreznine. Videti je obupno in prav bi bilo, ko bi zemljišče tako poravnali, kot je bilo prej...«

Res so v Tamarju pri parkiršču zares globoke zemeljske ugreznine in skrajni čas bi že bilo, da se zemljišče uredi.

Zakaj ne servirajo vsem enako?

»Želim javno pojasnilo pristojnih služb, zakaj tako diferencija pri delitvi obrokov zainteresiranih odjemalcem v obratu družbe prehrane železničarjev na Titovi na Jesenicah,« pravi prizadevalec I.O. z Jesenic. »Ne morem se nameč znebiti vtisa, da nekaterim daje znatno več na krožnik kot drugim. Sam sem dobil silino majhen dunajski zrezek. Menda ja ne namerno, saj sem abonent! Takega so mi servirali na praznični dan, v petek, 27. aprila. Mene bi bilo pošteno sram kaj takega sploh ponuditi, če bi bil kuharica, saj živimo v samoupravni socialistični družbi in nam družbenega prehrana veliko pomeni.

Ali pa smo nemara že naravnani tržno, za kar pa tako ali tako nismo dorasli in zreli!

Se v razmislek: pri drugih odjemalcih je bil dunajski zrezek na krožniku povprečno še za enkrat večji od mojega in kako naj si vse to sploh razlagam? Moram v obrat družbenega prehrane priti v kavarni in v obleki, da mi bodo dali toliko kot drugim?«

Nevsakdanji poklici: detektivi

Varnost veliko stane, a je bogato poplačana

Bled, 10. maja - Štirje zasebniki so na Bledu ustanovili agencijo za varnostno - pravno svetovanje in pomoč. Širok krog sodelavcev. Varovanje premoženja in lastnine, nasveti žrtvam različnega nasilja in zasvojenosti. Varnostno - pravno svetovanje in pomoč.

Vsek dan se ustanavljajo nove firme, med njimi za naše razmere tudi še dokaj nenavadne in nevsakdanje. Na Bledu so v začetku leta štirje pravnični, družboslovni, ustanovili agencijo za varnostno - pravno svetovanje in pomoč ali agencijo Pomoč na kratko. Naslednji mesec bodo redno zaposlili delavca in začeli z dejavnostjo.

Kako so prišli na idejo o ustanovitvi take agencije? »V svetu imajo take agencije že dolgo tradicijo in sčasoma se bodo uveljavile tudi pri nas,« pravijo ustanovitelji. »Živimo v času, ko postaja varnost vse bolj pomemben del življenja in poslovanja v tržnih razmerah. Prispevki do varnostno - pravnega področja, ki je po vsebinu kompleksen in specifičen, mora biti profesionalen in strokovnen. Pomoč pri reševanju teh problemov naša agencija nudi s kadri z vi-

soko izobrazbo, dolgoletnimi izkušnjami in številnimi sodelavci.

Kakšna je dejavnost?

Agencija bo nudila varnostno - pravne nasvette in pomoč, tudi delovnim organizacijam. Če, denimo, v kakšni delovni organizaciji obstaja kakšen kolik sum odtujevanja družbenе lastnine, firma pa želi razkriti, za kaj pravzaprav gre in kdo je vpletjen, lahko pomagamo. Prav tako bomo pripravljeni načrtno in organizirano varovati premoženje in dragocenosti, tudi med prevozom, za karo verjetno zainteresirane razne ustanove, od muzejev, galerij in drugih. Opravljali bomo še začetno poizvedovanje o eventualnih zlorabah v škodnih primerih, ki so jih zavarovalnice dolžne poravnati na podlagi zavarovalnih pogodb ter posredovali podatke o referenčnih domačih in tujih poslovnih partnerjih. Nadalje:

pravna pomoč, svetovanje in zastopništvo v zvezi z varnostnimi vprašanji fizičnih in pravnih oseb, ki opravljajo svojo dejavnost doma in v tujini, posredovanje v prometu blaga in storitev doma in v tujini v zvezi s tehničnim varovanjem, pomoč pri ugotavljanju avtorjev anonimnih pisem, spornih dokumentov, klevet, groženj, žalitev, sumničenj in tako dalje.

Ukvarjali se bomo tudi s konkretnimi pravnimi in varnostnimi nasveti žrtvam različnega nasilja in zasvojenosti. Veliko je, denimo, staršev, ki so zaskrbljeni, s kom se družijo njihovi otroci. V naši agenciji bomo pripravljeni preveriti tudi take zadeve. Ne nazadnje obsegajo naša dejavnost še iskanje pogrešanih ali skritih oseb in predmetov, pomoč odvetniškom pri zbiranju dodatnih dejstev, pomembnih za celovito razkrite materialne resnice in

organiziranje in izvedbo varnostnega usposabljanja za osebe, ki so zaposlene na varnostno izpostavljenih delovnih mestih. Agencijo smo ustanovili zato, da nudimo strokovno pomoč posameznikom, skupinam in pravnim osebam, katerih varnost je ogrožena. Pri tem bomo dosledno profesionalni, predvsem pa diskretni. Naša dejavnost je preventiva, kajti z represijo se ukvarjajo druge institucije. Pri nas je še vedno varnost premalo cenjena, lastnina in premoženje premožno zaščiteno, v svetu je v tem pogledu povsem drugače. Vse povsod po svetu sicer varnost veliko stane, vendar se vsi stroški splaćajo in so bogato poplačani.

Agencija za varnostno - pravno svetovanje in pomoč ima prostore na Želeški cesti 8 na Bledu, telefon 78-150.

D. Sedej

Škofja Loka, maja - Škofjeločani so pred dobrim mesecem dni dobili novo trgovino, ki sta jo v Podlubniku odprla Franc in Magda Kastelec. Trgovina je le prvi korak novo ustanovljene podjetja Katprom, ki se ukvarja s trgovino in prometo. V Vijoleti, kot so jo poimenovali, je moč dobiti najrazličnejšo konfekcijo, poudarke pa je predvsem na športnih artiklih, ki so pretežno iz uvoza. Prav tako je velika ponudba majic in usnjene galeranije, mlade mamice pa lahko kupijo vso opremo za novorojenčke. Kot pravita zakonca Kastelec, sta se za trgovsko podjetje odločila predvsem zato, ker imata veliko veselja s trgovino. Prav zato imata še vrsto načrtov za razširitev dejavnosti. Kar predvsem odlikuje ponudbo, pa so zelo ugodne cene, saj se dobiti trgovci danes zavedajo, da je konkurenca vedno hujša. V. Stanovnik, slika: G. Sinik

Koliko je vreden dinar

država	devize	velja za srednji tečaj
Avstrija	100 ATS	99,4629
Nemčija	100 DEM	700,0000
Italija	100 LIT	0,9546
Švica	100 CHF	808,6096
ZDA	1 USD	11,5849

Turistični tečaj krone

Češkoslovaška državna banka je revalvirala turistični tečaj krone od zahodnih valut za 10 odstotkov. S tem so zmanjšali razliko med komercialnim tečajem, ki velja za vse poslovne transakcije in obvezno dnevno menjavo konvertibilne valute pri vstopu v državo. Komercialni tečaj je sedaj približno 17 kron, turistični pa 29.

Delniška družba TEN TEN

Kaj je to?

V Domžalah so te dni odprli nov teniški center. Družba TEN TEN pa bo center vodila in upravljalna. Ustanovljena bo 1. julija 1990. Na voljo pa so štiri oblike vključitve oz. sodelovanja v delniški družbi. D V primeru ustanovitve delniške družbe TEN TEN gre za takto imenovano simultano ustanovitev delniške družbe, kar pomeni zaprt krog ustanoviteljev (delničarjev), ki od-kupijo ustanovitvene delnice v vrednosti 2 milijonov DEM po 500 DEM. Največji delež ima Gradbeno podjetje Grosuplje in to v materialnih stvareh - stadion, Teniški klub Domžale, ki vlagajo sredstva v oblike teniške hale, tretjega ustanovitelja pa predstavlja več partnerjev v dogovoru, ki bodo denarna sredstva (200.000 DEM) vlagali neposredno.

- Delnica nosi najmanj 15 odstotkov letno profitno mero
- Politika delitve dobička se bo določala na skupščini podjetja, interes firme pa je že sedaj, da se dobiček ne bi v celoti namenil za dividende, ampak bi določen del ostal v firmi za povečanje bilančne vsote kapitala firme. S tem bi delnice pridobile na višji tržni vrednosti, kar je tudi glavni cilj delniške družbe. Ko bo družba registrirana bo takoj izdala obveznice, ki so vrednotene po 500 in 1000 DEM, z 10 odstotkno obrestno mero. Obresti se bodo izplačevale vsakih 6 mesecev po vplačilu, glavnica pa bo minovala. Po določenem časovnem moratoriju bodo imetniki obveznic obveščeni, da jih je mogoče spremeniti v delnice. Zaradi tega bodo obveznice konvertibilne. Če kupec kupi paket najmanj 10 obveznic pridobi s tem določene naturalne ugodnosti, kot je igrajanje tenisa po nižji ceni, ustrezno število brezplačnih vstopnic na prireditvah TPC.

GRADIS
Gradbeno industrijsko podjetje
TOZD Gradbena enota Jesenice
Prešernova 5
64270 Jesenice

GIP GRADIS Ljubljana TOZD GE Jesenice, Prešernova 5, objavlja javno licitacijo, ki bo 22. 5. 1990 ob 10. uri v naselju Gradiš Jesenice, Prešernova 5.

V prodaji bo:

1. TOVORNI AVTO ZASTAVA 640 AN letnik 1980 (vozen) 35.000,00 din
2. TOVORNI AVTO KAMIONET IMV 220 D Mercedes letnik 1981 (vozen) 35.000,00 din
3. KOMBIBUS AVTO IMV 1900 letnik 1983 (vozen) 21.000,00 din
4. STROJ ZA IZDELAVO OSTREŽJA »FESTO« letno izdelave 1987 35.000,00 din

Navedena osnovna sredstva si interesenti lahko ogledajo 22. maja 1990 od 8.00 do 9.00 ure na parkirnem prostoru TOZD.

Varščina 10 % od izključne cene osnovnega sredstva, ki se plača eno uro pred licitacijo, je vračljiva takoj po zaključku licitacije, sicer zapade.

Vse stroške prepisa lastništva, ostale stroške in prometni davki plača kupec.

Izlicitirani predmeti morajo biti plačani in odpeljani s kraja licitacije še isti dan.

ureja Vilma Stanovnik

Carinski predpisi

Uvoz rezervnih delov

Uvoz rezervnih delov za motorna vozila je dovoljen (tudi motor, karoserija, šasija) in je pogojen s tem, da se dostavi na vpogled dokaz o lastništvu vozila, za katere se zadevni del uvaža zaradi zamenjave ali popravila. Za tako uvožene dele se po sedaj veljavnih stopnjah plača carina v višini 61,13 odstotka neto vrednosti predmeta.

Uvoz nevoznih motornih vozil ni dovoljen.

Po čem je dinar čez mejo

Na avstrijskem Koroškem za 100 dinarjev dobiš od 90 do 95 ATS. Najboljša menjava je v enotah Zvezne bank - zvezne slovenskih zadrug na Koroškem.

Tudi v sosednji Italiji so za nas najugodnejše slovenske bančne ustanove. Tako za dinar v Tržaški kreditni banki plačajo po sto lir, drugod pa okoli 90 lir. Kdor kupuje dinarje, jih bo najcenejši dobiti v slovenski banki (po 103 lire).

Dinar pa tudi sicer vse bolj prodira na tuje trge, saj njegovo konvertibilnost priznavajo številne poslovne in centralne banke v Evropi. Tuji imajo vse večje zaupanje v našo valuto, zato se je razpon med nakupnim in prodajnim tečajem dinarja zmanjšal za več kot 50 odstotkov.

Pizze od 30 dinarjev naprej

Pizza je primerna jed za malico, kosilo, večerjo. Radi jo imajo mladi, pa tudi malo manj mladi. Seveda se tega zavedajo tudi naši gostinci, ki so v zadnjih letih tudi na Gorenjskem v svojih gostilnah začeli ponujati pizze, ali pa so odprli nove pizzerije. Tokrat smo se pozanimali, kakšne so cene pizz v nekaterih lokalih. Da ne bi bili krivični, smo spraševali po pizzi s šunko, gobami in sirom. Imena za te pizze so različna, o tem, kakšne so po okusu, pa prepuščamo v presojo vam...

Pri Šifrerju v Kranju stane pizza 35 dinarjev, lahko pa naročite tudi manjšo (30 dinarjev) ali večjo (40 dinarjev). Prav toliko, 35 dinarjev stane pizza v škofjeloški Jesharni. Pizza pečajo tudi v Železnikih, kjer stanejo 30 dinarjev, za veliko pizzo pa je treba odštetiti 38 dinarjev. V blejskem bistroju hotela Toplice je mescana pizza 50 dinarjev, v pizzeriji v Kranjski gori (Jože Kotnik) pa je zanoj treba odštetiti 39 dinarjev. V tržiški pizzeriji "Pod gradom" je cena pizze s šunko, gobami in sirom 40 din, v Kovaškem hramu v Kropi je mala pizza 33 dinarjev, velika pa 38 dinarjev.

KRES
Industrijska 1 a
64270 Jesenice

Podjetje KRES Jesenice, p.o., razpisna komisija, razpisuje prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora izpolnjevati naslednje pogoje:

1. da ima visoko ali višješolsko izobrazbo strojne, gradbene, ekonomski, organizacijske ali pravne smeri,
2. da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj v svoji stroki, od tega vsaj dve leti uspešnega dela na delovnih mestih s posebnimi pooblastili,
3. da ima sposobnosti za uspešno gospodarjenje in organizacijske sposobnosti, razvidne iz dosedanjih zaposlitve.

Kandidati naj pisne prijave s potrebnimi dokazili pošljejo v roku 30 dni od dneva objave tega razpisa na nalož, s pripisom »za razpisno komisijo«. Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

O izbiri bodo kandidati obveščeni najpozneje v 30 dneh po poteku roka za vložitev prijav.

Zapozneli ali nepopolnih prijav komisija ne bo upoštevala.

Po gumbe k "Vidi"

Kranj, maja - Prav 8. marca je bilo, ko je Vida Jermanič iz Reševe 14 na Primskovem v Kranju (blizu Doma obrtnikov) odprla zasebno prodajalno gumbov, sukancev in podobne pozamenterie. Vido Kranjčani dobro poznamo, saj nam je tovrstno blago prodajala čez trideset let, najprej v Kokri "pri Savniku" in potem vsa leta v Globusu. Ko je šla pred meseci v pokoj, ji trgovska žilica ni dala miru. Pri domači hiši so naredili prizidek, ga prijazno opremili in danes imajo gospodinje Primskovega ter Planine bližje do bogate izbire gumbov, zadrg, sukancev, centelinov, ramenskih podložkov, bombažev, voln, gobelinov, nogavic, čipk in trakov, priborov za šivanje, kvačk, vezalk, naramnic, čipkastih ovratnikov... Še bi lahko naštevali, a kaj ko drobnarjam ni konca. Razmišlja pa tudi, da bi prodajala usnjeno konfekcijo. Prve modele kamniške kreatorke je že pokazala, potrebe pa bodo pokazale, s čim bo še napolnila svojo prodajalnico. Prodajalna "Vida" v Reševi ulici je odprta od 9. do 11. in od 15. do 19. ure, ob sobotah pa od 9. do 12. ure.

Avtomobilski trg

V pričakovanju znižanja cen

Ljubljana, 6. maja - Nekateri domači proizvajalci so pred kratkim že znižali svoje cene vozil, nekateri, na primer novomeški IMV Revoz, pa se za znižanje cen ze sedaj še niso odločili. Tudi cene rabljenih avtomobilov se kar nočajo spustiti. Minulo nedeljo smo se na ljubljanskem sejmu rabljenih avtomobilov prepričali, da na znižanje cen čakajo tudi prodajalci, ki vztrajajo na visokih in previških cenah, in kupci, ki vozila predvsem opazujejo in se pogajajo za nižje cene. Vendar pa je sodeč po vrsti za okenci, kjer izdajajo kupoprodajne pogodbe in preizkusne tablice bilo kar dosti sklenjenih kupčij, nekaj tudi na račun preprodajalcev, ki jih je na avtomobilskih sejmih kar precej.

Sicer pa je ljubljanski sejem, ki poteka že nekaj tednov na novi lokaciji na Viču, zelo dobro organiziran, zaradi gneče pa prisloči na pomoč tudi prometna milicia. Poleg osebnih avtomobilov je dobra ponudba gospodarskih vozil, nekaj pa je tudi motociklov. Vstopnina oziroma parkirnina znaša 150 dinarjev.

Cene rabljenih avtomobilov na sejmu v Ljubljani

Tip vozila	malopr. cena novega vozila	letnik 1989	letnik 1987	letnik 1985
Renault 4	75.163	—	50.000	—
Yugo 45 Koral	69.680	58.331	42.700	31.150
Yugo 55 Skala	88.639	63.000	49.350	32.500
Golf Diesel	185.060	—	—	77.700
Fiat 126 P	50.920	—	29.050	—

- vse cene so povprečne cene s sejma
- cenam rabljenih avtomobilov je potrebno pristeti še posebni prometni davek, za čas lastništva do enega leta 15 odstotkov, za dve leti 10 odstotkov, za več kot dve leti pa se davek ne obračuna.
- (-) ni bilo ponudbe

M. G.

Novosti pri Krambergerju

Ivan Kramberger nam je poslal telegram, v katerem sporoča: Goštisce Kramberger odpira svoje goštisce 27.4. Ogledali si boste lahko muzej starin, mini živalski vrt, ribolov, muzej umetnih ledvic. Sprejemamo tudi skupine. Vljudno vabljeni.

Turistični podmladkarji na Bledu

Bled, 11. maja - Na blejski Osnovni šoli prof. dr. Josipa Plemlj bo danes, 11. maja, četrtek otroški turistični festival. Začel se bo ob 9. uri s postavitvijo razstav. Ob 10. uri bo tekmovalni del programa, ko se bo pomerilo sedem ekip turističnih podmladkarjev iz sedmih slovenskih šol: OŠ Vere Šlander iz Polzeli, Srednje šole za gostinstvo in turizem iz Maribora, OŠ Miloje Štrukelj iz Nove Gorice, OŠ Loka iz Črnomlja, OŠ Hinka Smrekarja iz Ljubljane, OŠ Franca Albrehta iz Kamnika in OŠ Padlih prvorodcev iz Žirov. Festival, ki poteka pod naslovom "Turizmu pomaga lastna glava" bo posvečen Evropskemu letu turizma, zaključil pa se bo v zgodnjih popoldanskih urah z zabavnim programom in razglasitvijo tekmovalnih rezultatov.

V. S.

Zavarovalna skupnost Triglav
64000 Kranj

Odbor za medsebojna delovna razmerja pri delovni skupnosti ZS Triglav Gorenjska območna skupnost Kranj, objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. SKLEPANJE PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ IN INKASIRANJE PREMIJ V ZASTOPU NAKLOV
2. SKLEPANJE PREMOŽENJSKIH ZAVAROVANJ, ZBIRANJE PONUDB ZA SKLENITEV ŽIVLJENJSKIH ZAVAROVANJ IN INKASIRANJE PREMIJ V ZASTOPU NAKLOV
- GORIČE
- KRAJN-VODOVODNI STOLP

(2 delavca)

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s poskusnim delom do 4 mesecev.

Z opravljanje navedenih del in nalog mora delavec poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- da ima srednjo oz. najmanj poklicno šolo neopredeljene smeri, 1 leto delovnih izkušenj, starost 18 let, (moški) odslužen vojaški ro

KOMPAS

POČITNICE - domovina

- KATALOG POČITNICE 90 ●
- KOMPASOV KLUB SUTIVAN, od 20. 6. dalje ●
- 7-dnevni aranžmaji z avtobusnim prevozom
- 7-DNEVNO KRIŽARjenje po JADRANU Z DVOJAM-BORNIČKO JAVORAK
- KOMPASOV AS - HVAR - H. SIRENA/BOBUL, 7 dni

POČITNICE - tujina

ŠPANIJA (Palma de Mallorca, Ibiza), GRČIJA (Kreta, Santorin, Ios, Mikonos, Rodos, Kos), TURČIJA (Antalya, Kemer), FRANCIJA (Azurna obala), CIPER (Larnaka, Limassol), ALŽIRIJA (Tipaza), IZRAEL (Natanija), TUNIZIJA (Nabeul), MALTA (Sliema)

- POČITNICE OB BLATNEM JEZERU, od junija do septembra

KOMPASOVO ŠPORTNO POLETJE

TENIŠKI KAMPI Z MIMO JAŠOVEC ZL UMAG - H. ISTRA, 7 dni, 13. 5. (ATP TURNIR - možnost ogleda) UMAG - AP. POLINESIA, 3 dni, 18. 5. (6 ur treninga) ROGLA - H. PLANJA, 3 dni, 8. 6. ZL VIKEND TENIS TEČAJI ROGLA - H. PLANJA, 3 dni, 8. 6.

- VIKEND PROGRAM V UMAGU (ATP TURNIR) - 18. do 20. 5.

ITALIA 90 ● MUNDIAL ● POSEBNI PROGRAMI ZA OGLED PRVENSTVA! VEČ KOT 14 PROGRAMOV - OD PREDTEKMOVANJ DO VELIKEGA FINALA V RIMU!
KATAMARAN »PRINCE OF VENICE«

BENETKE, 1 dan, 26. 5.; 2., 9., 16., 23. 6., DIN 350.00 VIKEND V ISTRU Z IZLETOM V BENETKE, 3 dni, od 18. 5. dalje

STROKOVNA POTOVANJA

- MUNICHEN - IFAT, 3 dni, 22., 24. 5.
- MILANO - INTERBIMALL - SASMIL, 24. 5
- BASEL - WORLDDIDAC, 2 dni, 17. 5.
- ZUERICH - Pogonska tehnika 90, 3 dni, 16. 3.
- ESSEN - DACH IN WAND, 4 dni, 23. 5.
- FRANKFURT - IWC (kemično čiščenje), 3 dni, 23. 5.
- DUESSELDORF - INTERPACK, 4 dni, 6., 10. 6.
- AMSTERDAM (sejem varnosti in zdravja pri delu), 4 dni, 5. 6.
- MADRID - IRMA, 8 dni, 15. 6.
- AMSTERDAM - V. Evropski kongres intenzivne medicinske nege, 6 dni, 4. 6.
- PARIZ - EUROPLAST, 4 dni, 10. 6.
- SYDNEY - BANGKOK (Svetovni kongres gastrologov), 21. dni, 19. 8.
- SINGAPUR (Svetovni zabolnavstveni kongres), 12. dni, 5. 9.

INFORMACIJE, PROGRAMI, PRIJAVE
Vse poslovalnice KOMPASA in pooblaščene turistične agencije.

KOMPASOVI KONCERTI

- MUNICHEN - Tina Turner, 1 dan, 27. 5.
- MUNICHEN - Rolling Stones, 1 dan, 3. 6.
- MUNICHEN - Prince, 1 dan, 14. 6.

TEČAJI TUJIH JEZIKOV

- Katalog POLETNI TEČAJI TUJIH JEZIKOV - Velika Britanija, Avstrija, Francija, ZR Nemčija, Španija, ZDA
- PRIPOROČAMO - ZA STAROST OD 12. DO 16. LETA ● ROMSEY, WEGTON SUPER MARE, EXMOUTH, 3 tedne, junij-september

POTOVANJA V TUJINO ●

- GRČIJA (posebna letala), 24., 27., 31. 5. SPOZNAJTE EVROPO, 8 dni, 28. 5., 23. 6. NIZOZEMSKA EXPRES, 5 dni, 16., 30. 5.; 13. 6. AZURNA OBALA, 4 dni, 24., 31. 5.; (vsak četrtek v juniju) PARIZ, 5 dni, 17., 31. 5.; 14. 6. DUNAJ, 2 in 3 dni, 19. 5.; 9., 23. 6. SEVERNA AVSTRIJA, JUŽNA NEMČIJA, 2 in 3 dni za zaključene skupine, 1. 6.
- BENETKE, 1 dan, 19., 26. 5.
- SEVERNA AVSTRIJA, JUŽNA NEMČIJA, 2 in 3 dni, petek ali sobota
- LONDON, 4 dni, 1.. 15. 6.

RAZPISI OSNOVNIH ŠOL OBČINE KRANJ

Komisije za delovna razmerja osnovnih šol občine Kranj razpisuje prosta dela in naloge, naštete v nadaljevanju razpisa. Kandidati morajo izpolnjevati pogoje, ki jih določa Zakon o osnovni šoli; za učitelja morajo imeti visoko ali višjo izobrazbo ustrezne pedagoške smeri. Prijave z dokazili naj kandidati pošljajo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov šole, v kateri želijo skleniti delovno razmerje, z oznako - za razpis. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

I. OSNOVNA ŠOLA STANE ŽAGAR KRANJ, Cesta 1. maja 10/a
1. za določen čas, od 1.9.1990 do 31.8.1991

- 2 učitelja razrednega pouka
- 1 učitelja biologije - gospodinjstva ali kemije gospodinjstva s krajšim delovnim časom

II. OSNOVNA ŠOLA DAVORIN JENKO CERKLJE, Kravavška cesta 4
1. za določen čas, od 1.9.1990 do 31.8.1991

- 1 učitelja telesne vzgoje v kombinaciji z drugim predmetom
- 1 učitelja biologije - gospodinjstva
- 1 učitelja razrednega pouka
- 1 učitelja razrednega pouka od 1.10.1990 do 25.6.1991

III. OSNOVNA ŠOLA JANKO IN STANKO MLAKAR ŠENČUR, Pipanova 43
1. za nedoločen čas, od 1.9.1990 dalje

- 1 učitelja glasbene vzgoje
- 2. za določen čas, od 1.9.1990 do 31.8.1991**
- 1 učitelja razrednega pouka
- 1 socialnega delavca s končano višjo šolo za socialne delavce (do vrnitve delavke s porodniškega dopusta)

IV. OSNOVNA ŠOLA MATIJA ČOP KRANJ, Tuga Vidmarja 1
1. za nedoločen čas, od 1.9.1990 dalje

- 1 učitelja matematike - fizike
- 1 učitelja tehnične - likovne vzgoje - fizike
- 2. za določen čas, od 1.9.1990 do 31.8.1991**
- 1 učitelja kemije - gospodinjstva

V. OSNOVNA ŠOLA SIMON JENKO KRANJ, XXXI. divizije 7 a
1. za določen čas, od 1.9.1990 do 31.8.1991

- 1 učitelja glasbene vzgoje
- 1 učitelja telesne vzgoje

VI. OSNOVNA ŠOLA LUCIJAN SELJAK KRANJ, Šolska ulica 3
1. za nedoločen čas, od 1.9.1990 dalje

- 1 učitelja fizike - matematike
- 1 učitelja glasbene vzgoje

2. za določen čas, od 1.9.1990 do 31.8.1991

- 1 učitelja slovenskega jezika s polovičnim delovnim časom
- 1 učitelja telesne vzgoje
- 3 učitelj razrednega pouka

3. v delovni enoti Žabnica

- 1 učitelja razrednega pouka za določen čas od 1.9.1990 do 31.8.1991

VII. OSNOVNA ŠOLA MATIJA VALJAVEC PREDDVOR, Predvor 95
1. za določen čas, od 1.9.1990 do 31.8.1991

- 1 učitelja zgodovine - likovne vzgoje in dopolnjevanje tehnične vzgoje
- 1 učitelja telesne vzgoje od 1.9.1990 do vrnitve delavke s porodniškega dopusta.

ISKRA KIBERNETIKA Kranj,
podjetje TSD, Savska loka 4
prodaja:

1. ŠEST POČITNIŠKIH PRIKOLIC ADRIA TIP 450 S, zimsko letna izvedba, z baldahinom, dodatnim hladilnikom in drobnim inventarjem, letnik 1979. Prodajna cena: 20.000,00 din
2. DVE POČITNIŠKI PRIKOLICI ADRIA TIP 450/80 z baldahinom in drobnim inventarjem, letnik 1980. Prodajna cena: a 18.000,00 din

Prometni davek ni vključen v prodajno ceno.

Pismene ponudbe sprejma 8 dni po objavi Iskra Kibernetika Kranj Savska loka 4, investicijska služba 64000 Kranj Vse informacije dobite v investicijski službi, tel. 22564.

KOMPAS

● LONDON, 5 dni, 30. 5.; 13. 20. 6.

● IRSKA, 6 dni, 25. 5.; 22. 6.

● PARIZ, 4 in 5 dni, 1., 23. 6.

● NIZOZEMSKA, 4 dni, 24., 31. 5.; 14. 6., letalo

● CARIGRAD, 5 dni, 17., 24., 31. 5.; 14. 6.

● NORDKAP, 11 dni, 27.6.

● MOSKVA - LENINGRAD, 8 dni, 1. 6.

● MOSKVA, VLADIMIR, SUZDALJ, 5 dni, 17. 6.

● KRIŽARjenje po LODOŠKEM IN ONEŠKEM JEZERU, 9 dni, 6., 12. 6.

● VIKEND NA BLIŽNJEM VZHODU, 5 dni, 31. 5.; 14. 6.

● SVETA DEŽELA IN JERUZALEM, 8 dni, 14. 6.

● SIRIJA, JORDANJA, 8 dni, 24. 5.

POČITNICE V DOMOVINI; TOPLICE

TUHEJSKE TOPLICE, 7 oz. 10 dnevni aranžmaji, poletje 90

PROGRAMI ZA SINDIKALNE - ZAKLJUČENE SKUPINE

Kompasove poslovalnice Kranj, Škofja Loka in komerciala v Kranju (tel. 064/21-022, 620-960, 28-473) prodajajo tudi program POČITNICE 90 Atlasa, Globtoura, Slovenijaturista.

SAMO V JELOVICI

ŠMARJETNA GORA

Meseca aprila je naš hotel ● BELLEVUE ● prejel priznanje TURISTIČNI NAGELJ za prizadevnost in prispevek k razvoju turizma v naši občini, kar je tudi velika spodbuda k še boljšemu delu, predvsem pa k še boljši ponudbi. Da bi zadostili želji vsakega gosta, potrebujemo tudi mlad in strokovni kader, s svojimi oziroma novimi idejami in kreativnostjo, zato

RAZPISUJEMO

naslednja dela in naloge za redno zaposlitev:

1. SAMOSTOJNEGA KUHARJA - dve delovni mesti - mojster ALA KART -
2. NATAKARJA - eno delovno mesto
3. KUHINJSKI POMIVALKI - eno delovno mesto redna zaposlitev in eno delovno mesto honorarna zaposlitev
4. ČISTILKI - eno delovno mesto redna zaposlitev in eno delovno mesto honorarna zaposlitev
5. NATAKARICI - dve delovni mesti - honorarna zaposlitev

POGOJI:

Pod 1: zahteva se ustrezna izobrazba poklicne smeri z najmanj 3 letnimi delovnimi izkušnjami, obvezno je znanje slovenskega jezika in pasivno znanje enega naslednjih jezikov: nemščine, angleščine ali italijanščine.

Pod 2, in 5. zahteva se ustrezna izobrazba poklicne smeri z najmanj 2 letnimi izkušnjami, obvezno je znanje slovenskega jezika in aktivno znanje enega naslednjih jezikov: nemščine, angleščine ali italijanščine.

SPOŠNI POGOJI:

- delovni čas po dogovoru
- prevoz Kranj - Šmarjetna gora zagotovljen (zaželen lastni prevoz)
- nudimo primerne osebne dohodke
- nudimo možnost koriščenja sobe - prenočišča in prehrane.

V primeru, da izpolnjujete vse navedene pogoje in če imate veselje do navedenih del vas vabimo, da nam pomagate sestvariti in dograjevati lepo turistično točko nad Kranjem, za kar se v roku 8 dni od objave prijavite na naslov: Hotel ● BELLEVUE ● Šmarjetna gora, Koroška 20, 6400 Kranj. Vaše cenjene prijave bomo pričakovali 8 dni od objave razpisa.

JUBILEJNI DESETI NOVI ROCK - NOVI ROCK 90!

RADIO ŠTUDENT razpisuje

NATEČAJ

za udeležbo na glasbeno - scenski prireditvi

NOVI ROCK 90

s katerim hočemo spodbuditi izvirno domačo rockovsko godbo - nekonvencionalno, glasbeno in tekstovno inovativno, skratak, godbo za konec tisočletja.

Natečaja se lahko udeležijo vse jugoslovanske skupine, ki izpolnjujejo en sam pogoj: da še niso nastopile na prireditvi Novi Rock.

PRIJAVA mora vsebovati naslednje:

- kaseto ali magnetofonski trak z mono ali stereo posnetki v trajanju najmanj 20 minut;
- ime skupine, poimensko sestavo, točen naslov s telefonsko številko, kratko delovno biografijo (nastopi, snemanja...) in besedila, če le-ta ima.

Prijava na natečaj pošljite na naslov:

RADIO ŠTUDENT, ŠTUDENTSKO NASELJE, BLOK 8, 61000 LJUBLJANA z oznako »ZA NOVI ROCK 90«.

O udeležbi na jubilejnem Novem Rocku 90 bo odločala žirija, ki je imenuje organizator.

Natečaj velja z dnem objave in traja do 15. junija 1990.

DOMPLAN KRANJ
Cesta JLA 14
Kranj

objavlja

JAVNO PRODAJO 2 POČITNIŠKIH PRIKOLIC IMV ADRIA 500 E Z DODATNO OPREMO, LETO IZDELAVE 1982, IZKLICNA CENA 10.000,00 DIN ZA 1 PRIKOLICO

Ogled prikolic in vplačilo 10 % varščine od izklisce cene bo na dan prodaje 18. 5. 1990 v campu INDIA ob 7. - 10. ure in v campu LANTERNA ob 15. - 16. ure.

Licitacija bo 18. maja v campu INDIA ob 11. uri in v campu LANTERNA ob 17. uri istega dne po načelu video - kupljeno.

Interesenti dobijo dodatne informacije v splošnem oddelku podjetja DOMPLAN Kranj, telefon 24-440 int. 15.

Kupnino mora kupec plačati najkasneje v treh dneh od izvedbe licitacije.

ALPETOUR POTOVALNA AGENCIJA p.o. KRANJ, Koroška c. 5, 64000 Kranj
objavlja na temelju sklepa delavskega sveta RAZPIS za dela in naloge

1. DIREKTORJA PODJETJA
2. DIREKTORJA GOSPODARSKEGA SEKTORJA
3. DIREKTORJA TRŽNEGA SEKTORJA
4. DIREKTORJA PROIZVODNEGA SEKTORJA
5. RAČUNOVODJE

6. VODJE DELOVNE ENOTE ZA PODROČJE KRANJA, RADOVLJICE IN ŠKOFJE LOKE

Kandidati za razpisana dela in naloge morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

Ad 1) VII. oz. IV. stopnja strokovne zahtevnosti tehničke ali ekonomske usmeritve, najmanj 3 oz. 5 let delovnih izkušenj pri vodenju podjetja in potrebne organizacijske in vodstvene sposobnosti ter da ni zadržkov po 59. členu Zakona o podjetjih.

Ad 2) VII. oz. VI. stopnja strokovne zahtevnosti ekonomske usmeritve in 3 oz. 5 let delovnih izkušenj, od tega 2 leti pri vodilnih delih s področja dela.

Ad 3) VII. oz. VI. stopnja strokovne zahtevnosti ekonomske usmeritve in 2 oz. 3 leta delovnih izkušenj, od tega 2 leti pri komercialnih poslih. Sposobnost pisnega in ustnega komuniciranja v slovenskem jeziku, zunanjetrgovinska registracija in vozniški izpit B kategorije.

Ad 4) VII. oz. VI. stopnja strokovne zahtevnosti prometne ali strojne usmeritve in 2 oz. 4 leta delovnih izkušenj.

Ad 5) VI. oz. V. stopnja strokovne zahtevnosti ekonomske usmeritve in 3 oz. 5 let delovnih izkušenj, od tega 2 leti pri vodenju računovodskih poslov.

Ad 6) VI. stopnja strokovne zahtevnosti prometne, organizacijske, upravne ali pravne usmeritve in 2 leti delovnih izkušenj, ali V. stopnja strokovne zahtevnosti prometne, ekonomske, komercialne ali druge ustrezenje usmeritve in 4 leta delovnih izkušenj.

Dela in naloge se razpisujejo za 4 leta.

Ponudbe za razpisana dela in naloge morajo kandidati z dokazili o izpolnjevanju pogojev poslati v Splošni sektor Potovalne agencije, Škofja Loka, Titov trg 4 b v 8 (osmih) dneh po objavi razpisa.

Kandidati za dela in naloge direktorja podjetja na kuverti označijo "za razpisno komisijo".

Kandidate bomo o rezultatih razpisa obvestili v 8 (osmih) dneh po sprejemu sklepa o imenovanju oziroma izbiri.

Stražišče
pri Kranju
Telefon (064)22-417

MARKET TREČA

VINA vseh vrst
znižano za **20 %**

MOKA tip 500 1 kg
3,70 din

PIVO Union zaboj
136,00 din

OLJE Cekin 1
13,90 din

VAL pralni prašek 3 kg
64,70 din

Od 14. maja dalje prodajamo izdelke

PEKARNE PEČJAK

N

O

V

O

KIS višinski
8,70 din

KRAŠ znižano za **20 %**
piškoti
čokolada bonboni

RIŽ Droga 1123,30 din

KUMARICE Eta kozarec 11
31,50 din

VSAKO SOBOTO REKLAMNA PRODAJA VINA,
ŽGANIH PIJAČ, PIVA, SOKOV IN RADENSKE.
CENE ZNIŽANE ZA 10 %.

Odprtvo vsak dan od 8. do 20. ure ob nedeljah od 8. do 12. ure.

iz Dolenjske ceste v Ljubljani!

alples
industrija
pohištva
Železnični

**OPREMLJATE ALI
OBNAVLJATE
STANOVANJE?**

**Zaupajte nam
načrtovanje,
izdelavo in
montažo pohištva**

OBRTNIKI, PODJETNIKI, TRGOVCI, GOSTINCI!

**Lepo in funkcionalno opremljen lokal
je pogoj za uspešno poslovanje. To
vam zagotavljajo domiselno izdelani
načrti in kvalitetna izdelava opreme.**

HOTELI, MOTELI, PENZIONI, KMEČKI TURIZEM!

**Za dobro počutje vaših gostov
poskrbimo z ustreznim opremom**

BODOČI PODJETNIKI IN OBRTNIKI!

**Kako se predstaviti javnosti?
Izdelamo vam zaščitni znak in
nudimo tudi ostale grafične storitve
in predstavitve na sejmih.**

SCHRODI

HIFI-TV-VIDEO

Ossiacherzeile

YU
(Koren)

Drava

(pri tretjem semaforu za dravskim mostom na levo)

Mi smo številka 1 na Koroškem. Naš studio je eden najboljših v Evropi. V avdio laboratoriju lahko primerjate in testirate najboljše svetovne izdelke bele tehnike. Pri nas imamo naprimer 40 različnih avtoradijov, 40 različnih parov avtozvočnikov za vsak okus in željo. Vsi so pripravljeni za preizkušnjo v našem avto—radio studiju. Za vas delajo izšolani mehaniki — mojstri, ki vam naprimer vgradijo avto — radio ali pa popravijo vsako tehnično napravo.

**Vse informacije vam da naš sodelavec v vašem jeziku.
Veselimo se vašega obiska.**

SCHRODI številka 1 na Koroškem, eden najboljših na svetu in v Avstriji. Beljak, Nikolaigasse 37, tel. 9943 — 4242 — 26600, fax 9943 — 4242 — 23161.

AVTORADIO SONY
AVTOMATSKO ISKANJE POSTAJ V OBEH SMEREH
CD - IZHOD
IZHOD ZA OJAČAVELEC
24 FIKSNIH PROGRAMOV
VAROVALKA PROTI KRAJI
SENZOR FUNKCIJE
2 x 25 W
SAMO 2700,-

VIDOREKORDER FISHER
P1; VPS; HO, DALJ. VODENJE ...
SAMO 5300,-
VIDEOKAMERA FISHER
VCPF 901 DIGITAL
SAMO 11.500.-

AVTORADIO PIONIER
AVTOMATSKO ISKANJE POSTAJ V OBEH SMEREH
24 FIKSNIH PROGRAMOV
VAROVALKA PROTI KRAJI
SENZOR FUNKCIJE
NEMOGOČE: 2990,-

PANASONIC TV
55 CM TXT 2181 Z VSEMI MOŽNIMI FUNKCIJAMI
SAMO 5990,-
VSE CENE SO NETO!

**ZA PONORETI:
BLAUPUNKT**
AVTORADIO - DIGITALEN, 15 PROGRAMOV, PRO-
METNE INFORMACIJE ...
SAMO 1800,-
TV 55 cm TXT
SAMO 5900,-

NEVERJETNO:
VIDOREKORDER VHS, VPS, TELEKOMANDA Z DI-
PLAYEM ZA PROGRAMIRANJE, DALJ. VODENJE ...
SONY SAMO 4990,-
PHILIPS SAMO 4700,-

**DENON . ONKIO . AKAI . SONY . TECHNICS . FISCHER .
PANASONIC . JVC . SCHARP . BLAUPUNKT . PHILIPS .
TELEFUNKEN . HORNY — PHON . PIONIER .**

**MERKUR
KRANJ**

ČE SI ŽELITE MIRNEGA SOŽITJA Z NARAVO, PREMAGOVATI RAZDALJE IN SPOZNAVATI SKRIVNSTNE KOTIČKE POKRAJIN, ČUTITI PRIJETNO UTRUJENOST IN SVEŽINO, POTEM JE IZBIRA KOLESNA PRAVA ODLOČITEV.

MERKUR IZ KRANJA VAM V SODELOVANJU S FIRMO GIUBILTO CICLI PREDSTAVLJA PESTER IZBOR GORSKIH IN MESTNIH KOLES ZNAMKE GANNA. ODLIČNA KAKOVOST, BOGATA IZBIRA RAZLIČNIH MODELOV IN PRESENTELJIVO UGODNA CENA VABIJO. Z NAKUPOM KOLES A Boste LAJK POSTALI TUDI ČLAN KLUBA GORSKIH KOLESARJEV.

SPORTNIKI, REKREATIVCI, LJUBitelji NARAVE - OGLASITE SE V MERKURJEVIH DUTY FREE SHOP PRODAJALNAH:

PARTNER, Kranj, Koroška c. 2, telefon: (064) 26-461
IDEAL, Ljubljana, Wolfsova 8, telefon: (061) 216-320

MERKUR VAS VABI

AUDIO · VIDEO · HI FI · TV

TV Nordmende Galaxy
51 a 8.990,- din
VIDOREKORDER JVC
MCD 321
TV ITT NOKIA 51 5100
PS a 9.440,- din
HI-FI STEREO SISTEM
ITT NOKIA 741 a 6.392,- din
NORDMENDE a 4.990,- din
ITALIJANSKA GORSKA
KOLESA PULLSER:
moška - 18 prestav a
7.610,- din
otroška od 4.028,- do
6.067,- din

Import Export, d.o.o., Tržič
Koroška 26, 64 290 Tržič
tel.: 064 50 348
fax.: 064 52-079

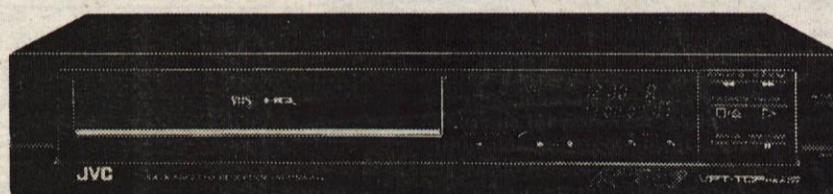
Mini Market
Trg svobode 18, 64 290 Tržič
tel.: 064 52-378

PRODAJA NA 6 MESECNI KREDIT!

Casio

- velika izbira ročnih ur

Del. čas: 8. - 11., 14. - 19., sob. 8. - 11. ure

ITT NOKIA - SAMSUNG - TENSAI - MEMOREX - LOEWE OPTA - NORDMENDE - JVC

**KMETIJSKA ZADRUGA ŠKOFJA LOKA -
MLEKARNA**

je odprla obnovljeno trgovino s svojimi
izdelki v prostorih na Jegorovem
predmestju 21, v Škofji Loki.

Trgovina je odprta:

od 9. - 13. ure

od 9. - 13. ure

od 13. - 16. ure

ob sobotah in dnevih pred prazniki od 9. - 12. ure.

Nudimo sveže kvalitetne izdelke: sir, skuta,
smetana, mleko (3,2 % in polnomastno).

MALI OGLASI

27-960
Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Japonski VIDEOREKORDER in VI-
DEOKAMERO (5200 + 13000
dinj/novo, prodam. **22-586 6750**
Prodam ELEKTROMOTOR-nov 4
KW 1440 obratov za polovično ce-
no. **45-222**

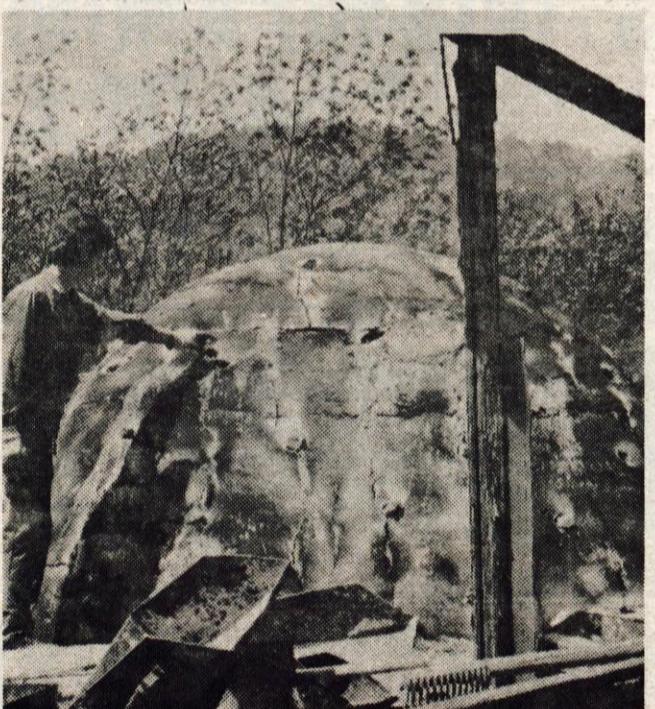
- NADOMESTNI DELI
- SERVIS IN POPRAVILA
- DODATNA OPREMA - RADII, SONČNE STREHE, SPOILERI, PREPROGE...
- CELOVEC, tel.: 9943-463-544000
- St. Veiter Ring 25-27

BLED - VREDEN OBISKA

je naslov priloge, ki jo pripravljamo s Turističnim društvom Bled. Priloga bo izšla 22. maja v Gorenjskem glasu. Če želite sodelovati tudi vi, nas poklicite po tel. **28-463**, kjer boste dobili vse informacije!

PODJETNIKI,

če potrebujejo pomoč pri ustanavljanju vseh novih oblik podjetij, izdelavi statuta ali pri vodenju poslovnih knjig, oddajte svojo vlogo na naslov **PREMISA d.o.o., Škofja Loka, p.p. 13, 64220 Škofja Loka** ali poklicite po tel.: **632-275 med 17. in 19. uro** ali tel.: **622-349 med 19. in 21. uro**

VSE APNENICE NA GORENJSKEM ŠE NISO UGASNILE - Dolenčevi iz Praprotna v Selški dolini so se od nekdaj ukvarjali z žganjem apna. S tem si je oče Anton služil vrsto let po vojni vsakdanji kruh. Njegov sin Gabrijel, ki dela v železniškarskem Alplesu, že apno le še občasno. Ko se nabere dovolj naročil, se loti težavnega, a ne preveč donosnega opravlja. Najbolj naporno in zamudno je pripravljanje in nalaganje skal v apnenico, ki jo je pred žganjem treba skrbno obložiti z ilovico. Potlej je treba vztrajati skoraj ves teden dan in noč pri peči in vanjo vsake četrti ure nalagati les, obenem pa kontrolirati temperaturo v kopi. V teh dneh se spet kadi iz Dolenčeve apnenice, kjer bodo kupci lahko po končanem žganju dobili okrog 27 ton apna. Upajmo le, da to ni bilo zadnje Gabrijelovo apnarjenje! Besedilo in foto: S. Saje

nama SEJEM KAMP OPREME IN KOLES

Od 16. do 19. maja na
ploščadi pred
Veleblagovnico Nama
Škofja Loka

Vsa oprema za
kampiranje
ugodne cene,
kolesa ROG -
20 %
popust

VELEBLAGOVNICA

nama ŠKOFJA LOKA

Prodam JEKLENKE za avtogeno varjenje, KLADIVO Iskra s svedri do Ø 45 mm (torno), ELEKTROMOTOR 7,5 KW, 2800 obr/min. **23-860**.

Ugodno prodam rotacijsko KOSILNICO SIP 165. Praprotnik, Ljubno 106, Podnart **6840**

SKODA
Ing. FRANZ

- NADOMESTNI DELI
- DODATNA OPREMA
- SERVIS
- BELJAK - LANDSKRON (SEVER)
MILLSTÄTERSTRASSE 1
tel.: 9943-4242-41180

PEUGEOT

PEUGEOT ● NOVI IN RABLJENI AVTOMOBILI. NADOMESENII DELI, DODATNA OPREMA, CENTRALNO ZAKLEPAVANJE VRTA, ELEKTRIČNI POMIK STEKEL ... ITD
● SERVIS IN VSAKOVRSTNA POPRAVILA
● ZELO UGOĐENE CENE

ANTON ZOFF BISTRICA V ROŽU
(FEISTRITZ/ROS)
ST. 131, Tel. 9943-4226-2127

PRED MOSTOM ČEZ DRAVO NA CESTI PROTI CELOVCU.
PELJETE LEVO - SMER BELJAK (VILLACH). PO 7 KM STE V BISTRICI

Prodam KOSILNICO ALPINA in pištolo za kompresorju. **68-550**

6849

Prodam polavtomatski sadilec za krompir in 200 l škropilnicu. **061/612-194** **6851**

Prodam samohodni OBRAČALNIK Gorence Muta, Tavčar, **66-778**

Prodam rabljeno vrtno kosilnico. Hercigonja, Sp. Lipnica 9 b, Kamna gorica **6907**

Ugodno prodam barvni TV gorenje. **23-966** **6914**

Prodam barvni TV Sharp, 38 SM. Mikulič, **50-844** **6967**

Prodam valjar za valjati polje. Sp. Bitnje 34, Žabnica **6975**

Ugodno prodam nov MOTOKULTIVATOR hondo 400 F, s priključki. **74-368** **6984**

Prodam MOTOR 15 KW 2900 obrata v 3 KW 1400 obratov s flančno. Kozmič Milan, Dorfarje 46, Žabnica **6999**

Prodam mizarski skobelni STROJ, 5 operacij, cena 15000,00 din. **81-525** **7201**

AUTOBEDARF HABERNIG
BELJAK, FRIEDENSSTRASSE 24. tel.: 9943-4242-42250, FAX 44100

NADOMESTNI DELI ZA VSE AVTOMOBILE - VELIKO SKLADIŠČE
OB SREDAH IN SOBOTAH GOVORIMO SLOVENSKO
PONUDBA MESECA:

MOTORNO OLJE - MULTI GRADE SAE 15W40 11
ZAVORNA TEKOČINA SHELL D. O. T. 4 51
SVEČKE CHAMPION: N7YC 4 kosli
BENCINSKI FILTRI ZA SKORAJ VSE Tipe (6,8)
CENE Z DAVKOMI!

Prodam DZU BOX SEEBUGR st. in 2 kom. tiskalnik TRS. **70-738** **7004**

Prodam OBRAČALNIK za seno Favort 160, SIP Šempeter in 3 betonske strebre za kozolec. **28-339** **7007**

Prodam TRAKTOR TV 830, nov. Marolt, Brezje 56 **7021**

Crno beli TV, ekran 61, kot nov, prodam za 980,00 din. **21-217**

Prodam kosilnico z obračalnikom Gorenje muta za 12,000,00 din. Stanonik, Kremenik 5, Poljane

Thyssen oljna goričnika, dva komada še zapakirana, ugodno prodam. **46-458** **7048**

Prodam glasbeni stolp. **66-766**

Prodam KOSILNICO BCS, TRAKTOR ferguson 33 konj. moči in JAWO 350. Ovsenik, Mišače 12, Kamna gorica **7148**

Prodam nov cirkular za žaganje drv. **632-581** **7159**

Prodam nov nerabljen 3 fazni, 2 rafni števec in preklopno uro za ceno števca. **68-650** **7167**

Ugodno prodam barvni TV Iskra, star leto in pol. **28-567** **7170**

Prodam tračno ŽAGO za razrez hladovine. **65-094** **7180**

Prodam gater in tračno žago. Inf. v ponedeljek in sredo od 8-10. ure na **061/222-057** **7182**

Prodam ind. šivalni STROJ VERITAS motorjem za 3 fazni tok, za 1800 DEM. **83-673**, od 15-18. ure ali od 8-9. ure **7200**

Prodam mizarski skobelni STROJ, 5 operacij, cena 15000,00 din. **81-525** **7201**

Prodam zazidljivo parclo, do 15 km iz Kranja. **21-623** **6932**

Izdelujem opaže s svojimi opaži.

Informacije **70-384** **6943**

Sprejemem vsa zidarska in fasaderška dela, s svojim odrom in orodjem. **34-042** **6960**

RTV SERVIS Sr. Bitnje 65, popravilo vseh vrst TV in radijskih sprejemnikov, možen tudi prevoz, preglej v popravilo rabljenih aparatorov za prodajo. Odprt ponedeljek, torek, četrtek, petek, od 9-15 ure in 17-19, **35-589**, od 7. do 10. ure in od 19. do 20. ure **7014**

Sprejemem vsa večja zidarsko-fasaderška dela (s svojim odrom in opažem). **27-908** **7032**

Nudimo kvalitetni SERVIS VIDEO AUDIO TV naprav. Brezplačni prevoz do 20 km in tri mesečna garancija. **33-159** **7126**

KMEČKI STROJ, Guzelj Franc, 622-575, obveščamo, da imamo na zalogi naslednjo rabljeno mehanizacijo: traktorje, deutz 48-0660-06 in 75 TX IMT 533 in 560 univerzall **7163**

Po ugodni ceni izdelujem blazine za vrte stole 100x70 ali po naročilu. Tomažič Draga, Sebenje 50, Križe, **58-031** **7230**

Prevzamem vsa zidarsko-fasaderška dela. **78-947** **7240**

Prodam semenski KROMPIR desree in igor. Srednja vas 51, Šenčur

Rabim inštruktorja za nemški jezik - srednje šole. **34-061** **6882**

Za mesec junij iščem varstvo za enoletno dekllico. Planina 70, Kranj, **33-102**, dopoldan **6901**

Prodam drobnii krompir Igor. Podbreze 170, Duplje **6889**

Prodam jedilni krompir Igor. Podbreze 170, Duplje **6889**

Prodam semenski KROMPIR desree in igor. Srednja vas 51, Šenčur

Rabim inštruktorja za nemški jezik - srednje šole. **34-061** **6882**

Za mesec junij iščem varstvo za enoletno dekllico. Planina 70, Kranj, **33-102**, dopoldan **6901**

Prodam drobnii krompir Igor. Podbreze 170, Duplje **6889**

Prodam jedilni krompir Igor. Podbreze 170, Duplje **6889**

Prodam semenski KROMPIR desree in igor. Srednja vas 51, Šenčur

Rabim inštruktorja za nemški jezik - srednje šole. **34-061** **6882**

Za mesec junij iščem varstvo za enoletno dekllico. Planina 70, Kranj, **33-102**, dopoldan **6901**

Prodam drobnii krompir Igor. Podbreze 170, Duplje **6889**

Prodam semenski KROMPIR desree in igor. Srednja vas 51, Šenčur

Rabim inštruktorja za nemški jezik - srednje šole. **34-061** **6882**

Za mesec junij iščem varstvo za enoletno dekllico. Planina 70, Kranj, **33-102**, dopoldan **6901**

Prodam drobnii krompir Igor. Podbreze 170, Duplje **6889**

Prodam semenski KROMPIR desree in igor. Srednja vas 51, Šenčur

Rabim inštruktorja za nemški jezik - srednje šole. **34-061** **6882**

Za mesec junij iščem varstvo za enoletno dekllico. Planina 70, Kranj, **33-102**, dopoldan **6901**

Prodam drobnii krompir Igor. Podbreze 170, Duplje **6889**

Prodam semenski KROMPIR desree in igor. Srednja vas 51, Šenčur

Rabim inštruktorja za nemški jezik - srednje šole. **34-061** **6882**

Za mesec junij iščem varstvo za enoletno dekllico. Planina 70, Kranj, **33-102**, dopoldan **6901**

Prodam drobnii krompir Igor. Podbreze 170, Duplje **6889**

Prodam semenski KROMPIR desree in igor. Srednja vas 51, Šenčur

Rabim inštruktorja za nemški jezik - srednje šole. **34-061** **6882**

Za mesec junij iščem varstvo za enoletno dekllico. Planina 70, Kranj, **33-102**, dopoldan **6901**

Prodam drobnii krompir Igor. Podbreze 170, Duplje **6889**

Prepovedi! Podpisani kmet Oman Janez, Sr. Bitnje 6, prepovedujem KZK Kranj Kmetstvo vsako obdelavo zemlje v obratu Sorško polje po 1. avgustu, ko bo pospravljeno žito na parcelah, ki so bile moja last od št. 2681 do 2685 in 2686, 2566, 2575, ker jih bom začel obdelovati sam. Oman Janez, Sr. Bitnje 6

6902 Prodam čoln Maestral 18 S, z motorjem Tomos 4,5 N in šotor za 3 osebe. Čimžar, Orehovlje 15, Kranj 6917

Prodam BRAKO PRIKOLICO šotor. ☎ 78-645, po 17. uri 7116 Za dnevno pomoč pri delnem invalidu (leva roka) iščem žensko za 2-3 ur na dan v Radovljici. Plačilo po dogovoru. Šifra: LEVA ROKA 7198

POSESTI

KMETIJO na relaciji Ljubljana - Bled - Škofov Loka, najamem. Možen odkup. ☎ 061/327-533 6798 Poslovni prostor ali hišo najamem za daljši čas za trgovino z računalniško opremo. Šifra: RACUNALNIŠTVO 6828

Gostilna Begič Mato obvešča cenjene goste, da bomo spet odprli sezono jedi na žaru. Odojek in jagenjček po predhodnem naročilu. Začeli bomo 12. 5. 1990 od 17. ure dalje, ob nedeljah od 12. ure. Se priporočamo!

PARCELO (2600 kvad.m), na lepi lokaciji Gorenjske, prodam. Šifra: POMLAD 90 6870 Prodam stanovanjsko HIŠO zelo dobro ohranjeno, v vrtom. Nemec, Nova vas 12/c, Radovljica 6929

V Kranju ali bližnjici oklici kupim zazidljivo PARCELO, lahko tudi starejšo hišo. Šifra: KRANJ ALI OKOLICA 6938

PPK odda v najem poslovne prostore v XVII. etaži stolpnice na Cesti JLA 6 v Kranju, cca 240 kvad.m. Informacije osebno ali po telefonu ☎ 064/22-194. 6990

Prodam lepo urejeno vikend paralo na morju blizu Duge uvale, 100 m od obale v izmeri 400 kvad.m, komplet s počit. prikolico v vsem ostalem. V poštev lahko pride menjava za GOLF diesel v vrednosti okrog 17000 DEM. Šifra: ISTRA 7003

Prodam novejšo hišo 7 km iz Kraja proti Gorenjski vseljivo (Telefon, centralna). ☎ 70-724 7049

V Radovljici vzamem poslovni prostor v najem nad 15 kvad.m za mimo obrt. ☎ 75-157 7168

Prodam starejšo hišo s sadovnjakom in gozd. ☎ 620-930 7213

NOVO

Trgovina KAJA
Kranj, Likozačeva ul. 15

vam nudi po UGODNIH CENAH:
 - poročne obleke iz uvoženega materiala; tudi za bodoče mamice
 - svečane obleke
 - krila in bluze
 - moške, ženske in otroške pletenine
 - perilo
 - baby oblačila
 - deklisko in otroško konfekcijo
 - otroško obutve (od št. 18-34); udobne otroške copatke
 - cokle - s pribitimi podplatom
 - medicinska obutve in obutve za prosti čas
ZA OBISK SE PRIPOROČAMO!

PRIREDITVE

Odlično glasbo in humor za občetničita glasbenika. ☎ 42-827, Prosen 5577

Skupina POP DISAGNE vas vabi danes 11.5.1990 ob 21 ur na ples v Kulturni dom na Kokriči. Vabljeni!

POZNANSTVA

Kranjančan, samski, brez otrok, nevezan, v tridesetih, mladosten, nealkoholik, zaradi prezaposlenosti brez družbenih možnosti, osamljen, blag in odločen iščem sebi prizorno dekle ali žensko za trajno zvezo, videz ni zelo pomemben, lahko močnejša. Šifra: JANEZ, 6816

Radsport FABJAN

VAŠ STROKOVNIJAK ŠTEVILKA 1 NA KOROŠKEM ZA KOLESNA VSEH VRST IN KOLESARSKO OPREMO.

RAZNO PRODAM

Gumijasti ČOLN s prikolico ali brez Maestral 100, dodelan, prodam. ☎ 27-436 6784

Prodam bukova DRVA. ☎ 620-987 6841

Prodam globok otroški VOZIČEK. Čevriz, c. 1. maja 61, Kranj 6846

Prodam motor za čoln TOMOS 3,5, rabljen 20 dni in francosko zakska posteljo. ☎ 37-598, po 19. uri 6852

Prodam seno in otavo posušeno na sušilni na segreti zrak, mešana in bukova drva in punte razne dolžine. Žabljek 1, Golnik 6875

Prodam 3 gobeline (Zadnja večerja, Poljsko cvetje, Ženica s psom), večji format. Žabrek, Tomšičeva 110, Jesenice 6887

Prodam seno, krmilni krompir in butare. Poženek 35, Cerknje, ☎ 42-780 6904

Prodam seno. ☎ 68-657 6908

Prodam domače ŽGANJE. ☎ 48-112 6939

GLISER KVARNER PLASTIKA 4,10 m in tomos 18, kratka os, novi model, prodam. ☎ 82-563 6945

Mrvo stojec, prodam. Češnjevec 33, Cerknje 6950

Prodam tovorno avto prikolico, 500 kg. Justin, Jelovška 10, Radovljica 6953

Sežaganja drva poceni prodam. ☎ 37-949, dopoldan 6959

Prodam jedilni krompir Igor. Češnjevec 21, Cerknje 6974

Prodam ŠOTOR za 4 osebe, BRAKO PRIKOLICO in PONY KOLO. Bešter, Kovačičeva 8, Kranj 6981

Po ugodni ceni prodam SENO v Poljanski dolini. Kumar Vinko, Debeni 3, Gorenja vas. ☎ 68-519

Prodam jedilni kot, mizo, 2 stola ter fantovsko obhajilno obleko. ☎ 66-574 7002

Prodam otroško KOLO- 5 let. Mubi Marjan, XXXI.div. 52, Kranj 7015

Poceni prodam SURF custom made 320. ☎ 40-108 6824

SEJEM RABLJENIH VOZIL NA GORENJSKEM SEJMU V KRANJU vsako nedeljo od 7. - 13. ure

Prodam črno bel TV Gorenje, star 4 leta ter italijansko športno KOLO specjalka legnano. ☎ 633-609

Prodam pianino, ruski, skorai nov, za 3000 DEM. ☎ 75-140, int. 341, dopoldan 7029

Prodam KOSILNICO ROTEX STADLER, eno kolo in ovce. Doljan, Breg 119, Žirovnica 7031

Prodam lično zapro novo avto prikolico 130x85x50, nostačnost 300 kg, primereno za prevoz kamp opreme, cena 5000,00 din. ☎ 24-923 7037

Prodam novejšo hišo 7 km iz Kraja proti Gorenjski vseljivo (Telefon, centralna). ☎ 70-724 7049

V Radovljici vzamem poslovni prostor v najem nad 15 kvad.m za mimo obrt. ☎ 75-157 7168

Prodam starejšo hišo s sadovnjakom in gozd. ☎ 620-930 7213

Prodam prikolico za osebni avto. ☎ 36-428 7068

BRAKO PRIKOLICO SKIF, poceni prodam. ☎ 49-342 7101

Ugodno prodamo BRAKO PRIKOLICO in dobro ohranjen šotor za 4 osebe Induplati. Luznarjeva 20, ☎ 21-200 7107

Prodam slamoreznicu, gumi voz in mlatilnico za žito v dobrem stanju. ☎ 45-349 7112

Prodam novo moško KOLO nerabijeno. ☎ 633-232 7117

Obhajilno deklisko obleko prodam. Sp. Besnica 113 7127

Prodam dirkalno kolo Pinarello št. 58. ☎ 28-013 7133

Prodam prikolico osebni avto. ☎ 51-346 7142

BELJAK

TREFFNERSTRASSE 2
Tel. 9943-4242-28413
(NA SEVERNI STRANI GLAVNE
ZELEZNIŠKE POSTAJE)

Ugodno prodam kamp brako prikolico. ☎ 27-758 7158

Prodam SENO 500 kg. ☎ 75-889

Čoln 9 S in izvenkrnji motor Tomos 3,5 KM, ugodno prodam. Železniki, ☎ 67-184 7178

Prodam motor za čoln Tomos 4,5 T, za 9000,00 din. Predosje 134, Kranj 7189

Prodam pod za podreti (za kurjavo). ☎ 40-371 7194

Samski moški vzame v najem garsonero za nekaj mesecov v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 33-585 6970

Najamem garsonero ali manjše stanovanje v Kranju. Šifra: UPDKOJENKA 7023

Zamenjam druž. 1-sobno stanovanje, 40 kvad.m, na Planini II, za večje v Kranju, KRadovljici, na Bledu ali Jeseniček. Šifra: PRILOZNOST 7025

Samski moški vzame v najem garsonero za nekaj mesecov v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 33-585 6970

Najamem garsonero ali manjše stanovanje v Kranju. Šifra: UPDKOJENKA 7023

Zamenjam druž. 1-sobno stanovanje, 40 kvad.m, na Planini II, za večje v Kranju, KRadovljici, na Bledu ali Jeseniček. Šifra: PRILOZNOST 7025

Samski moški vzame v najem garsonero za nekaj mesecov v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 33-585 6970

Najamem garsonero ali manjše stanovanje v Kranju. Šifra: UPDKOJENKA 7023

Zamenjam druž. 1-sobno stanovanje, 40 kvad.m, na Planini II, za večje v Kranju, KRadovljici, na Bledu ali Jeseniček. Šifra: PRILOZNOST 7025

Samski moški vzame v najem garsonero za nekaj mesecov v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 33-585 6970

Najamem garsonero ali manjše stanovanje v Kranju. Šifra: UPDKOJENKA 7023

Zamenjam druž. 1-sobno stanovanje, 40 kvad.m, na Planini II, za večje v Kranju, KRadovljici, na Bledu ali Jeseniček. Šifra: PRILOZNOST 7025

Samski moški vzame v najem garsonero za nekaj mesecov v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 33-585 6970

Najamem garsonero ali manjše stanovanje v Kranju. Šifra: UPDKOJENKA 7023

Zamenjam druž. 1-sobno stanovanje, 40 kvad.m, na Planini II, za večje v Kranju, KRadovljici, na Bledu ali Jeseniček. Šifra: PRILOZNOST 7025

Samski moški vzame v najem garsonero za nekaj mesecov v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 33-585 6970

Najamem garsonero ali manjše stanovanje v Kranju. Šifra: UPDKOJENKA 7023

Zamenjam druž. 1-sobno stanovanje, 40 kvad.m, na Planini II, za večje v Kranju, KRadovljici, na Bledu ali Jeseniček. Šifra: PRILOZNOST 7025

Samski moški vzame v najem garsonero za nekaj mesecov v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 33-585 6970

Najamem garsonero ali manjše stanovanje v Kranju. Šifra: UPDKOJENKA 7023

Zamenjam druž. 1-sobno stanovanje, 40 kvad.m, na Planini II, za večje v Kranju, KRadovljici, na Bledu ali Jeseniček. Šifra: PRILOZNOST 7025

Samski moški vzame v najem garsonero za nekaj mesecov v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 33-585 6970

Najamem garsonero ali manjše stanovanje v Kranju. Šifra: UPDKOJENKA 7023

Zamenjam druž. 1-sobno stanovanje, 40 kvad.m, na Planini II, za večje v Kranju, KRadovljici, na Bledu ali Jeseniček. Šifra: PRILOZNOST 7025

Samski moški vzame v najem garsonero za nekaj mesecov v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 33-585 6970

Najamem garsonero ali manjše stanovanje v Kranju. Šifra: UPDKOJENKA 7023

Zamenjam druž. 1-sobno stanovanje, 40 kvad.m, na Planini II, za večje v Kranju, KRadovljici, na Bledu ali Jeseniček. Šifra: PRILOZNOST 7025

Samski moški vzame v najem garsonero za nekaj mesecov v Kranju ali bližnji okolici. ☎ 33-585 6970

Najamem garsonero ali manjše stanovanje v Kranju. Šifra: UPDKOJENKA 7023

Zamenjam druž. 1-sobno stanovanje, 40 kvad.m, na Planini II, za večje v Kranju, KRadovljici, na Bledu ali Jeseniček. Šifra: PRILOZNOST 7025

Bi se radi odzvali na mali oglas, objavljen pod šifro?

Zaradi mnogih telefonskih pozivov in obiskov na naši malooglascni službi vam sporočamo, da vam naslova naročnika malega oglasa, objavljenega pod šifro, ne smemo posredovati.

Oddate pa lahko vašo pismeno ponudbo, opremljeno s šifro in številko oglasa ter z vašim naslovom in morebitno vsebino, ki bi jo radi posredovali stranki, ki je odprla šifro. Ponudbe oddajte pri nas, mi pa jo bomo izročili naročniku oglasa pod šifro.

Malooglascna služba

Prodam MZ in GOLF diesel, letnik 1983. **42-574** 6930Prodam VW 1200, letnik 1960, obnovljen, vozen in registriran. **37-496**, popoldan 6934

Prodam Z 101, letnik 1982, dobro ohranjen. Čelič, Kurirska pot 8, Cerknje 6936

Prodam GOLF JGL diesel, letnik 1984. Rožman, J. Mežana 4, Cerknje 6937

trgovina - boutique

IntimaC. Jaka Platiša 17
Kranj, tel.: 34-002**Po konkurenčnih cenah vam nudimo:**

- kozmetiko - tudi program za nego nohtov
- drogerijske izdelke
- fino žensko spodnje perilo
- ženske kopalke
- bižuterijo in modne dodatke
- ročne ure, sončna očala, filme

Posebna ponudba opreme za tenis Kupljeno blago po želeni aranžiramo.
Sprejemamo filme v razvijanje.

Priporoča se SITAR: Radovljica!

Prodam Z 101, letnik 1984. Krivec Marija, Zalog 5, Cerknje 6940

Prodam JUGO koral 45, letnik 1989, registriran do maja 1991. Virnik, Zgornje Jezersko 140, **44-152** 6943Prodam ALFA ROMEO 1.5 TI, letnik 1986 in JUGO GVX, letnik 1989. **22-954** 6944

ALFO 33, prodam. Rakovec, Šempeterska 1a, Kranj 6951

MOTOR MZ 251 ETZ, nov, ugodno prodam. **47-763** 6954

Prodam FIAT 126 P, nevozni, celega ali po delih. Ilirska 9/a, Jesenice, po 18. ur 6955

Rodeo
Jeans Co.Škofja Loka
sobota, 12. 5. 90, ob
11. uri
Mestni trgPLESNA REVJVA Z
AKROBATSKIMI
SKOKI
VabljeniUgodno prodam 126 P, letnik 1980, prevoženih 50.000 km. **84-415**

126 P, lepo ohranjen in registriran prodam za 11.00 din, ogled po 14. ur. Predoslje 121, Kranj 6957

Ugodno prodam VISO SUPER, prva reg. januar 1983 in Tomos avtomatik 3 M, letnik 1986. Predoslje 67a, Kranj 6958

Z 128 1.1 GX, decembert 1987, ugodno prodam. Mihelič, Kocjančica 17, Stražišče 6963

Prodam CITROEN AX 11 RE, letnik 1989, 4 vrata. Lipar, Lahovče 77, Cerknje 6964

Prodam JUGO 1.1 GX, 12/87. Srednja vas 39, Šenčur 7033 APN 6 ugodno prodam. **f28-708** 7034Prodam BMW 316 i, prva reg. 1979, široka platišča, registriran do aprila 1991. **35-073**, popoldan 7035

Prodam JUGO 55 KORAL, letnik 1988. Vito Blagojevič, Valjavčeva 14, Kranj 7036

Prodam JUGO 45, letnik 10/83, garaziran 38000 km. Makovšek, Golnik 112, **46-631** 7038CITROEN CX 2000 break, letnik 1980, prodam za 30000 din. **23-894** 7040

Prodam GOLF JGL, letnik 1982, v odličnem stanju. Podlipnik, Mlaka 1, Pristava, Tržič 7041

Ugodno prodam Z 750, letnik decembra 1979, registriran do decembra 1990. Ušaj, J. Puharja 3, Kranj 7077

Prodam VARTBURG LIMUZINO, staro 2 leti in pol, ter moško in žensko kolo. **26-325** 7079Prodam JUGO 1.1 GX, letnik 1987. **89-062**, popoldan 7061Prodam SPAČEK charleston, oktober 1986. Leber Lili, Stražiška 15, Kranj, **35-970** 7064

Prodam GOLF, star 10 let. Ogled popoldan. Radovančevič Nikola, Trg svobode 33, Tržič 7065

Prodam Z 101 GTL, letnik 1985, cena 30.000 din. Olševec 77, Prendolje, **45-615** 7066

Prodam Z 750, letnik 1981. Radončič, Gradnikova 2, Kranj 7073

Ugodno prodam Z 750, letnik decembra 1979, registriran do decembra 1990. Ušaj, J. Puharja 3, Kranj 7077

Prodam VARTBURG LIMUZINO, staro 2 leti in pol, ter moško in žensko kolo. **26-325** 7079Prodam PEUGEOT 304 GL karavan, letnik 1977. **36-114** 7121

Prodam Z 750, letnik 1980, registriran do aprila 1991. Zg. Bela 21, Preddvor 7122

Prodam GOLF JL, letnik 1980. **43-126** 7123

Prodam Z 101, registriran do septembra, letnik 1976, cena 1600 DEM. Petkovšek, Triglavská 1, Bleč 7124

Ugodno prodam R 4 GTL, star 4 meseca. **79-938** 7128JUGO KORAL 55, skoraj nov, 3900 km, ugodno prodam. **79-844**

Prodam JAWO 350, staro dve leti in aluminijasta platišča za Z 101. Arsenič, Orehovlje 1, Kranj 7131

ŠKODA 120 L, letnik 1979, ugodno prodam. Bjade, Valjavčeva 13, Kranj 7132

Prodam Z 750, letnik 1977, registracija do novembra. Žeje, **70-310** 7134Prodam Z 101 comfort, letnik 1980. **39-023** 7135Prodam nov nevožen MOPED KOLIBRI 25 % ceneje. Prebačovo 62, **39-690** 7137Prodam BMW, letnik 1978, registriran do konca leta. **51-891**, popoldan 7138Prodam Z 101 GTL 55, november 1983, cena 28000,00 din. **83-273** 7139Ugodno prodam 126 P, letnik 1978, moško KOLO senior, plinski ŠTEDILNIK in MOTOKULTIVATOR honda 600. **36-203** 7145GOLF JXD, 4 vrata, 5 mesecov star, prodam. **35-876** 7146GOLF JX diesel, letnik 1986, 70.000 km, bel, 4 vrata, prodam za 105.000 din. **23-188** 7147

Ugodno prodam R 5 campus, 5 vrat. Smokuc 7/a, Žirovnica 7149

Prodam JUGO 55, letnik 4/89. **68-568** 7152Ugodno prodam CITROEN CX 2400 palace. **42-108**, popoldan 7156Kombi Z 850 AK, letnik 1982, prodam. **39-910** 7156Prodam Z 101, letnik 1980, registriran do februarja 1991. **37-429** 7091Prodam po delih Z 101 in Z 750. **28-321** 7161Prodam Z 4 tone, letnik 1980. **39-817** 7166

GOLF diesel, letnik 1983, ugodno prodam, cena 63000,00 din. Perko Pavel, Hrušica 96, Jesenice 7173

Prodam R 4, letnik 1983. **721-072** 7174

Prodam Z 128, letnik 1987. Karovič, Črče 2, Kranj 7179

Ugodno prodam nov JUGO SKALA 55. **21-894** 7184

Prodam JUGO GVX, letnik 1989, prevoženih 10500 km. Dobre, Kovor 52, Tržič 7186

Prodam 126 P, registriran do januarja 1991. Okroglo 19, Naklo 7095

Prodam HONDO 49 ccm, malo rabljene gume Michelin MXL 155/70/13, odblača in prednjo masko za R 9. **82-852**, od 15. do 17. ure 7097KADET KARAVAN 1.3, letnik 1983, prodam. **24-191** 7098

Prodam Z 750 LC, letnik 1979, registriran do februarja 1991. Okroglo 19, Naklo 7095

Prodam JUGO 45 A, letnik 1987. **38-317** 7093Prodam JUGO KORAL 55, star 3 meseca. **79-032** 7094Prodam Z 750, letnik 1974 in AUDI 100, letnik 1970, prodam. **39-880**Prodam JUGO 45 A, letnik 1987. **38-317** 7093

Prodam JUGO 55, letnik 1989 za 8600 DEM. Lahovče 95, Cerknje 7179

Prodam 126 P, registriran do januarja 1991. 1200 DEM. Šrimpf, Deltelica 5, Tržič 7190

Prodam JUGO GX 1.1, letnik 1987. Podlubnik 211, Škofja Loka, **622-824** 7196Prodam OPEL KADET KARAVAN, letnik 1970, registracija potekla. **79-987** 7199(VISA RE 11, 4/88, prevoženih 20.000 km, kovinske barve, z dodatno opremo, prodam. **74-413** 7200)

Prodam dobro ohranjeni VISO SUPER E, letnik 1983. Markič, Kraljevo 35, Naklo 7201

Z 101 GTL 55, letnik oktober 1990, prodam. Naglič, Hotemaže 61, Preddvor, po 14. ur 7202

Prodam Z 850, letnik 1986. **42-687** 7203Prodam ALFO SPRINT Q VERDE letnik 1986, dobro ohranjen. **75-948**, po 20. ur 7204

(Prosimo, da pišete s tiskanimi črkami.) Naslov v oglasnem oddelku, šifra

ZAPOSLITVE

V Škofji Loki takoj honorarno zaposlim milajoš upokojenko. Informacije **621-496**, od 13. do 15. ure **6757**
Restavracija v ZRN sprejme natakarice z znanjem nemščine. Stanovanje in hrana v hiši, dobra plača. Ponedeljek in torek prosto. **9949-7172-31116** ali **9949-7172-31084** **6777**

Honorarno delo nudim dekleto v bježu v okolici Kranja. **632-928** **6822**

Delovodja ali lesni tehnik s prakso v obrtni proizvodnji dobi delovno mesto - vodja delavnice. Kandidati, ki imajo smisel in veselje do dela z ljudmi naj se oglašijo na naslov: Mizarstvo, Iskra Janez, Zbilje 6c, Medvode, **061-612-246** **6881**

Siviljo za serijsko šivanje trikotaže na ind. šivalnih strojih, honorarno zaposlim na Jeseničah ali dam dele dom. **81-809**, po 20. uri **6885**

Honorarno delo nudim ročnim pletiljam. **35-440** **6890**

Iščemo honorarne sodelavce za prodajo bomb, nogavic v dopoldanskem času. Šifra: VIP **6892**

Zaposlim KV silikopleskarja ter polagalca topil podov s 5 letno prakso. Samsko stanovanje zagotovljeno. **22-391**, od 20.-20.30 ure **6913**

Siviljo ali žensko z veseljem do šivanja iščemo v bližini Tržiča ali Duplja. **52-174** **6942**

Honorarno zaposlim prodajalko, prodajala na Bledu. Obvezno znanje vsaj dveh tujih jezikov. Zaželjena angleščina-italijančina. Ponudbe pod Šifra: LJUDSKO IZROČILO **6973**

Iščemo sposobne sodelavce za predstavljanje AMC programa. **34-401** **6992**

Za čas turistične sezone na Bledu iščemo pomoč pri oddajanju zasebnih sob. Šifra: BLED **7058**

Tesarja in zidarja zaposlim honorarno. **39-580** **7075**

Sposobnim AKVIZITERJEM nudimo honorarno zaposlitev. Odličen zaslugek. **50-602**, vsak delavnik od 7 do 11 ure **7144**

Kegljaški klub Triglav Kranj zaposli takoj točajko za nedoločen čas.

Honorarno zaposlimo kuharico in pomočnico kuharice. Pogoj praksa. **74-238**, od 19.-20. ure **7151**

Iščem akviziterje za Gorenjsko. Denar takoj! Avto zaželen, ni obvezen. **35-126**, od 19. do 21. ure

Zaposlimo KV natakarja in točajko. OD po dogovoru. Mahne, Restavracija na Klancu, Medvode

ZIVALI

JARKICE rjave, bele PIŠČANCE za nadaljnjo rejo, isa PETELINE, vse cepljene proti kokošji kugi, prodajamo po ugodni ceni od 19. maja dalje. Perutninska farma, Moste pri Komendi. **061/841-471** **6641**

Prodam samičko pritlikavega črnega pudla z rodovnikom. **631-460** **6775**

Prodam 9 mesecev brejo črno TELICO. Ručigajeva 3, Kranj **6810**

Rjave JARKICE ter 20-100 kg težke PRASIČE, prodam. Stanovnik, Log 9, Škofja Loka **6818**

Prodam KRAVO simentalko po prvem teletu, dobro mlekarico. Osviš 18, Podnart **6842**

Prodam KOZO in samca, stara leto in pol. Gasilska 13, Šenčur **6845**

Prodam letno kobilko Noriko. Ambrožič, Krnica 12 a, Zg. Gorje **6847**

Prodam KRAVO friziko, dobro mlekarico, v 9. mesecu brejousti, tretje tele. Čadež Franc, Delnice 7, Poljane **6855**

Prodam 7 mesecev brejo TELICO simentalko, tažko 650 kg. Aljančič, **70-006** **6874**

Prodam BIKCA, starega 3 tedne. Sp. Brnik 25, Cerkle **6894**

Prodam BIKCA in TELIČKO črno beli 3 tedne. **24-636** **6898**

Brejo KRAVO friziko in brejo telico, prodam. Petač Jože, Zg. Pirnica 54, Medvode **6899**

Prodam 14 dni starega BIKCA. Urbanc, Goriče 24 **6912**

Prodam črno belo KRAVO z 10 dni starim teletom, ki je drugič telia, odlična mlekarica. Kozjek, Savska 47, Bled **6916**

Prodam BIKCE simentalce, 200 kg težke. Lahovče 43 **6919**

Prodam 120 kg težkega črno belega BIKCA in 500 kg težko jalovo TELICO. **45-293** **6921**

Prodam KRAVO s teletom ali brez Šebat, Smokuc 38, Žirovnica **6926**

Prodam vrhunsko leglo DOBERMANOV. Možnost obročnega odpelačevanja. **061/443-426** **6935**

Prodam plemenskega koza švicarske pasme. Jesenovec, Brezje 61 **6941**

Prodam TELICO brez teleta. Černe, Poljšica 45, Gorje **6949**

Ugodno prodam mladič LABDORCE, črne, stare 7 tednov, odlična rodovnika, parjenjo v šoli milice Podutik. **81-396** **6969**

Prodajam 9 mesecev stare KOKOŠI, 2,5 meseca stare JARKICE, 18. maja. Pavlin, Temniška 19, Naklo. **48-725** **6979**

Prodam KRAVO po teletu. Krivic-Resman, Zgošča 22, Begunje **7001**

Prodam KRAVO s teletom ali brez in telico, brejo 3 mesece. Nemški rovt 10, Boh. Bistrica, **721-177** **7010**

Prodam KRAVO. **27-066**, Ilovka 2, Kranj **7054**

Prodam 2 kravi po teletu. Mlakar, Češnjica 92, Sr. vas v Bohinju **7055**

Prodam kravo v 9 mesecu brejosti, mlado dobro mlekarico. Mohovc, Žirovnica 9 **7062**

Prodam mlado telico staro 15 mesecev. Sidraž 2, Cerkle **7069**

Prodam 7 dni starega BIKCA in telico. Žabnica 6 **7089**

Prodam 6 mesecev brejo mlado KRAVO. Papler, Žirovnica 52 **7096**

KOZLIČKA srnaste pasme prodam ali zamenjam za kozo. **51-030** **7103**

JARKICE rjave, stare 6 tednov bomo prodajali od 19. maja dalje, bele, težke, stare 6 tednov, dobre takoj. Fujan, Hraše 5, Smlednik **7104**

Prodam dve telici simentalki, stari po dva meseca. Praprotna polica 6, Cerkle **7108**

Prodam KOZE s kozličema. Mulej, Studenčice 15, Lesce **7115**

JARKICE rjave Hisex 7 tednov stare bomo prodajali od 14.5. naprej. Beleharjeva 49, Šenčur **7118**

Podarim 4 mesece stare psičke. Zamlen, Brezje 37. **51-002** **7119**

DOBRMAN, 9 tednov z odličnim rodovnikom, naprodaj. **21-188** **7120**

Prodam TELETA po izbiri. Mulej, Studenčice 1, Lesce **7125**

Prodam sedlo in mladič ŠARPLA-NINCE. **45-353** **7129**

Prodam 7 tednov stare pujske. **632-690** **7153**

Prodam samičko nem. ovčarja z rodovnikom, staro 3 mesece. Guštin, Stružev 53, Kranj **7155**

Prodam KRAVO simentalko. Koroska 84, Tržič **7162**

Prodam PRAŠIČE težke od 20-40 kg. Stružev 3/a Kranj. Ščekič voj. Stružev 3/a, Kranj **7165**

Prodam ZAJČNIK, 6 gnezd. **75-889** **7172**

Prodam 200 kg težkega SIMENTALCA. Bešter, Zg. Besnica 48 **7176**

Prodam KRAVO s teletom. Odar, Lepence 6, **721-194** **7177**

Prodam 2 bikca simentalka, stara 3 tedne. Sebenje 38, Križe **7181**

Prodam KRAVO 9 mesecev brejosti, 3 tele. Luže 6, Šenčur **7185**

Prodam več črno belih bikcov, starih en teden. Bobovek 4, Kranj **7191**

Ugodno prodam zdrave čebelje družine. **45-338** **7195**

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec iz Blagovnega prometa-sektorja skladiščenja in transporta

JERNEJ KALAN
roj. 1942

Od njega smo se poslovili v sredo, 9. maja 1990, ob 15. uri na kranjskem pokopališču.

DELOVNI KOLEKTIV SAVA KRANJ

Sporočamo žalostno vest, da nas je zapustil naš sodelavec iz obrata Vzdrževanje in energetika

HINKO OZIM
roj. 1932

Od njega smo se poslovili v četrtek, 10. maja 1990, ob 16. uri na pokopališču v Žabnici.

DELOVNI KOLEKTIV SAVA KRANJ**ZAHVALA**

Ob izgubi mojega moža, dragega brata, strica in svaka

JOŽETA VIHARNIKA

roj. 1940, Primskovo

se iskreno zahvaljujemo dobrim sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam ob težkih trenutkih stali ob strani, nam izrekli ustno in pisno sožalje, podarili cvetje in ga takoj številno pospremili na njegovi prezgodnjih zadnjih poti. Posebno zahvalo smo dolžni UKC — Gastro kirurgiji Ljubljana dr. Jelencu, ambulanti Sava dr. Peričevi, sosedji Angelci in Helgi za vso skrb in nego v času kratke bolezni. Najlepša hvala za vso pozornost in veličastno pospremilo Gasilskemu društvu Primskovo, Občinski gasilski zvezi, IGD SAVA Kranj, sosednjem gasilskemu društvom in govorniku Sajovcu. Nadalje smo dolžni zahvaliti g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred, pevcem Zupan za zapete žalostinke, godbi Kranj, zvonarjem s Primskovega, sodelavcem SAVA Kranj in obrtnega podjetja Kranj in vsem, ki ste nam na kakršenkoli način pomagali in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI

Primskovo, 30. aprila 1990

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega sina, brata in strica

MIROSLAVA GOLOBA

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem, sodelavcem, g. župniku in vsem ostalem, ki ste ga pospremili na njegov zadnji poti, mu podarili cvetje, nam pomagali in izrekli sožalje.

ŽALUJOČI VSI NJEGOVI

Rakovica, 2. maja 1990

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, tetke, babice in prababice

MATILDE VAGAJA

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam nesobično pomagali, izrekli sožalje, darovali cvetje in pokojno pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala gospodu župniku, pevcem, kolektivu podjetja »Transport« Krško, »Iskra« Kibernetika in IBI Kranj.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

VSI NJENI**ZAHVALA**

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, starega očeta in strica

MIHAELA SKUBER
p. d. Mohoričevega ata

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, nam pomagali in izrekli ustna in pisna sožalje. Posebje se zahvaljujemo dr. Tomažu Hriberniku in g. župniku Cirilu Lazarju za njuno prizadevnost v času njegove

Kranjski parlament se bo sestal v ponedeljek

Demos ima krhko večino

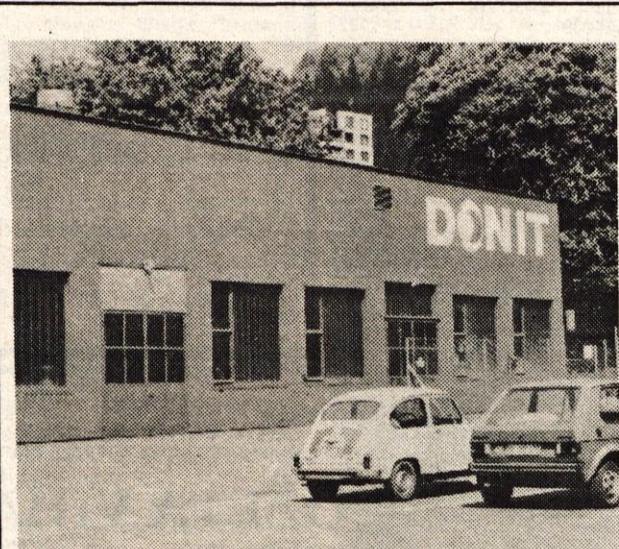
Kranj, 10. maja - V ponedeljek, 14. maja, ob 12. uri se bodo na konstitutivnih sejah najprej ločeno sestali vsi trije zbori občinske skupščine, nakar bodo zasedali še skupno, volili bodo funkcionarje skupščine in kandidata za predsednika vlade.

V kranjskem parlamentu ima 52 odstotno večino Demos, kar 71,1 odstotno večino ima v zboru krajevnih skupnosti, v družbenopolitičnem zboru in v zboru združenega dela pa je nima. V družbenopolitičnem zboru bo sedelo 21 poslancev Demosa, trije Socialistične zveze, deset ZKS-Stranke demokratične prenove in deset ZSMS-Liberalne stranke in eden Zvezza za ohranitev enakopravnosti občanov. V Zboru krajevnih skupnosti bo 32 poslancev Demosa, dva Socialistične zveze, dva ZKS-Stranke demokratične prenove in deset ZSMS-Liberalne stranke. V zboru združenega dela pa bo 19 poslancev Demosa, eden

ZSMS-Liberalne stanke, 25 poslancev pa je neopredeljenih.

Na pobudo levice so se danes ob 13. uri sestali predstavniki strank, da se dogovore o razdelitvi funkcij v parlamentu, vendar do dogovora ni prišlo,

M. V.

Jesenice, 10. maja - Minuli torek je DONIT iz Medvod slovensko odpril nov obrat v Podmežakli za proizvodnjo poliuretanovih filterov. Objekt, ki je zgrajen na odkupljeni lokaciji tovarne Kovin Jesenice, ima 1.300 kvadratnih metrov površine in 600 kvadratnih metrov za pomožne dejavnosti. Predračunska vrednost investicije je bila 975.000 dinarjev. V novih prostorih so dosegli povečanje proizvodnih zmogljivosti za 30 odstotkov in boljšo izkorisčenosť materiala za 42 odstotkov. Proizvodnja filterov ne bo onesnaževala okolja. - Foto: D. Sedej

Trening za Camel Trophy

Kranj, 9. maja - Od 11. do 14. maja bo na območju Udinboršča, Jelendola in Kavorja trening nemške, sovjetske in jugoslovanske ekipe za letošnje mednarodno tekmovanje v spretnostni vožnji in vzdržljivosti voznikov in vozil Camel Trophy. Gleda na to, da si bo najbrž redek Gorenjec lahko od blizu ogledal pravo tekmo, bo trening tudi priložnost za poteševit radiodostnosti.

H. J.

Kros bo 10. junija

Kranjska gora, 10. maja - V prejšnji številki Gorenjskega glasa smo pomotoma napisali, da bosta turistični rally in kros treh dežel v Kranjski gori 10. maja. Obe prireditvi, tako kros treh dežel od Rateč do Podkloštra kot rally bosta naslednji mesec, 10. junija.

Za napako se opravičujemo.

Z A V A R O V A N J E   O S E B

**MURPHYJEV ZAKON
OSEBNE VARNOSTI**

**ČE OBSTAJA
MOŽNOST,
DA LAHKO GRE
KAJ NAROBE,
BO NAROBE
TUDI ŠLO.**

zavarovalnica triglav

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST

Dan Gorenjcev 20. maja v Preddvoru

TOF pravi:

Gorenjci so za hece!

Dan Gorenjcev bo v nedeljo, 20. maja, pozivil Preddvor, ki ga lahko izkoristite tudi kot izletniško točko (pikniki), skočite do Jakoba ali kam više, seveda pa ne smete manjkati na tej PRVI, EDINSTVENI PRIREDITVI TE VRSTE!

Dopolne bodo na vrsti OTROCI s starši: otroci bodo lahko sami oblikovali slasčice, predvsem pa POJEDLI DOBRO TORTO, SLADOLED in se zabavali ob glasbi in plesu. Kam z otroki v nedeljo popoldne?

Dopolne pa se bo začelo z MODNO REVIVO KOKRE, potem pa pesni spored - Tof pa z Moped Showom obljudbla vsaj eno: »Gorenjskih hecov tudi ne bo manjkalo! Saj Gorenjci so vedno za hece... Nismo zvedeli, na kakšne hece je misli - Tof že vel! Program s Tofom pa dolgočasen ne more biti. Šarmantna voditeljica bo tokrat Nataša Bešter, zlati glas žirovskega radia, deli pa tudi srečo pri žrebanjih na televiziji in je sploh ta prava gorenjska fejs punca. Skupaj z Miranom Šubicem bosta skrbela, da bo vsak od gostov, ki jih boste POVABILI VI tudi prišel do besede! Seveda

BRALEC .....
naslov .....
bi rad na DAN GORENJCEV, 20. maja, v PREDDVOR povabil znane Gorenjke oziroma Gorenjce: .....

Rad bi vas opozoril še na zanimivost (zanimiva domača obrt, zanimiva dejavnost - kot zbirateljstvo in podobno, rekorderji - največji, najtežji Gorenjci...): .....

Glasovnico pošljite na: ČP Glas, uredništvo, Moša Pijadeja 1, Kranj, za DAN GORENJCEV!

DOMUS vabi na razstavo

Počitnice prihajajo

Ljubljana, maja - Od 9. do 16. maja bo v DOMUSU, Centru za zaščito potrošnikov v Ljubljani, Kardeljeva 2 (zraven Uršulinske cerkve), tematska razstava z naslovom: »Počitnice prihajajo».

Predstavljeni bodo specialna oprema in oblačila za šport in rekreacijo, kot so surfanje, podvodni ribolov, veslanje, tenis in kolesarjenje, ter oprema za kampiranje, kot so šotori, počitniška prikolica, varovalna kozmetika in podobno. Na razstavi sodelujejo priznani domači in tuji proizvajalci tevtrstne opreme: Slovenija-sport, Jadra, Kutin, Kozmetika Pavlina, Sava, Kranj, Rog, Odeja, Ilirija - Vedrog, Univerzale, Zlatorog, Induplati, Topor, Svilanit, Krka, kozmetika, Novoles in Bayer Pharma. Razstava je odprta vsak dan od 9. do 12. in od 16. do 19. ure, v soboto pa od 9. do 12. ure.

Po čem bo pokojnina?

Po prvem se poslej lahko dokupi delovna doba delavskem, za katere v podjetjih ugotovijo, da njihovo delo ni več potrebno, vendar največ pet let. Po drugem pa gre za dokumentovanje zavarovalne dobe v nekaterih že znanih kategorijah zavarovancev, pri kmetih, svobodnih poklicih, umetnikih, vrhunskih športnikih. Več o tem na strani 5.

D. Z.

Sto razstavljalcev Bolje kot lani

Kranj, 10. maja - Podpredsednik slovenske Gospodarske zbornice dr. Rado Bohinc bo v tork, 15. maja, ob 10. uri odpril 15. sejem kooperacij, industrije, trgovine in drobnega gospodarstva v Kranju.

Prireditelji za letošnjo spcializirano prireditve napovedujejo, da bo kakovostno zanimivejša in pestrejša od dosedanjih zadnjih nekaj let. V večnamenski dvoran se bodo med skoraj 100 razstavljalci predstavila podjetja kot so Slovenijales, Merkur, Metalka, Agromehanika, Kokra in nekatera nova iz drugih republik. Posebnost bodo tudi različni uvoženi avtomobili na teh prireditvami pa bo v četrtek strokovni seminar Kakovost za Evropo 1992. Seminar za poslovne prireditelje Gorenjska gospodarska zbornica, kranjska skupščina in Poslovno prireditveni center Gorenjski sejem. Uvodno razlagajo na to temo pa bo imel prof. dr. Radovan Andrejčič. Gorenjska gospodarska zbornica bo na sejmu nudila tudi informacije o obrti in podjetništvu, nekateri razstavljalci, kot na primer Slovenijales, pa bodo imeli tudi svoje poslovne dneve.

A. Z.

GORENJSKI GLAS
več kot časopis

BLED-VREDEN OBISK

je naslov priloge, ki jo pripravljamo s Turističnim društvom Bled. Priloga bo izšla 22. maja v Gorenjskem glasu. Če želite sodelovati tudi vi, nas pokličite po tel. 28-463, kjer boste dobili vse informacije!